

دنیای سبز

ویژه نامه انجمن پسته ایران
سال اول - آذر ماه ۹۵ - شماره ۱۰

**دست توسعه نیازمند چه کسانی است؟
برای توسعه کشور چگونه سهم مان را می پردازیم؟**

ارگانی هیوم

نام آوران پیشرو کشاورزی آلی کریمان (سهامی خاص)

بالاترین کیفیت جهانی بهترین کود آلی

کره زمین را برای فرزندانمان حفظ کنیم

با استفاده از محصولات ارگانیک

وضعیت : نهاده ارگانیک (دارای ۴۰ الی ۶۰٪ اسید هیومیک، فولویک)

بر اساس الزامات :
استاندارد ملی ارگانیک ایران (INSO-11000)
قانون ارگانیک اتحادیه اروپا (EU)

تحت کنترل، بازرسی و گواهی
شرکت بازرسی پارس گواه

کد گواهینامه: PARS_CERT_20_2003_94_95

قابل استفاده در بهبود تولید محصولات ارگانیک بر اساس الزامات استانداردها و قوانین ملی و بین المللی

آدرس: کرمان- خیابان آبنوس- آبنوس ۸
برج آبنوس- بلوک B- طبقه هشتم- واحد ۸۱
تلفن: ۰۳۴-۳۲۴۶۹۰۳۹-۴۰ فکس: ۰۳۴-۳۲۴۶۹۰۳۸
تلفن همراه: ۰۹۱۳۶۶۶۴۲۵۲

www.organihume.org

Knowledge grows

کیفیت در دستان کشاورز

YaraLiva™ TROPICOTE™

یارالیوا تروپیکت

15.5% N, 26.3% CaO

نیتрат کلسیم گرانول (مصرف خاکی)

YaraLiva™ CALCINIT™

یارالیوا کلسینیت

15.5% N, 26.3% CaO

نیترات کلسیم محلول در آب

YaraMila™ COMPLEX™

یارامیلا کمپلکس

12-11-18+Mgo+S+trace elements

کود کامل گرانول با پوشش گوگردی

دفتر فروش: ۳۳۳۶۹۱۴۸ (۰۳۱)

srooyesh.com

خانواده کودهای تخصصی فلورا

شرکت آتیه سازان ماه نشان

www.florafamily.ir

تلفن: ۰۲۱- ۸۸ ۵۱۳۵۳۰

انواع کودهای فلورا مخصوص چالکود باغات

- ماکرو کامل هیومیک ۱۰-۴-۱۰ به همراه ریز مغذی و اسید هیومیک
- ماکرو کامل GR ۷-۴-۷ به همراه ریز مغذی و اسید هیومیک
- کود مرغی غنی شده ۳-۳-۳
- گوگرد بنتونیتی حاوی ۹۰ درصد گوگرد پالایشگاهی
- پتاس گوگردی
- فسفات گوگردی

در حفظ آن بکوشیم باغ پسته میراث گرانبهائیگان

کنسالت

- دارای مصرف کم
- حشره کش تماسی و گوارشی
- کم خطر برای زنبور عسل و حشرات مفید
- موثرترین حشره کش برای کنترل پسیل پسته و چوبخوار پسته

سازگان شیمی

SAZGAN CHEMI

شرکت سازگان شیمی (سهامی خاص)

آدرس: تهران - خیابان سید جمال الدین اسد آبادی - نرسیده به میدان کلانتری -
پلاک ۳۱۵ - طبقه دوم - واحد ۵ تلفن: ۰۲۱ ۸۸۶۲۷۰۲۱ فکس: ۰۲۱ ۸۸۶۱۷۰۳۳

Email: info@sazganchemi.com

Website: WWW.SAZGANCHEMI.COM

شرکت بنیز تجهیز
BENIZ TAJHIZ Co.

🌱 **زیبونوکس** کود مایع حاوی روی و بور کمپلکس شده

🌱 کمپلکس پایدار در مقابل تغییرات pH

🌱 قابلیت جذب سریع و انتقال روی و بور در گیاه

🌱 حاوی اسید آلی فعال کننده تحرک عناصر در گیاه و نیتروژن آلی

🌱 بهترین ترکیب برای تشکیل میوه (فروت ست) در ختان

زمان مصرف: در زمان تورم جوانه گل در اول بهار
بعد از برداشت در اواخر تابستان

شرکت بنیز تجهیز

دفتر مرکزی: تهران، بلوار ارتش، شماره ۷۷، ساختمان کیمیا
واحد های ۱۲، ۱۳، ۱۴ و ۱۵ کدپستی: ۱۹۵۵۷۵۳۶۸۴
تلفن: ۵-۸۳۰۸۳۶۴۰۲۱-۰۲۱ فکس: ۵-۸۶۰۸۳۶۴۰۲۱-۰۲۱
www.beniztajhiz.com

NEW
nuevo

نسل جدید لوله‌های آبیاری قطره‌ای زیر سطحی

THE NEW GENERATION OF SUBSURFACE DRIP IRRIGATION PIPES

دارای مکانیزم آنتی سیفون

مناسب کاربری زیر سطحی

دامنه فشار کار کرد ۰/۵ تا ۵ بار

شرکت بنیز تجهیز

WWW.BENIZTAJHIZ.COM

TEL: 021 22468083-5

FAX: 021 22468086

شرکت بنیز تجهیز
نماینده انحصاری سانس‌تیم در ایران
دفتر مرکزی: تهران، ضلع شمالی
بلوار ارتش، پلاک ۷۷، طبقه ۴

صرافی خندان

Khandan Exchange

All the Foreign Exchange Services
are presented at High speed,
Accuracy and Reasonable price

کلیه خدمات ارزی با سرعت، دقت
و قیمت ایده آل انجام می پذیرد.

شیراز- میدان امام حسین

0912 694 1757 - 0713 2105

۱۰.....	سرمقاله.....
۱۲.....	سهم انجمن پسته از دریافتی اتاق ایران چقدر است؟.....
۱۴.....	گزارش جلسه هیات امنای انجمن پسته ایران.....
۱۵.....	خاطره ای از محسن جلال پور.....
۱۶.....	مقدار محصول امسال چقدر است؟.....
۱۸.....	مصوبات جلسه ستاد عالی پسته کشور.....
۱۸.....	بازرسی پسته آمریکا کاهش می یابد.....
۱۸.....	حد مجاز باقیمانده سم دلتامترین اعلام شد.....
۱۹.....	از باغداران پسته حمایت می کنیم.....
۲۰.....	حد مجاز باقیمانده سم فن پیروکسی میت اعلام شد.....
۲۱.....	راهکارهای برون رفت از وضع موجود در صنعت پسته.....
۲۱.....	دولت فدرال به انجمن پسته آمریکا کمک می کند.....
۲۲.....	حضور اعضای انجمن پسته دامغان در کرمان.....
۲۳.....	عکس روی جلد ماهنامه آبان.....
۲۴.....	حضور مسئولین آزمایشگاه یوروفینز در ایران.....
۲۴.....	حجم پسته وازد آمریکایی ها امسال زیاد است.....
۲۵.....	اُفت قیمت مغز ادامه دارد.....
۲۵.....	حضور انجمن پسته ایران در UNECE.....
۲۶.....	دلایل نارضایتی اعضای انجمن تولید کنندگان سم اروپا و آمریکا.....
۲۶.....	بانکی که بنیر پارمزان وثیقه می گیرد.....
۲۸.....	هرس باردھی درختان پسته.....
۳۱.....	چگونه جمعیت آفات را کاهش دهیم؟.....
۳۴.....	چگونه خاک باغها را اصلاح کنیم؟.....
۳۷.....	اجرای تحقیقات توسط باغداران!.....
۴۰.....	چالش های پیش روی صنعت پسته.....
۴۲.....	گذر از تفکر دولتی (مصاحبه با رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان کرمان).....
۴۶.....	واکاوی عوامل عقب ماندگی ذهن اقتصادی (مصاحبه با رئیس پژوهشکده پسته کشور).....
۴۹.....	در ایران سرمایه اجتماعی نداریم! (تحلیل مهدی ایرانی).....
۵۱.....	اجرای اصلاحات اقتصادی یک نیاز مبرم است (تحلیل مهدی آگاه).....

دفتر مشهد:

تلفکس: ۰۵۱-۳۶۰۵۸۱۱۸

Khorasanpistachio@gmail.com

نشانی جدید انجمن پسته شعبه خراسان:

مشهد بلوار آزادی - حداثاقل كوچه آزادی ۴۵ و ۴۷ - پلاك ۱۱۵

دفتر دامغان:

تلفن : ۰۲۳-۳۵۲۴۹۰۱۰ - نمابر: ۰۲۳-۳۵۲۴۹۰۱۰

دفتر کرمان:

تلفن : ۰۳۴-۳۲۴۷۵۷۴۹

نمابر: ۰۳۴-۳۲۴۷۵۴۸۹

نشانی: کرمان - بلوار جمهوری اسلامی - خیابان شهید لاری

نجفی (۲۰ متری نادر) - كوچه شماره ۲ - پلاك ۱۲

دفتر تهران:

تلفن : ۰۴۰-۸۸۹۴۷۳۰۰ - ۰۲۱ - نمابر: ۰۲۱-۸۸۹۴۷۳۸۴

پست الکترونیکی: info@iranpistachio.org

سایت: www.iranpistachio.org

صاحب امتیاز: انجمن پسته ایران مدیرمسئول: حمید فیضی

لیتو گرافی: کتیبه

چاپ: کارمانیا

صفحه آرا: نرگس بامری

انجمن پسته ایران در قبال صحت و سقم ادعاهای مطرح شده در آگهی ها، هیچگونه مسئولیتی ندارد. استفاده از مطالب با ذکر مأخذ مجاز است.

ضرورت توجه به صادرات غیر نفتی

داخلی کاهش می‌یابد و رقابت‌پذیری کالاهای داخلی در بازارهای جهانی محدود می‌شود. بنابراین دولت باید سیاست ارزی خود را برای دستیابی به توسعه صادرات غیرنفتی مورد بازبینی قرار دهد. راهکار بعدی به بهبود نهادها و ترتیبات اقتصادی مربوط می‌شود که بر ارتقای کارایی در تخصیص منابع تأثیر دارند. به طور مثال، پسته همیشه در سبد کالاهای صادراتی ایران وجود داشته است. اما تولید این محصول در مناطقی کویری که محدودیت منابع آب وجود دارد، صورت می‌گیرد. بدون شک ارتقای بهره‌وری تخصیص آب از طریق تغییر قوانین و محدود کردن نگرش‌های غیراقتصادی به این عنصر حیات، به ارتقای تولید و بهبود صادرات این محصول کمک می‌کند.

بنابراین، باید تأکید کرد که توسعه صادرات وابسته به حفظ رقابت‌پذیری تولیدات داخلی و بهبود نهادهای قانونی و اقتصادی است. این اقداماتی ضمن توسعه صادرات غیرنفتی در راستای سیاست‌های توسعه اقتصادی کشور قرار دارند که می‌توانند با افزایش فراگیر درآمد به ایجاد اشتغال و کاهش فقر کمک کنند.

دکتر رضا بوستانی
اقتصاددان

خارجی است. تنها زمانی صادرات گسترش می‌یابد که بنگاه‌های داخلی بتوانند در رقابت با هم‌تایان خارجی پیروز شوند و محصول خود را در بازارهای بین‌المللی به فروش رسانند. فروش محصول نیز نیازمند ترکیبی از کیفیت بالاتر یا هزینه کمتر است. در نتیجه، توسعه صادرات از طریق ایجاد محیط رقابتی برای بنگاه‌های داخلی آن‌ها را برای ارتقای بهره‌وری تشویق می‌کند. با همین منطق می‌توان استدلال کرد که راهبرد جایگزینی واردات سیاستی شکست خورده است. جایگزینی واردات در عمل به صورت اقداماتی برای حذف رقبای خارجی از طریق حمایت از صنایع داخلی خود را نشان می‌دهد. ایجاد دیوارهای بلند تعرفه برای جلوگیری از ورود کالاهای خارجی متداول‌ترین روش دولت‌ها برای عملیاتی کردن سیاست جایگزینی واردات است. سیاستی که در تقابل روشن با ارتقای رقابت برای بهبود بهره‌وری قرار دارد.

گسترش صادرات - بدون توجه به نوع کالاهای صادرات - موجب رشد اقتصادی و تقویت پول ملی می‌شود. اما همه بخش‌های اقتصاد نمی‌توانند از طریق صادرات، رشد اقتصادی فراگیر و اشتغال فراهم آورند. مثال نفت در اقتصاد ایران نمونه بارزی از صادرات کالایی است که می‌تواند رشد اقتصادی به همراه داشته باشد و پول ملی را تقویت کند ولی در ایجاد اشتغال و رشد فراگیر ناکام است. از آنجا که قیمت نفت در بازارهای جهانی پرنوسان و توان استخراج نفت محدود است، این بخش نمی‌تواند نقش موتور رشد را در بلندمدت ایفا کند. بنابراین لازم است سیاست توسعه صادرات در بخش‌های غیرنفتی دنبال شود.

توسعه صادرات غیرنفتی البته با تنگنای متعددی روبرو است. اولین تنگنای صادرات غیرنفتی، تقویت پول ملی به واسطه درآمدهای دلاری ناشی از فروش نفت خام است. تمایل دولت به تبدیل درآمدهای دلاری به ریال، تقاضا برای پول ملی را افزایش داده و موجب تقویت آن می‌شود. در نتیجه به طور نسبی قیمت کالاهای خارجی نسبت به کالاهای

بحث درباره راهبردهای توسعه همواره از موضوعات مورد علاقه اقتصاددانان بوده است؛ در زمینه تجارت، برخی بر توسعه صادرات و برخی دیگر بر جایگزینی واردات تأکید کرده‌اند. اما هر چه تجربیات بیشتری انباشت می‌شود، راهبرد توسعه صادرات با اقبال بیشتری روبرو می‌شود. نزدیکی توسعه صادرات با توسعه اقتصادی ریشه در ماهیت این دو پدیده دارد، چرا که هر دو بر ارتقای بهره‌وری تکیه دارند. رشد اقتصادی در هر کشوری وابسته به رشد بهره‌وری است. به عبارت دیگر، تولید سرانه در اقتصادها افزایش می‌یابد چون نیروی کار می‌تواند در واحدی از زمان محصول بیشتری تولید نماید. عواملی مانند انباشت سرمایه فیزیکی و سرمایه انسانی مکانیزم‌هایی هستند که به ارتقای بهره‌وری کمک می‌کنند. در نتیجه، سیاست‌های توسعه‌ای باید با هدف بهبود بهره‌وری در واحدهای تولیدی اجرا شوند. باید توجه داشت که بهره‌وری در هر ساختاری رشد نمی‌کند و اگر کشوری به دنبال توسعه اقتصادی است باید ساختارهایی اتخاذ کند که مشوق ارتقای بهره‌وری باشند.

ایجاد فضای رقابتی مهمترین زمینه‌ساز رشد بهره‌وری است. در فضای رقابتی است که بنگاه‌ها ترغیب می‌شوند برای تقویت موقعیت تجاری خود محصولاتشان را با هزینه کمتر تولید کنند یا کیفیت محصولاتشان را بالا ببرند. در فقدان رقابت، انگیزه‌ای برای نوآوری جهت کاهش هزینه‌ها یا بهبود کیفیت وجود نخواهد داشت. از این رو است که اغلب برنامه‌های توسعه شامل اقدامات اصلاح ساختاری است که با هدف ایجاد فضای رقابتی تدوین می‌شوند. لغو انحصارات قانونی، کاهش تصدی‌گری دولت از طریق خصوصی‌سازی، لغو قیمت‌گذاری‌های غیربازاری، حذف اختلالات قیمتی از طریق حذف یارانه‌ها و ... اقدامات متداولی است که در برنامه‌های توسعه بر آنها تأکید می‌شود.

سیاست توسعه صادرات از این جهت نزدیکی بیشتری با توسعه اقتصادی دارد که نیازمند ورود به عرصه رقابت با رقبای

عضو هیأت مدیره انجمن پسته ایران در جلسه مجمع عمومی مطرح کرد: سهم انجمن از دریافتی ۳ میلیاردی اتاق ایران صفر بوده است!

اخبار و گزارش ها

وی با اشاره به صادرات خوب پسته ایران در ماه اول سال تجاری ابراز امیدواری کرد و گفت: جای نگرانی برای فروش محصول امسال وجود ندارد. البته ایران باید به دنبال بازارهای جدید باشد و در آنها از مزیت های پسته ایران بیشتر تبلیغ نماید. قاسمعلیزاده خواستار تلاش کشاورزان برای ایجاد افزایش بهره وری در باغ هایشان شد و افزود: انجمن پسته ایران طی سال های اخیر با برگزاری دوره های آموزشی و تورهای بازدید از مناطق پسته خیز داخلی و خارجی بر افزایش بهره وری تأکید داشته است. او یکی از مشکلات عمده در حوزه تجارت خارجی پسته را اینگونه بیان کرد: صادر کنندگان ایرانی قادر نیستند قراردادهای طولانی مدت و حجیم با طرف های خارجی خود منعقد و با نوسانات نرخ ارز نمی توانند ریسک کنند. عضو هیأت

وضعیت بازار پسته پرداخت و افزود: با توجه به شرایط سختی که برای پسته ایران از نظر آب، تولید و رقابت با رقیب آمریکایی اش پیش آمده، خیلی خوب است که بتوانیم با تعامل و خرد جمعی راه حلی برای برون رفت از شرایط پیش رو اتخاذ نماییم. او با اشاره به اهمیت صحت اعداد تولید محصول در تصمیم گیری و فروش، خواستار ارائه آمار دقیق از سوی کشاورزان شد و اظهار داشت: امسال آمریکا با ۴۰ هزار تن میزان باقیمانده پسته از سال گذشته و ۴۰۹ هزار تن تولید سال جاری، در مجموع ۴۵۰ هزار تن پسته دارد که ۷۷ هزار تن آن دهن بست است. همچنین پیش بینی می شود ایران در شروع سال تجاری جاری ۱۷۰ هزار تن پسته داشته باشد. بنابراین امسال در مجموع ۶۲۰ هزار تن پسته در دنیا وجود دارد.

مجمع عمومی انجمن عالی ترین رکن انجمن است که از اجتماع اعضای حقیقی و یک نماینده (که این نماینده باید مدیرعامل یا یک نفر از اعضای هیأت مدیره باشد) از طرف هر شخصیت حقوقی عضو تشکیل می شود. وظایف مجمع عمومی عادی عبارتند از: انتخاب اعضا هیأت امناء انجمن، رسیدگی و اظهار نظر نسبت به گزارش هیأت امناء و هیأت مدیره و بازرسان، بررسی و تصویب صورت های مالی. جلسه مجمع عمومی عادی انجمن پسته ایران در تاریخ ۲۰ آبان ماه سال جاری با حضور اعضای پیوسته در محل اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی کرمان برگزار شد. در آغاز علی قاسمعلیزاده عضو هیأت مدیره انجمن پسته ایران ضمن تقدیر از حضور اعضا در این جلسه به تحلیل

فراوان شده است. سپس بازارهای دیگری به روی پسته ایران باز شدند و اروپا بازار اصلی پسته ایران شد و نزدیک به ۹۰ هزار تن پسته در یک سال در آنجا به فروش رسید. چند سال اخیر پسته با قیمت بالایی در سطح جهانی به فروش رسیده است، یعنی هم افزایش مصرف و هم افزایش قیمت توأم رخ داده که بی نظیر بود و این موضوع نشان می دهد که پسته می تواند چه بازار عظیمی در دنیا داشته باشد. اما متأسفانه آمریکایی ها قیمت پسته را زیاد بالا بردند و سرریز سایر مغزجات به بازار پسته شروع شد. در واقع با افزایش قیمت پسته خندان در پوست نسبت به مغز بادام و بادام هندی، گرایش به سمت این مغزجات بیشتر شده است.

ایران به انجمن پسته صفر و امسال ۱۰۰ میلیون تومان است. این در حالی است که انجمن کارگزار توسعه است و همواره در صدد فعالیت در راستای تأمین منافع صنعت پسته بوده، اما اتفاق از پرداخت سهم این تشکل خودداری کرده است. در پایان مهدی آگاه عضو اسبق هیأت مدیره در خصوص بحران هایی که تا به امروز پسته ایران تجربه کرده است سخن گفت و اذعان کرد: این اولین دفعه نیست که پسته ایران دچار بحران در سطح جهانی می شود. در گذشته ایران به آمریکا پسته صادر می کرده ولی به دلیل رویکرد بانک مرکزی ایران نسبت به نرخ ارز، صادرات پسته ایران به آمریکا قطع شد و علناً سیاست های ضد تولیدی کشور خودمان باعث سنگ اندازی های

مدیره انجمن پسته ایران تصریح کرد: با ادامه یافتن روند پایین نگه داشتن نرخ ارز از سمت دولت و بالا رفتن هزینه های مربوط به نیروی انسانی، کود و سم به دلیل تورم داخلی سالانه، تولید به صفره نیست.

در ادامه دکتر علوی گزارش عملکرد انجمن در سال ۹۴ و ۷ ماهه نخست سال ۹۵ را ارائه نمود و پس از وی سهیل شریف دیگر عضو هیأت مدیره گزارش های مالی انجمن را ارائه نمود که به تصویب اعضا مجمع رسیدند.

سپس فرهاد آگاه با شکوه از عدم تناسب بودجه تشکل ها و گستره ی فعالیت های آنها مطرح کرد: طبق آمار، میزان دریافتی اتاق ایران از صادرات پسته ایران در سال ۹۴، سه میلیارد تومان بوده است. اما پرداختی سال قبل اتاق

در جلسه هیأت امنای انجمن پسته ایران:

موضوع ۴ استعفا بررسی شد

اخبار و گزارش ها

پسته بودند در ماه های اکتبر، نوامبر و هفته اول دسامبر نتوانستند به چین، جنسی تحویل دهند و بازار آن زمان را از دست دادند؛ بنابراین صادرکنندگان ایرانی توانستند از این شکاف زمانی ایجاد شده استفاده نمایند.

در پایان سیدمحمدابراهیم علوی به ارائه عملکرد فعالیت های انجمن در سال ۹۴ و رأی گیری در خصوص صورت های مالی پرداخت. همچنین مقرر گردید که حق عضویت اعضا بدون هیچ گونه افزایشی مانند سال قبل لحاظ گردد.

شایان ذکر است که در این جلسه موضوع استعفای آقایان محسن جلال پور از سمت ریاست انجمن، اسدالله عسگر اولادی از سمت ریاست هیأت امنای، محمدتقی بختیاری از سمت عضو علی البدل هیأت مدیره و عباس رسول زاده از عضویت هیأت امنای بررسی شد؛ اما تنها با استعفای محسن جلال پور از ریاست هیأت مدیره انجمن موافقت شد. شایان ذکر است وی در سمت عضویت هیأت امنای باقی ماند.

پسته ایران گفت: پسته ایران جایگاه خود را در بازار دارد اما باید به سمت بازارهای جدید رفته و فروش پسته را در بازارهای قبلی افزایش دهد.

سپس محمدرضا فرشچیان عضو هیأت امنای انجمن پسته ایران ضمن تقدیر از همه صادر کنندگان که توانستند بازار صادرات و معاملات را با ریسک زیاد انجام دهند، افزود: در شروع سال با اینکه صادر کنندگان متضرر بودند ولی کالای خود را فروختند. او ادامه داد: در شرایط حاضر هنوز تفکر دهه ۵۰ در صادرات را حفظ کرده ایم و در مورد همه چیز تغییر ایجاد نکرده ایم. فرشچیان حفظ بقا در بازار را منوط به باز کردن گره های بخش باغبانی و بازرگانی دانست و خاطرنشان کرد: گشودن بسیاری از این گره ها احتیاج به سرمایه گذاری ندارد و بیشتر تغییر در رویه و عادت است و می تواند به خوبی اتفاق افتد.

عضو هیأت امنای انجمن پسته ایران در خصوص فعالیت اول فصل تجار آمریکایی گفت: از آنجایی که آمریکایی ها مشغول ضبط خشک حجم زیاد

جلسه هیأت امنای انجمن پسته ایران در تاریخ ۲۰ آبان ماه سال جاری در محل اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی کرمان برگزار شد. شایان ذکر است اسدالله عسگر اولادی رئیس هیأت امنای انجمن پسته ایران است که به دلیل کسالت امکان حضور در این جلسه را پیدا نکرد و علی اکبر نشاط نایب رئیس هیأت امنای عهده دار اداره این جلسه شد. در آغاز جلسه علی اکبر نشاط به عنوان نایب رئیس هیأت امنای انجمن در خصوص وضع تولید پسته امسال و صادرات در ماه نخست سال تجاری جاری مطالبی مطرح نمود و اظهار داشت: در مهر ماه امسال نزدیک به ۲۲ هزار تن پسته صادر شده است که ۱۳ هزار و ۸۲۶ تن به شرق دور، ۲ هزار و ۳۲۷ تن به بازارهای صادرات مجدد، ۱۶۱۶ تن به شبه قاره هند، ۱۴۳۹ تن به کشورهای مشترک المنافع، ۱۱۰۸ تن به اتحادیه اروپا و ۱۰۳۶ تن به خاورمیانه صادر شده است.

در ادامه سید محمود ابطحی عضو هیأت مدیره با ابراز خوشبینی نسبت به بازار

محسن جلال پور در کانال تلگرام خود منتشر کرد:

استعفا از انجمن پسته و یک خاطره درس آموز

روز پنج شنبه، نشست سالانه هیأت امنای انجمن پسته تشکیل شد و سرانجام استعفایم را از ریاست هیأت مدیره این انجمن پذیرفتند. مدت زمانی طولانی از بدو تأسیس انجمن، ریاست هیأت مدیره آن را بر عهده داشتم تا این که روز پنج شنبه بی آنکه توفیق حضور در جمع دوستان را داشته باشم، با استعفایم موافقت کردند. بخش خصوصی نیاز جدی به تشکل های تخصصی دارد اما متأسفانه چالش های زیادی پیش روی انجمن ها و تشکل های بخش خصوصی وجود دارد که برای نمونه می خواهم به یکی از این چالش ها اشاره کنم.

در ابتدای شکل گیری انجمن که همزمان بود با چرخش قدرت و تشکیل دولت نهم، بعد از مدت ها چانه زنی و جلب موافقت اتاق ایران، تصمیم گرفتیم برای تأسیس انجمن، از بزرگان این حوزه دعوت کنیم تا با حضور در کرمان، نسبت به انتخاب هیأت امنای و سپس هیأت مدیره دور اول اقدام کنیم.

خبر تشکیل انجمن پسته و حضور افراد موثر این صنعت در شهر پیچیده بود و همه ذی نفعان پسته که عمدتاً کرمانی بودند، این خبر را گوش به گوش و دهان به دهان منتقل می کردند. یک روز مانده به برگزاری مجمع، عده ای از مدیران دولتی استان نزد استاندار وقت رفته و گلایه کرده بودند که چرا نشسته اید و چیزی نمی گوئید که اتاق کرمان از عده ای غیر کرمانی دعوت کرده تا انجمن پسته را تأسیس کنند.

آقای استاندار هم که از چند و چون ماجرا مطلع نبود، این اعتراض را به جا دانسته و به شدت گلایه کرد. ایشان پیام داده بود که اگر قرار است انجمنی باشد، باید توسط خود کرمانی ها شکل گیرد و دلیلی ندارد که دیگران در این انجمن نقش داشته باشند. یک روزمانده به برگزاری مجمع و انتخابات، من مانده بودم و جو بسیار سنگینی که علیه ما به وجود آمده بود. پیش خودم گفتم بدون جلب رضایت استاندار، تشکیل انجمن به صلاح نیست بنابراین تصمیم گرفتم به ملاقات ایشان

بروم و درباره انجمن توضیح بدهم. اما موفق به ملاقات نشدم. به هرحال مجمع را برگزار کردیم و کارها مطابق روال پیش رفت. بعد از برگزاری مجمع و برگزاری انتخابات، بلافاصله به استانداری و دفتر آقای استاندار مراجعه کردم. ایشان بنده را به حضور نپذیرفت و پیام داد که به معاونت اقتصادی استانداری مراجعه کنم.

به دفتر معاون اقتصادی مراجعه کردم. متوجه شدم براساس دستورالعمل ابلاغی دولت مبنی بر ارائه راهکارهای تمرکززدایی، در دفتر ایشان نشستی با این عنوان با حضور تعدادی از مدیران تشکیل شده و برخی از مدیران دولتی هم در این نشست حضور دارند. من را هم برای ادای توضیح به این نشست دعوت کردند. وارد جلسه شدم و دیدم که همه برگشته اند و من را نگاه می کنند. هنوز سلام نکرده بودم که معاون اقتصادی استاندار با عصبانیت گفت: مرد حسابی مگر در این شهر پسته شناس کم است که شما عده ای از دیگر شهرها را دعوت کرده ای و انجمن تشکیل داده ای؟ بعد هم گفت: این انجمن از نظر استانداری و جاهت قانونی نداشته و فاقد اعتبار است.

در تمام مدت با حوصله به حرف های آقای معاون گوش دادم و در حالی که هنوز هیچ کس تعارف نکرد که بنشینم، اجازه خواستم که صحبت کنم. توضیح دادم که روال تشکیل انجمن ملی در اتاق ایران چگونه است و اشاره کردم که انجمن ملی پسته، اولین انجمن ملی است که در کشور با مرکزیت یک استان شکل می گیرد و قطعاً کرمان پایگاه اصلی این انجمن خواهد بود. توضیح دادم که بر خلاف برداشت ها، تشکیل این انجمن در کرمان، اعتباری برای شهر است و از آن مهم تر، انجمن برای رفع مشکلات فعالان صنعت پسته که به صورت عمده در کرمان هستند، تلاش خواهد کرد. بعدهم چنین حرکتی را در راستای دستور همین جلسه و ابلاغ دولت در جهت تمرکززدایی دانستم. کم کم احساس کردم توضیحاتم مؤثر واقع شد و ورق برگشت. جالب این که پس از این نشست، با توصیه استانداری، به عنوان یک نمونه عملی و موفق از تمرکززدایی با تلویزیون کرمان مصاحبه کردم. به این ترتیب، انجمن ملی پسته تشکیل شد و خوشبختانه تا امروز به کار خود ادامه داده است.

در جلسه کمیته باغبانی انجمن پسته ایران مطرح شد:

کاهش ۲۸ درصدی تولید پسته کشور نسبت به سال گذشته

شدن میزان صادرات ۱۲ ماهه، تخمین پاییزه سال قبل این انجمن از محصول پسته کشور مورد بازنگری و راستی آزمایی قرار می گیرد. بدین منظور در جلسه کمیته باغبانی انجمن پسته ایران، تخمین تولید ۲۱۰ هزار تنی محصول سال ۹۵ کشور با در

محصول پسته کشور در سال ۹۴ مورد بررسی قرار گرفت. بر اساس روش اجرایی تدوین شده توسط انجمن پسته ایران برای تخمین محصول پسته کشور، هر ساله پس از انتشار آمار گمرک جمهوری اسلامی ایران از صادرات پسته در شهریورماه و مشخص

چهل و پنجمین جلسه کمیته باغبانی انجمن پسته ایران در تاریخ ۱۹ آبان ماه سال جاری در محل اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی کرمان با حضور اعضای کمیته و همچنین برخی از ضباطان عضو انجمن برگزار شد. در بخش اول این جلسه، تخمین تولید

منطقه	پیش بینی تولید (تن)
رفسنجان و انار	۳۸۰۰۰
کرمان	۱۶۰۰۰
زرنند	۱۴۰۰۰
سیرجان	۱۳۰۰۰
شهربابک	۶۰۰۰
راور	۲۰۰۰
راین	۱۰۰۰
سایر	۱۰۰۰
جمع استان کرمان	۹۱۰۰۰
خراسان رضوی	۲۵۰۰۰
خراسان جنوبی	۷۵۰۰
یزد	۷۰۰۰
فارس	۶۰۰۰
تهران	۴۰۰۰
مرکزی	۳۰۰۰
قم	۲۵۰۰
سیستان و بلوچستان	۲۰۰۰
سمنان	۱۵۰۰
اصفهان	۱۰۰۰
قزوین	۱۰۰۰
سایر	۱۵۰۰
جمع سایر استان ها	۶۲۰۰۰
جمع کل کشور	۱۵۳۰۰۰

مناطق مختلف کشور راجع به محصول سال جاری نسبت به محصول سال های ۱۳۹۳ و ۱۳۹۴ بدست آمده است. - این تخمین صرفاً نمایانگر میزان پیش بینی کمیسیون باغبانی انجمن پسته ایران بوده و احتمال خطا نسبت به مقدار واقعی محصول سال ۹۵ وجود دارد.

- دبیرخانه انجمن پسته ایران با استقبال از انتقادات، آماده دریافت نظرات و پیشنهادات فعالان صنعت پسته جهت بهبود روش تخمین محصول پسته کشور می باشد.

گزارش مصرف محصول پسته سال ۹۳ ایران (تن)	مانده انبار از سال ۹۳
۴۰۰۰	۹۳
۲۱۰۰۰۰	تولید سال ۹۴
۲۱۴۰۰۰	موجودی در دسترس
۳۲۰۰۰	مصرف داخل
۱۰۰۰۰	رقم اصلاح ناشی از مصرف مغز
۱۳۹۰۰۰	صادرات
۱۶۰۰۰	رقم اصلاح ناشی از صادرات مغزو مغز سبز
۱۹۷۰۰۰	مصرف کل
۱۷۰۰۰	مانده انبار

* کلیه اعداد مندرج در جدول به بالا رُند (گرد) شده اند.

در مناطق پسته خیز خصوصاً شهرستان رفسنجان، خراسان رضوی و جنوبی و یزد را در سال جاری شده است، برشمردند. بر اساس گزارش نهایی کمیته، میزان تولید پسته در استان کرمان ۹۱ هزار تن و میزان تولید در سایر مناطق پسته خیز کشور ۶۲ هزار تن برآورد می شود. پیش بینی می شود با احتساب سهم تقریباً ۸۰ درصدی صادرات از حجم کل تولید، در سال محصولی جاری ۱۲۲ هزار تن از این میزان محصول قابل صدور باشد.

در ادامه میزان پیش بینی تولید پسته در سال محصولی ۹۵ به تفکیک استان ها و مناطق مختلف پسته خیز استان کرمان ارائه شده است. در رابطه با جدول تفکیکی تولید پسته سال ۱۳۹۵ ذکر چند نکته ضروری است:

- هر ساله مقداری از پسته تر، صرف ترخوری بصورت میوه تازه می شود که در مقادیر مندرج در جدول فوق منظور نشده است. - برآورد فوق بر اساس آمارگیری نمونه ای از واحد های ضبط پسته و باغداران

نظر گرفتن آمار صادرات، برآورد مقدار مصرف داخل و همچنین تخمین میزان مانده انبار پس از بحث و تبادل نظر اعضا مورد تأیید حاضرین قرار گرفت. بر اساس آمار گمرک، صادرات ۱۲ ماهه سال محصولی ۹۴-۹۵ شامل انواع پسته اعم از؛ پسته خندان، ناخندان، مکانیک خندان، مغز و مغزسبز، ۱۳۹ هزار تن گزارش شده است. این مقدار پس از اعمال ضرایب اصلاحی برای تبدیل وزن مغز و مغز سبز به وزن پسته خشک در پوست، به ۱۵۴ هزار و ۹۰۰ تن افزایش می یابد.

قابل توجه است که در این روش اجرایی، میزان مصرف داخل نیز ۲۰ درصد تولید محصول تخمین زده شده و معادل ۴۲ هزار تن برآورد شده است. با احتساب ۴ هزار تن مانده انبار سال محصولی ۹۳، کل موجودی قابل دسترس سال گذشته ۲۱۴ هزار تن پیش بینی شده بود که در پایان سال محصولی، پس از کسر آمار صادرات و مصرف داخل، ۱۷ هزار تن محصول پسته به عنوان مانده انبار در سال جاری برآورد می شود.

بازبینی پیش بینی بهاره محصول پسته در سال ۱۳۹۵

بخش دوم جلسه کمیته باغبانی به بازبینی پیش بینی بهاره این کمیته از میزان تولید محصول کشور در سال ۹۵ اختصاص داشت که به منظور حصول اطمینان از محقق شدن میزان اعلام شده تولید محصول در سال جاری صورت می گیرد.

در این راستا پس از بحث و تبادل نظر اعضای حاضر در جلسه و بررسی شواهد و گزارشات مربوط به تولید پسته از کارگاه های ضبط پسته، نمایندگان و معتمدین انجمن از سراسر کشور، میزان تولید محصول پسته خشک در پوست برای سال محصولی جاری با کاهش ۱۰ درصدی نسبت به پیش بینی بهاره، ۱۵۳ هزار تن تخمین زده شد. شایان ذکر است پیش بینی مقدماتی انجمن حاکی از تولید ۱۷۰ هزار تن پسته خشک در سال جاری بود. اعضا دلیل اصلی این کاهش محصول را افزایش دما در تیرماه و خسارت آفت پسبیل پسته که موجب افزایش پسته دهن بست، کاهش عیار و افزایش پوکی

مصوبات دهمین جلسه ستاد عالی پسته کشور

دهمین جلسه ستاد عالی پسته کشور در تاریخ ۲۷ مهرماه سال جاری با حضور اعضای ستاد و به ریاست مهندس حجتی وزیر جهاد کشاورزی در سالن جلسات حوزه وزارت اعلام شده برگزار گردید. پس از ارائه گزارش از کارهای انجام شده و پیگیری مصوبات نهمین جلسه ستاد و بحث و تبادل نظر، مصوباتی به شرح زیر اتخاذ و جهت اقدام ابلاغ گردید:

۱- انجمن پسته ایران حداکثر ظرف مدت یک ماه نظر نهایی خویش را در جهت اجرای کارهای تحقیقاتی کاربردی و احداث باغ های مادری، سازگاری و الگویی پسته در ۵ نقطه کشور با قرارداد ۱۵ ساله و قابل تجدید بعد از ۱۵ سال به سازمان تحقیقات کشور اعلام نماید. در صورت عدم اعلام نظر در مدت قید شده مصوبه فوق (از مصوبات نهمین جلسه ستاد عالی پسته) از دستور کار حذف خواهد شد. معاونت امور باغبانی این موضوع را تا اخذ نتیجه پیگیری نماید.

۲- معاونت آب و خاک وزارت جهاد کشاورزی با هماهنگی وزارت نیرو، استاندارد کرمان، امور آب و سازمان جهاد کشاورزی استان کرمان و انجمن پسته نسبت به رفع مشکل جابجایی چاه های آب در باغات پسته (با توجه به پذیرش اصل موضوع) با هماهنگی و بررسی جوانب کار پیگیری و اقدام لازم را معمول و نتیجه آن را حداکثر ظرف مدت ۲ ماه به دبیرخانه ستاد اعلام نمایند.

۳- قائم مقام وزیر جهاد کشاورزی در امور بازرگانی و صنایع کشاورزی به اتفاق وزارت امور خارجه و سازمان توسعه تجارت ریزنی های لازم برای تسهیل افزایش میزان صادرات پسته و کاهش تعرفه آن در کشورهای اروپایی و سایر کشورها را ظرف زمانی یک ماه بررسی و نتیجه را به دبیرخانه ستاد (معاونت امور باغبانی) اعلام نمایند.

۴- با مسئولیت قائم مقام وزیر جهاد کشاورزی در امور بازرگانی و صنایع کشاورزی و به اتفاق سازمان ملی استاندارد، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سازمان حفظ نباتات علل افزایش تعداد محموله های برگشتی پسته از اتحادیه اروپا و ژاپن بررسی و همچنین در مورد تأمین و تدارک تجهیزات و وسایل آزمایشگاهی تعیین میزان آفلاتوکسین و باقیمانده سموم شیمیایی در حد استاندارد کشورهای توسعه یافته

(اتحادیه اروپا) پیگیری های لازم معمول و نتیجه اقدامات این مصوبه در ظرف زمانی ۲ ماه در اختیار دبیرخانه قرار گیرد.

۵- قائم مقام وزیر جهاد کشاورزی در امور بازرگانی و صنایع کشاورزی، هماهنگی لازم را بین سازمان ملی استاندارد و سازمان حفظ نباتات در جهت انجام آزمایش های تعیین میزان آفلاتوکسین و باقیمانده سموم شیمیایی در محموله های صادراتی پسته را بمنظور پرهیز از موزای کاری و تکرار آزمایش ها و وحدت رویه برای یک محموله واحد را ایجاد و به عمل آورد. بطوری که ضمن تسهیل و تسریع امر صادرات موجبات جلوگیری از سرگردانی و پرداخت هزینه های اضافی را برای صادرکنندگان ایجاد نماید و در ظرف زمانی ۲ ماه فرآیندهای لازم را تدوین و عملیاتی نماید. معاونت امور باغبانی مسئولیت پیگیری و همکاری را بر عهده خواهد داشت.

۶- قائم مقام وزیر جهاد کشاورزی در امور بازرگانی و صنایع کشاورزی نسبت به ساماندهی و هماهنگی و ایجاد وحدت رویه بمنظور جلوگیری از پراکندگی و رقابت منفی مجموعه صادرکنندگان پسته از طریق اتاق بازرگانی صنایع و معادن و کشاورزی ایران اقدام و نتیجه را به دبیرخانه ستاد اعلام نمایند.

۷- با توجه به طغیان بعضی از آفات و مصرف بی رویه سموم و افزایش خسارت های کمی و کیفی و افزایش مقدار محموله های برگشتی پسته ی حاوی باقیمانده سموم و نگرانی های تولیدکنندگان و مسئولین ذیربط، مقرر گردید سازمان حفظ نباتات ظرف مدت ۲ ماه نسبت به تهیه و تدوین طرح جامع مدیریت آفات پسته به منظور تولید محصول سالم و عاری از سموم و دارای قابلیت صادراتی به کشورهای توسعه یافته، کاهش هزینه ها و اقدامات پیشگیرانه اقدام و در اختیار دبیرخانه ستاد برای ارائه در ستاد عالی و اجرایی شدن آن قرار دهد. معاونت امور باغبانی موظف به پیگیری این امر می باشد.

۸- به منظور راه اندازی و حمایت از زنجیره تولید، فرآوری و تجارت محصول پسته در کشور، معاونت امور باغبانی اقدامات لازم در زمینه راه اندازی صندوق ملی حمایت از توسعه سرمایه گذاری پسته را به عمل آورد و نتیجه را اعلام نماید.

کاهش بازرسی پسته آمریکا در بدو ورود به اروپا

طبق گزارش منتشره در خبرنامه ی اتحادیه خشکبار اروپا (فروکام) در تاریخ ۱۲ مهرماه سال جاری (۳ اکتبر ۲۰۱۶)، میزان بازرسی های محموله های پسته از آمریکا به اتحادیه اروپا برای آزمون افلاتوکسین کاهش می یابد. شایان ذکر است هم اکنون ۲۰ درصد از محموله های پسته ی ورودی از آمریکا به اروپا مورد بررسی قرار می گیرند ولی از ۱۲ دی ماه ۱۳۹۵ (اول ژانویه ۲۰۱۷)، میزان این بازرسی ها به ۱۰ درصد کاهش خواهد یافت. برخی از تحلیل ها حاکی از این است، کاهش محموله های مردودی از آمریکا و یا به عبارت دیگر کاهش افلاتوکسین در پسته های صادراتی آمریکا از دلایل این کاهش بازرسی ها محسوب می شود.

این در حالی است که هم اکنون ۵۰ درصد از محموله های پسته صادراتی ایران به اروپا بازرسی می شوند.

کاهش حد مجاز باقیمانده سم دلتامترین در پسته

اتحادیه خشکبار اروپا (فروکام)، در تاریخ ۲۴ اکتبر (۳ آبان) سال جاری در نشریه خود از کاهش حد مجاز باقیمانده سم دلتامترین در پسته خبر داد. بر اساس قوانین اتحادیه اروپا در خصوص باقیمانده سموم در مواد غذایی، پایین ترین حد تشخیص دستگاه های باقیمانده سموم (LOD) به عنوان ملاک پذیرفته می شود. بر این مبنا باقیمانده سم دلتامترین از ۰،۰۵ به ۰،۰۲ میلی گرم در کیلوگرم (ppm) کاهش می یابد. به عبارت دیگر با دقتی تر شدن دستگاه های سنجش باقیمانده سموم، قرار است حدود مجاز تغییر کنند. شایان ذکر است این حد جدید برای سم دلتامترین از تاریخ ۷ می ۲۰۱۷ (۱۷ اردیبهشت ۱۳۹۶) اعمال می گردد.

علیرضا رزم حسینی استاندار کرمان مطرح کرد:

از کشاورزان در حوزه تولید پسته حمایت می کنیم

المللی داده شود. صندوق ملی پسته در وزارت جهاد کشاورزی در شرف راه اندازی است که به عنوان نهاد تأثیرگذار در تأمین مالی، می تواند با الزامات و ترکیب هیأت امنایی مورد تأیید بخش خصوصی، به کارها سرعت ببخشد. با توجه به مشکل کم آبی و بر اساس یک طرح کارشناسی شده، پیشنهاد می شود در هر جایی از کشور که امکان کشت وجود دارد به جای زمین های پسته زمین های جایگزین به کشاورزان پسته کار داده شود و از آب در این مناطق برای مصرف در صنعت استان استفاده شود. برای اینکه بتوان حداکثر تا پایان سال جاری سه محصول استان را در بورس کالا عرضه کرد باید اداره کل استاندارد استان، اتاق کرمان و سازمان صنعت، معدن و تجارت کرمان، موظف شوند تا ظرف مدت مشخصی استاندارد انبارها و کالاهای را تعریف کنند.

آن ریالی و درآمد آن ارزی است، با ۶۰ درصد تورم داخلی مواجه بوده اما ارز ۱۲۰ تومان ارزان تر شده است. قطعاً تثبیت نرخ ارز و کاهش آن اثرات شگرف اقتصادی دیگری داشته، اما برای پسته که به طور مستقیم به ارز بستگی دارد مشکلاتی به وجود آمده است. در این شرایط نمی توانیم با رقیبی که تولید پسته آن به ۴۰۰ هزار تن رسیده، با عملکرد تولید بالای چهار تن در هر هکتار و برخورداری از تسهیلات با نرخ بهره پایین و گاهی منفی رقابت کنیم. بنابراین باید راهکاری برای درمان ریشه ای این مشکل ارائه شود، زیرا در غیر این صورت پسته را به عنوان یک بخش مهم اقتصادی از دست خواهیم داد. لذا حاکمیت و دولت باید شرایط رقابت این محصول را فراهم کنند و درخواست فعالان پسته این است که تسهیلات ارزان قیمت ارزی با نرخ بهره کم و بین

هفدهمین نشست شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی با حضور مدیرعامل بانک کشاورزی کشور و با موضوع بررسی مسائل و مشکلات محصولات پسته و خرما برگزار شد. در ابتدا رئیس اتاق کرمان گفت: مشکلات پسته با درمان های مقطعی رفع نمی شود و اکنون آمریکا به عنوان رقیب توانمند پسته ایران با همه ساز و کار و به طور جدی وارد بازار رقابت شده است. تاکنون سهم ایران و آمریکا در تولید پسته کمتر از میزان نیاز بازار مصرف دنیا بوده اما امروز تولید آمریکا به سطح مصرف دنیا رسیده و قطعاً سعی می کند بازارهای ما را در دست بگیرد. در زمان آغاز به کار دولت یازدهم قیمت هر دلار ۳۷۰۰ تومان بوده که اکنون به ۳۵۸۰ تومان رسیده و تورم خطی و جمعی نیز در این مدت ۶۰ درصد بوده است. کالایی که مخارج

در ادامه مدیر عامل بانک کشاورزی کشور جناب آقای شهید زاده مطرح کرد: در سال جاری ۳ هزار میلیارد ریال مصوب شده که تا ۱۰ روز آینده تمامی بدهی دولت به کشاورزان بابت بدهی بیمه پرداخت شود. کلید واژه اقتصاد مقاومتی در بخش کشاورزی، بیمه محصولات کشاورزی است زیرا اگر در مسیر تولید مشکلی ایجاد شود، بیمه پشتیبان کشاورز خواهد بود. بیمه محصولات کشاورزی از سال ۶۲ راه اندازی شد که در آن زمان گزینه های بیمه و تعداد محصولات نیز محدود و قرار بود گسترش یابد و در ادامه بانک کشاورزی به عنوان کارگزار بیمه مشخص شد. غیرشفاف بودن بودجه بیمه محصولات کشاورزی و حجم بالای کار و نقدینگی در این بخش نیازمند ایجاد واحد جدید برای بیمه محصولات کشاورزی است که بانک کشاورزی نیز در آن همکاری داشته باشد.

وی در ادامه افزود: تاکنون ۵۱۰۰ میلیارد تومان از منابع بانکی را در بخش بیمه پرداخت کرده ایم و آمادگی حمایت از فعالان بازار پسته و صادرکنندگان وجود دارد، اما حمایت ما به فعالیت این مجموعه ها بستگی دارد. در رابطه با پسته، بخشی مربوط به تولید و روش تولید است که نشان می دهد در این بخش باید به سمت سامانه های متناسب با این تولید و روش های نوین در این حوزه حرکت کنیم که وزیر جهاد کشاورزی اعلام آمادگی کرده تسهیلات لازم را در این زمینه اعطا کند. در شرایط کنونی، بازار تعیین کننده چگونگی تولید است

و با توجه به اقدامات رقبا باید تلاش کنیم میزان تولید در واحد سطح افزایش و میزان مصرف انرژی کاهش یابد. همچنین باید ستادی از نیروهای متخصص در حوزه پسته تشکیل شود و این ستاد می تواند از واحدها و سازمان های دیگر کمک بگیرد تا مشکلات پسته را برطرف کند.

در انتها استاندار کرمان عنوان کرد: چهار هزار میلیارد ریال از سوی دولت برای کمک به تولیدکنندگان و صادرکنندگان بخش کشاورزی اختصاص یافته است و این آمادگی وجود دارد که از کشاورزان در حوزه تولید پسته و سایر محصولات کشاورزی حمایت کنیم و در این مسیر تسهیلات قانونی لازم ارائه می شود. وقتی قیمت نفت، تورم و قیمت فلزات رنگین کاهش می یابد مشخص است که تأثیرات آن را در حوزه های مختلف از جمله پسته مشاهده می کنیم. بانک کشاورزی در استان کرمان بسیار خوب عمل کرده و تقاضا داریم چنانچه مقدور است منابع داخلی بانک ها در استان کرمان افزایش یابد تا بتوانند تسهیلات بیشتری را پرداخت کند و بانک کشاورزی بیشترین پرداخت ها در مسیر رونق کشاورزی در استان کرمان را داشته است.

مصوبات این جلسه بدین شرح می باشند:

۱- در راستای برنامه دولت برای خروج از رکود و رفع موانع تولید، بانک کشاورزی کلیه اقدامات برای صدور و پیگیری اجراییه ها و تملک واحدهایی را که در آن بانک بدهی معوق دارد را برای مدت ۲

سال متوقف نماید.
۲- بانک کشاورزی علاوه بر تخصیص تسهیلات معرفی شده به صادرکنندگان پسته و خرما از سوی وزارت جهاد کشاورزی ۸۳ میلیارد تومان (حداقل مبلغ ۱۰۰ میلیارد تومان تسهیلات نیز تحت عنوان خط ویژه و از محل منابع داخلی بانک (به متقاضیان پرداخت نماید.

۳- تخصیص وام ارزی به صادرکنندگان پسته و خرما با حداقل کارمزد با نرخ بین المللی.

۴- اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی کرمان موظف شد پیگیری لازم برای ورود محصول تولیدی پسته و خرما و سایر محصولات کشاورزی که قابلیت و شرایط عرضه در بورس کالا را دارند، بعمل آورد. اداره کل استاندارد و سازمان جهاد کشاورزی هم ملزم به همکاری فعال برای نیل به این هدف می باشند.

۵- با توجه به تولید بسیار کم پسته در هر هکتار، در مقایسه با کشور رقیب و به منظور افزایش راندمان تولید، سازمان جهاد کشاورزی مکلف است طی مدت ۳ ماه برنامه اصلاح روش های داشت و برداشت و آبیاری را به شورای گفتگو ارائه نماید.

۶- اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی کرمان موظف است با کمک نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی پیگیری لازم را برای اجرایی شدن مصوبه مجلس درخصوص بخشودگی سود و جرایم وام های کشاورزی کمتر از ۱۰۰ میلیون تومان بعمل آورد.

حد جدید باقیمانده سم «فن پیروکسی میت» اعلام شد

بنا به گزارش اتحادیه خشکبار اروپا (فروکام)، حد مجاز باقیمانده سم فن پیروکسی میت (Fenpyroximate) با نام تجاری فوجی مایت (Fugi-Mite) برای پسته کاهش یافت. قابل ذکر است که این سم جزو آن دسته از سمومی است که برای مبارزه علیه آفت پسیل پسته تنها در برخی از مناطق پسته کاری ایران به کار می رود و استفاده از آن رایج نیست.

مسئولین اجرایی اتحادیه اروپا، کاهش حد مجاز باقیمانده این سم از ۰،۰۵ به ۰،۰۱ میلی گرم در کیلوگرم (ppm) را پذیرفته اند و قرار است آن را از ماه فوریه سال ۲۰۱۷ (بهمن ماه ۱۳۹۵) در برنامه های پایش باقیمانده سموم اعمال کنند.

شایان ذکر است، سازمان بهداشت جهانی (WHO) و سازمان غذا و کشاورزی سازمان ملل متحد (FAO) از سال ۲۰۱۰

میلادی در نشست های مشترکی به نام (JMPR) به تعیین این حدود مبادرت کرده اند. در نشست های این گروه، اطلاعات مربوط به اثرگذاری سموم بر بدن موجودات زنده جمع آوری می شوند و نهایتاً در خصوص تعیین حد مجاز باقیمانده سموم تصمیم گیری می کنند. علی الظاهر مسئولین اجرایی اتحادیه اروپا، تصمیمات این گروه را برای تعیین این حدود ملاک قرار می دهند.

انجمن پسته ایران در جلسه ستاد پسته استان کرمان اظهار داشت:

خلاصه وضعیت عرضه و بازار پسته و راهکارهای برون رفت از وضعیت موجود

• بازار داخل

- مطابق روال هر ساله است. مشکل خاصی در بازار داخل احساس نمی شود.

• قیمت

- نسبت به سه ماه قبل به شدت کاهش یافته. اما تابع عرضه و تقاضا و سیاست های شرکت واندرفول (پارامونت سابق) آمریکاست که ۶۰ درصد فروش محصول سالانه آن کشور را در انحصار خود دارد.

- انجمن سیاست های دولتی مبتنی بر قیمت گذاری یا خرید تضمینی را خلاف اصول اقتصاد بازار و غلط می داند.

• راهکارها و پیشنهادات

الف- راهکارهای پیشنهادی در بخش تجارت:

۱- بزرگترین معضل همه بخش های تولیدی در ایران منجمده صنعت پسته، دخالت دولت در کنترل نرخ ارز است. چنانچه بر اساس قانونی که متأسفانه به سخره گرفته شده است دولت اجازه می داد تا نرخ ارز به اندازه تفاضل تورم داخل و خارج و یا بیشتر از آن افزایش یابد، تولید در کشور رونق می گرفت. البته متأسفانه حتی دولت کنونی هم عزم اجرای چنین سیاستی را تاکنون از خود نشان نداده و در عمل بجای حمایت از تولید، از واردات و رانت حمایت می شود.

۲- تنها پیشنهاد معقول اقتصادی که در تمام این سال ها در رابطه با رونق بخشی به بازار پسته شنیده می شود ایجاد امکان ارائه بدون تبعیض وام ارزی با بهره معقول نزدیک نرخ لایبور (توجه کنید که بهره دلار و یورو هم اکنون در بازارهای بین المللی نزدیک صفر است) و یا ارائه وام ریالی کم بهره (بهره وام ریالی باید متناسب با افزایش نرخ دلار باشد) به باغداران، بازرگانان داخلی و یا صادرکنندگان پسته می باشد. برای وثیقه

ی این وام تنها خود پسته که می تواند با مکانیزم ساده ای زیر کلید وام دهنده قرار گیرد ملاک عمل باید باشد.

ب- راهکارهای پیشنهادی در بخش تولید:

۱- جبران بدعهدی دولت بواسطه تأخیر شدید در پرداخت خسارت بیمه سرمازدگی محصول پسته

۲- جبران بدعهدی دولت بواسطه تأخیر شدید در پرداخت کمک بلاعوض به طرح های آبیاری تحت فشار

۳- صدور اجازه انتقال و خرید و فروش درون حوضه ای آب با استفاده از ظرفیت مواد ۲۷ و ۲۸ قانون توزیع عادلانه آب

۴- ضرورت توجه و ارتقاء بهره وری در افزایش راندمان محصول تا ۳ تن در هکتار و همچنین مدیریت و مصارف بهینه سم، کود و آب

ج- راهکارهای پیشنهادی در حوزه مالیاتی:

در حوزه مالیاتی هم سه مورد برای صنعت پسته وجود دارد که سازمان های امور مالیاتی از انجام آن طفره می روند:

۱- استرداد سریع و بی چون و چرای مالیات ارزش افزوده صادرکنندگان پسته
۲- کاهش ضرایب علی الرأسی حق العمکاری و عمده فروشی پسته (ظاهراً حل شده است)

۳- معافیت مالیات ارزش افزوده واحدهای فرآوری پسته خام

د- سایر موارد:

۱- حمایت جدی و اختصاص یارانه برای حضور فعال در نمایشگاه های خارجی- تبلیغ و اطلاع رسانی پسته ایران در شبکه های رادیو و تلویزیونی و روزنامه ها و جراند خارجی

۲- اختصاص یارانه در بخش حمل و نقل (زمینی- هوایی- دریایی)

۳- اختصاص بودجه در ردیف های اعتباری خاص در قانون بودجه سنواتی برای حضور قوی و فعال نمایندگان انجمن پسته ایران در اجلاس های بین المللی نهادهای موسسات بین المللی تأثیر گذار بر صنعت خشکبار و پسته نظیر:

INC - (اجلاس سالانه اتحادیه جهانی خشکبار جهت نمایندگی صنعت پسته ایران در مهمترین تشکل بین المللی این صنعت)

USITC - (کمیسیون تجارت بین المللی وزارت بازرگانی کشور آمریکا جهت لغو یا کاهش تعرفه گمرکی ناحق وضع شده بر روی واردات پسته ایران به آمریکا)

CODEX - (وضع استانداردهای بین المللی امنیت مواد غذایی زیر مجموعه FAO جهت تعیین استاندارد فیزیکی پسته)

UNECE - (کمیسیون سازمان ملل متحد و امور اقتصادی اروپا در خصوص استانداردهای تجاری برای تدوین استاندارد فیزیکی و پروتکل نمونه برداری پسته تجاری در اتحادیه اروپا)

FRUCOM - (اتحادیه واردکنندگان خشکبار اتحادیه اروپا جهت تأثیرگذاری بر تسهیل مقررات واردات خشکبار به این اتحادیه)

- شرکت فعال در پایوهن های ایران در نمایشگاه های بین المللی مهم خشکبار و مواد غذایی در کشورهای مختلف جهت معرفی و ارتقاء رقابت پذیری صنعت پسته ایران (ANUGA و SIAL)

- شرکت در اجلاس های سالانه موسسه Waren-Verein در هامبورگ آلمان (اجلاس خشکبار اروپا European Dried Fruit Meeting - حضور در جلسات ECE (Economic and Social Council) در ارتباط با کمیته Steering Committee on Trade Capacity and Standards (استانداردهای کیفیت محصولات کشاورزی) وابسته به UNECE

کمک بلاعوض دولت فدرال آمریکا به انجمن تولیدکنندگان پسته کالیفرنیا

های کشورهای چین و هنگ کنگ برگزار نماید. تصمیم سازان این انجمن با بهره گیری از این شیوه قصد دارند جایگاه پسته را به عنوان یک ماده لازم در تهیه غذاها و شیرینی جات و سایر صنایع غذایی وابسته ارتقا دهند. آنها این روش را راهی برای افزایش سهم بازار خود و خلق محل جدید تقاضا در چین می دانند.

میلیون دلار از ۶۳ میلیون دلار اعطا شده به بخش کشاورزی سرتاسر ایالات متحده به کشاورزی کالیفرنیا تعلق گرفته و انجمن تولیدکنندگان پسته آمریکا بیش از ۳۰۹ هزار دلار از این میزان را دریافت نموده است. انجمن تولیدکنندگان پسته کالیفرنیا در نظر دارد به کمک این تسهیلات، سمینارهای آشپزی در هتل ها و رستوران

وزارت کشاورزی ایالات متحده آمریکا برنامه ی تأمین مالی برخی از محصولات کشاورزی را اعلام نمود. طبق این برنامه ی حمایتی، کمک های بلاعوض دولت آمریکا در اختیار بخش های کشاورزی فعال در هر ایالت قرار می گیرد تا بتوانند از این طریق پروژه های رقابت پذیری خود را عملی سازند. شایان ذکر است، ۱۹،۷

عضو هیأت مدیره انجمن پسته ایران در نشست مشترک با انجمن دامغان تأکید کرد: توصیه اخلاقی و دستور حکومتی راهکاری برای صرفه جویی نیست

اخبار و گزارش ها

ضعف در صنایع تبدیلی و فرآوری وجود دارند سخن گفت و یکی از نقاط فشار پسته دامغان را بسته بندی و بازار دانست و افزود: در حال حاضر برای تبدیل و ثبت علامت های تجاری تلاش می کنیم و برای گذر از مرحله سنتی، رفتن به سمت تقویت بخش های بسته بندی و مکانیزه شدن حائز اهمیت است. او یکی از تفاوت های عمده پسته دامغان را تازه خوری دانست که یک حسن محسوب می شود. یکی از برنامه های اصلی خوشه، تقویت انجمن و تعاونی به عنوان دو تشکل فراگیر است. امسال تلاش شده است با اجرای فعالیت های تحقیقاتی، پسته تازه را در ماندگاری ۱۵ روزه نگه دارند. در ادامه فرهاد آگاه عضو هیأت مدیره انجمن پسته ایران به نظرات کشاورزان پاسخ داد. او افزود: با توجه به اینکه

فروش پسته تازه به صورت نقدی از مزیت خوبی برخوردار است. او توجه به کشت ارگانیک و افزایش بهره وری را اولویت صنعت پسته ایران دانست و یکی از بزرگترین مشکلات باغداران را کمبود آب ذکر کرد و افزود: استان کرمان به دلیل کم آبی بیشترین آسیب را دیده است. سوال های اساسی ما این است، اگر در مجلس کمیسیون کشاورزی وجود دارد چرا آمایش سرزمین را به لحاظ کشت انجام نمی دهند تا به این شرایط بحرانی نرسیم؟! چرا اجازه می دهند منابع آبی نابود شوند؟! چرا الگوی مصرف آب در کشور تعریف شده نیست؟! سپس در ادامه جلسه کلاته مولایی عامل توسعه خوشه در مرکزیت دامغان مطرح کرد: هدف از ایجاد این مرکز، توسعه بازار و فن آوری است. او از مشکلاتی که در صنعت پسته، کسب و کار، کم آبی و

نشست مشترک انجمن پسته ایران و اعضای انجمن پسته دامغان در تاریخ ۸ آبان ماه سال جاری در محل اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی کرمان برگزار شد. کشاورزان دامغانی از درد این روزهای کشاورزان سخن گفتند و از قیمت پایین پسته تازه و هزینه های بالای تولید شکایت داشتند. آنها خواهان ایجاد بازار مناسب داخلی و خارجی و ایجاد بسته بندی های مناسب برای پسته تازه بودند. عباسیان نماینده باغداران دامغان در شروع جلسه اظهار داشت: بیشترین فعالیت برای پیشبرد اهداف صنعت پسته را کشاورزان باید انجام دهند و دولت را باید رها کرد تا به کارهای زیر بنایی بپردازد. خود ما باید وارد عمل شویم و بازارهای هدف را بشناسیم. وی در خصوص تازه خوری پسته گفت: دامغان به دلیل

شدن است مسئله باقیمانده سموم است که سختگیری ها در دنیا به این دلیل در حال افزایش است.

در ادامه فرهاد آگاه یکی از علل تشکیل انجمن پسته را درد مشترک باغداران عنوان کرد و افزود: با توصیه اخلاقی و دستور حکومتی و فرهنگ سازی، مردم به سمت صرفه جویی نمی روند. صرفه جویی وقتی حاصل می شود که هر چیزی قیمت واقعی خودش را پیدا کند. وی خاطرنشان کرد: وقتی در ایران کشاورز با برق یارانه ای، آب مجانی را از زمین بالا می کشد، هیچ انگیزه اقتصادی برای صرفه جویی و ایجاد بهره وری وجود ندارد. فرهاد آگاه چشم انداز پسته

ایران و آمریکا را اینگونه توصیف کرد: کشاورز کالیفرنایی بدون یارانه انرژی، هزینه استحصال آب از چاه و مالیاتش را می پردازد و قیمت تمام شده هر کیلو پسته اش ۳ دلار و ۷ سنت می شود. این در حالی است که در ایران قیمت تمام شده هر کیلوگرم پسته ۶ دلار است و توجیه اقتصادی ندارد. اگر بدون جانب داری و دید حمایتی به بخش های اقتصادی کشور نگاه کنیم، کسانی که در این رقابت (در تولید) بهتر می جنگند باید تقویت شده و آنهایی که کارشان اقتصادی نیست خارج شوند. نزدیک به یک میلیون و ۲۰۰ هزار تن مغز بادام در دنیا تولید می شود. در حالی که معادل ۳۰۰ هزار تن مغز پسته تولید می شود که با حجم تولید بادام فاصله زیادی داریم. اما در این شرایط باغ ریزی با سبک سنتی توصیه نمی شود.

هزینه تمام شده تولید پسته با میانگین برداشتی که در ایران وجود دارد را بالای ۶ دلار برای هر کیلوگرم پسته عنوان کرد در حالی که این عدد در آمریکا ۳٫۸ دلار بوده است. بنابراین تفاوت این اعداد است که رقابت ما با کالیفرنیا را نشان می دهد. او افزود: برای ایجاد توانایی رقابت با آمریکا تنها کاری که می توان در این شرایط انجام داد تجهیز باغ ها به سیستم آبیاری قطره ای و اصلاح روش های تغذیه و دفع آفات است تا بتوانیم بهره وری را افزایش دهیم. وی در خصوص آلودگی افلاتوکسین متذکر شد: اگر ضبط پسته ایران با کیفیت خوبی انجام شود ریسک افلاتوکسین را می توانیم کاهش دهیم. همچنین به دلیل شرایط باغبانی در کالیفرنیا آلودگی به افلاتوکسین در باغ های آنجا کمتر است. مسئله ای که در حال حاضر در حال حاد

استان کرمان در زمینه تولید پسته وضعیت مناسبی ندارد، این امکان وجود دارد که پسته ایران با امکانات تازه نفس در استان های دیگر جایگزین شود. آگاه در تشریح بحث بازار و قیمت تصریح کرد: بیش از ۸۰ درصد پسته تولیدی ایران صادر می شود و به شدت تابع تحولات بازار بین المللی و ضریب تبدیل دلار به ریال است. قیمت پسته در جهان توسط آقای رزینک رئیس شرکت واندر فول تعیین می شود. وی ادامه داد: دولت ایران با استفاده از درآمد دلاری ناشی از فروش ثروت نفت و گاز، نرخ دلار را بصورت تصنعی پایین نگه می دارد. در محاسباتی که انجمن پسته انجام داد اگر امروز با تفاضل تورم، نرخ دلار محاسبه می شد باید دلار هم اکنون ۱۲ هزار تومان می بود و در آن شرایط قطعاً تولید پسته مقرون بصره می شد. فرهاد آگاه

توضیحاتی پیرامون عکس روی جلد ماهنامه آبان

دریغ و نیت خیر همکاران اینجانب در دبیرخانه انجمن از سوی دیگر، موجب دوام و تقویت این خانواده بوده و خواهد بود. لطفاً ما را از انتقادات و راهنمایی های مداوم خود بی نصیب نگذارید.

با احترام،
سید محمد ابراهیم علوی

مورد اشاره، بر خود لازم می دانم از حسن نظر، دقت و دلسوزی اعضا و مخاطبان که همواره بزرگترین پشتوانه تیم نشریه و سایر ارکان دبیرخانه بوده، کمال تقدیر و تشکر را بجا آورم. بدون شک، اعتماد شما حامیان و اعضا محترم به این انجمن از یک سو و تلاش بی

تعدادی از اعضای گرانقدر و مخاطبان نشریه، ضمن تماس با دبیرخانه انجمن، نقطه نظرات انتقادی خود را پیرامون عکس روی جلد شماره ی آبان ۱۳۹۵ ماهنامه دنیای پسته اعلام کردند. بعنوان دبیرکل انجمن پسته ی ایران، ضمن عرض پوزش بواسطه کم دقتی در انتخاب عکس

در بازدید مسئولین موسسه یوروفینز از ایران بررسی شد:

امکان آزمایش محصولات غذایی صادراتی و وارداتی

برای سلامتی انسان دارد و تعریف بیشترین حد مجاز و بیشترین حد مجاز باقیمانده.
۳- قوانین بازار و اتحادیه اروپا برای محصولات غذایی ارگانیک و فرصت هایی که برای صادرکنندگان ایرانی در این زمینه وجود دارد.
۴- نیازهای کیفی و امنیت غذایی برای صادرات چای، ادویه جات، آجیل ها، و میوه های خشک به اتحادیه اروپا با تأکید بر آفت کش ها و آنالیز آن ها.
۵- روش های مدرن آنالیز بر پایه ی DNA برای آزمون اصالت مواد غذایی با تمرکز خاص بر روی مواد اصلاح ژنتیکی شده (تراریخته) و غذای حلال.
شایان ذکر است که در ادامه ی این نشست، مسئولین موسسه آزمایشگاهی یوروفینز پیشنهاد دادند که علاوه بر ارائه خدمات آزمایشگاهی در خصوص محصولات صادراتی از ایران، امکان بررسی و آزمایش محصولات غذایی که وارد ایران می شوند و به مصرف داخلی می رسند نیز وجود دارد.

بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی ایران، گروهی از شرکت آلمانی یوروفینز از تاریخ ۳ تا ۸ مهرماه ۱۳۹۵ (۲۴ تا ۲۹ سپتامبر) با صادرکنندگان چای، ادویه جات، پسته و روغن های خوراکی در تهران، کرمان و مشهد نشست هایی برگزار کردند. در این راستا، دو کارگاه آموزشی در اتاق های تهران و مشهد سازماندهی شد که خلاصه مطالب ارائه شده در این نشست ها در ادامه ذکر می شود:

۱- معرفی موسسه یوروفینز که یک گروه متشکل از خدمات دهندگان در زمینه ی آنالیز مواد هستند. بررسی نقش آزمایشگاه های خصوصی در بررسی مواد خوراکی در اتحادیه اروپا و مزایای ایجاد یک شبکه از مراکز آنالیز مواد
۲- تبیین تنوع در قوانین بین المللی مربوط به مواد غذایی با تمرکز بر قوانین اتحادیه اروپا. ارائه نظریه و رویه ی موجود برای ارزیابی خطر آلودگی ها و باقیمانده سموم در مواد غذایی بر اساس پتانسیل خطراتی که

با اجرایی شدن برنامه جامع اقدام مشترک (برجام)، در تیرماه ۱۳۹۴ (جولای سال ۲۰۱۵)، تحریم ها علیه ایران لغو شده اند و تجارت بین الملل با ایران به تدریج حالت طبیعی خود را باز می یابد. همچنین این موضوع، صادرات محصولات غذایی از ایران به اتحادیه اروپا را تحت تأثیر خود قرار می دهد و انتظار می رود که میزان صادرات دوباره احیا شود و حتی به میزانی بیشتر از قبل از تحریم ها صعود کند. ایران در تولید محصولات باکیفیتی از قبیل میوه های خشک، آجیل ها، چای، ادویه جات، آمیوه ها جایگاه ویژه ای دارد که در این بین زعفران و پسته سرآمد هستند. حتی تولید محصولات ارگانیک در ایران نیز سرعت گرفته است. متعاقباً موسسه آزمایشگاهی یوروفینز قصد دارد، کیفیت، صحت و سلامت مواد خوراکی را قبل از خروج از ایران مورد آزمون قرار دهد.
بر اساس دعوت آقای علی شریعتی مقدم، رئیس کمیسیون آب و کشاورزی اتاق

برداشت آزاد از خبرگزاری فارم پرز:

حجم پسته وازد آمریکایی ها امسال زیاد است

۴۰۹ هزار تن، جای خود را به پسته های ناخندان و وازد داده اند.
به گفته معاون امور باغداران شرکت واندرفول، باید سهم بازار فروش پسته آمریکا در سال جاری ۲ برابر شود تا امکان فروش این حجم عظیم فراهم گردد و بخشی از محصول امسال به سال نآور آینده منتقل می شود.
وی خاطرنشان کرد: قیمت پسته خریداری شده از باغداران آمریکایی در اول فصل ۳،۹۷ دلار در هر کیلوگرم بوده که ۷۰ سنت نسبت به قیمت سال گذشته کاهش داشته است.
آنزالدو با اشاره به هزینه ی ۵۵ میلیون دلاری شرکت واندرفول برای پیشبرد برنامه های تبلیغاتی تصریح کرد: با افزایش تلاش های بازاریابی، قیمت نهایی به بیش از ۴،۴۰ دلار در هر کیلوگرم خواهد رسید.

همچنین میزان پسته های وازد (پسته هایی بجز آنهایی که خندان و دهن بست ته آبی تمیز هستند و معمولاً برای مغز شدن مورد استفاده قرار می گیرند)، افزایش یافته است چون پوست آنها بازار پسند نیست.
اندی آنزالدو می گوید: معمولاً پسته های وازد ۳ تا ۴ درصد میزان محصول سال های قبل را تشکیل می دادند، اما امسال بیش از ۱۰ درصد بعضی از محموله ها شامل این پسته ها بودند و احتمال آن می رود که این مشکل ناشی از تنش های خشکسالی سال پیش باشد. حتی در بعضی از مناطق میزان پسته های ناخندان بیش از ۲۵ درصد بود که به طور قابل ملاحظه ای از میانگین ۱۵ درصد سال های گذشته بیشتر است. با این تفاسیر گویا ۱۰ تا ۲۰ درصد از حجم پسته های خندان بازار پسند از میزان

بنابر گزارش کمیته اجرایی پسته آمریکا، امسال ۴۰۹ هزار تن پسته خشک در پوست در ایالت کالیفرنیا تولید شد که رکورد ۲۵۳ هزار تنی سال ۲۰۱۲ را شکسته است. این در حالی است که ایالت های آریزونا و نیومکزیکو ۳ هزار تن پسته تولید کرده اند.
آقای اندی آنزالدو (Andy Anzaldo) معاون امور تولیدکنندگان شرکت پسته واندرفول (پارامونت سابق)، عواملی از قبیل خوبی آب و هوا و رسیدن مجموعه درختان ۱۰۱ هزار هکتار از اراضی زیرکشت پسته به مرحله باردهی اقتصادی را در افزایش بی سابقه محصول دخیل می داند.
آنزالدو اذعان می کند: حجم زیاد محصول باعث شد کیفیت آن کاهش یابد و بعضی از دانه ها روی درختان خشکیده شدند و درصد زودخندانی افزایش یافت.

نیکولز در گزارشش تصریح کرد:

افت قیمت مغز ادامه دارد

می شوند. در ادامه این باغدار کالیفرنایی بر اساس سناریوهای نشان داده شده، اظهار داشت: حدود ۵۰ میلیون پوند (۲۳ هزار تن) پسته دهن بست برای فروش، ۱۲۰ میلیون پوند (۵۴ هزار تن) پسته دهن بست برای تولید ۶۰ میلیون پوند مغز (۲۷ هزار تن) و ۱۲۰ میلیون پوند (۵۴ هزار تن) برای انتقال به سال آینده وجود دارد و با این فرضیات لازم است ۲ برابر مغز و ۳ برابر پسته ناخندان به فروش برسد. نیکولز در پایان قیمت پسته ی خندان را تثبیت شده و قیمت خرده فروشی را در حال پایین آمدن ذکر کرد و افزود: تقاضا زیاد است و وضعیت فروش مغز بیشتر مسئله ساز است. بنا به اظهارات نیکولز، افت قیمت مغز ادامه دارد، چون تحریک تقاضا به منظور مغز به عنوان افزودنی در مواد خوراکی کاری زمانبر است. قیمت های حال حاضر برای هر کیلوگرم مغز پسته آمریکایی درجه یک ۸۰ درصد، حدود ۱۴,۴۴ دلار تا ۱۵ دلار در این هفته بود و ممکن است در هفته آینده این قیمت تغییر کند.

زیاد است، حجم پسته ایران و ترکیه افت کرده و قیمت ها به طور قابل ملاحظه ای پایین هستند. این ضباط بزرگ کالیفرنایی امسال میزان ضایعات در ضبط را حدود ۸ درصد در نظر گرفته و می افزایند: طی ۶ سال گذشته این میزان بین ۷ تا ۱۱ درصد بوده است. این ضایعات عمدتاً پسته های دهن بست و وازد هستند که شکسته و مغز می شوند. چارلز نیکولز در خصوص میزان محصول انتقالی به سال آینده تصریح کرد: برآورد می شود با وجود ضایعات در ضبط و دو برابر شدن میزان فروش ها، مقدار پسته خندان انتقالی به سال آینده حدود ۲۰۰ میلیون پوند (حدود ۹۱ هزار تن) باشد. او حجم پسته های دهن بست و وازد طی ۶ سال گذشته را بین ۱۲۰ تا ۱۶۵ میلیون پوند (حدود ۵۴ هزار تا ۷۵ هزار تن) ذکر کرد و افزود: امسال این موجودی نزدیک به ۲۹۰ میلیون پوند (حدود ۱۳۲ هزار تن) برآورد می شود. شایان ذکر است برخی از این پسته ها به صورت دهن بست به فروش می رسند ولی اکثر آنها مغز

نیکولز در گزارش ۲۴ اکتبر ۲۰۱۶ (۳) آبان سال جاری) از به پایان رسیدن برداشت محصول امسال که بیش از ۹۰۱ میلیون پوند (حدود ۴۰۹ هزار تن) بود، خبر داد. وی با اذعان به پایین بودن کیفیت محصول تحویل شده در آخر فصل برداشت، افزود: قیمت هر کیلوگرم پسته با پوست درجه یک انس ۲۵/۲۱ خام (برشته نشده) روی ۷,۳۳ تا ۷,۷۷ دلار تثبیت شده است و قیمت مغز پسته به دلیل پیشی گرفتن عرضه بر تقاضا در حال کاهش است. نیکولز با اشاره بر تمام شدن برداشت پسته در سال ۲۰۱۶ و قیمت گذاری آن، به تشریح سناریوهای عرضه پرداخته است. وی در ابتدا نگاهی به موجودی پسته با پوست طی ۷ سال گذشته انداخته و آن را به سه گروه پسته های فروش رفته، ضایعات حین ضبط و انتقال یافته به سال بعد تقسیم کرده است.

نیکولز در ادامه چنین ارزیابی می کند: فروش پسته آمریکا در سال تجاری جاری نسبت به سال گذشته دو برابر خواهد شد؛ چون موجودی محصول امسال ایالات متحده آمریکا

تدوین استانداردهای فیزیکی پسته در کمیسیون اقتصادی اتحادیه

اروپا پیگیری می شود!

پسته در حال تدوین و بازنگری در کمیته کمیسیون اقتصادی اتحادیه اروپا وجود دارد و عمده کشورهای ثروتمند هم با این استاندارد کار می کنند. هم اکنون مقرر گردیده است که یک زیر کمیته تخصصی در سال ۲۰۱۷ در ژنو تشکیل شود و احتمالاً مطالب مربوط به عیار پسته ایران در آن بررسی شود. امید آن می رود تا نوامبر ۲۰۱۸ استاندارد قابل قبول فیزیکی برای پسته ایران در کمیسیون اقتصادی اتحادیه اروپا ایجاد گردد.

که سوژه مناسبی تعریف شود، تصمیم به غیر فعال کردن زیر کمیته مربوطه گرفته اند. همچنین براساس اظهارات نماینده انجمن پسته ایران فرایند پیگیری اصلاح استانداردهای کدکس زمانبر است. این در حالی است که در جلسه کدکس، نماینده کمیسیون اقتصادی اتحادیه اروپا حضور داشته و در ملاقاتی که به نماینده انجمن پسته داشته است تصریح می کند که خواست های ایران در این شکل سریعتر پیش می رود. قابل ذکر است که در حال حاضر استاندارد مربوط به

کمیسیون اقتصادی اتحادیه اروپا (UNECE) تشکیلی است که برای تسهیل مسائل اقتصادی و تجارت اروپا ایجاد شده است. این ارگان از اواخر دهه ۶۰ شروع به عضوگیری کرده و در حال حاضر کشورهای زیادی عضو آن هستند. به نظر می رسد با حضور نماینده انجمن پسته ایران در شهریورماه سال جاری مشخص شده است که نمی توان اهداف انجمن را در چارچوب کدکس پیش برد. حتی نمایندگان آمریکا که میزبان این کمیته بودند اعلام داشتند دیگر پولی برای میزبانی ندارند و تا زمانی

حضور نماینده انجمن پسته ایران در انجمن تولیدکنندگان سم اروپا و آمریکا

را داشتند به این معنی که حد بالاتری را برای MRL قائل شوند. در این اجلاس نماینده انجمن پسته ایران سعی کرد با نماینده شرکت هایی که تمایل داشتند هزینه انجام فرایند بالابردن حدود MRL را انجام دهند ارتباط برقرار کند. به گفته مسئولین اتحادیه اروپا این فرایند در بهترین شرایط بین دو تا سه سال زمان می برد و برای آماده سازی مدارک باید در ایران تحقیقات میدانی صورت گیرد و نتیجه ها را یک شرکت معتبر جمع آوری و به عنوان پرونده به اتحادیه اروپا ببرد.

در این جلسه دو روزه، تمامی حاضرین به جز مسئولین اتحادیه اروپا از وضع قوانین جاری شکایت داشتند. نارضایتی سوپر مارکت ها و نمایندگان مصرف کنندگان از روش مشخص کردن حدود MRL (حداکثر میزان باقیمانده سموم) اتحادیه اروپا است. شرکت های توزیع کننده مواد غذایی در آلمان هم در این جلسه حضور داشتند و برخی شرکت ها درخواست ثبت MRL (حداکثر میزان باقیمانده سموم) جدید که به آن Import Tolerances (حد قابل قبول) می گویند

انجمن تولید کنندگان سموم اروپا و آمریکا جلسه ای در تاریخ ۲۶ تا ۲۷ مهرماه سال جاری (۱۷ تا ۱۸ اکتبر) در بروکسل برگزار کرد. هدف از این جلسه بررسی دلایل وضع سختگیرانه قوانین فعلی اتحادیه اروپا در مورد ثبت سموم جدید و باقیمانده سموم بود. شرکت های مختلفی عضو این انجمن هستند و مهمترین شرکت های حاضر در این اجلاس، بایر آلمان (Bayer)، بی ای اس اف (BASF)، داو (DOW) و سینجنتا (Syngenta) بودند.

بانکی که پنیر پارمزان وثیقه می گیرد... پنیر قرصه!!!

نویسنده: کارمن نوبل

مترجم: محمودرضا مهدوی اناری - عضو وابسته انجمن پسته ایران

استادیار واحد مدیریت اجرایی و فناوری در HBS می گوید: «در تحقیقاتم به این نکته می پردازم که چگونه عملیات اجرایی و امور مالی بر یکدیگر تأثیرگذارند و این مورد یک نمونه بارز از طراحی یک زیرساخت مالی مختص مشخصات اجرایی یک زنجیره تأمین است.

این تحقیق فرایند سنتی تولید پنیر پارمزانو-رجیانو را که در صنعت لبنیات به «سلطان پنیرها» معروف است شرح می دهد. زنجیره تأمین از تقریباً ۳۵۰۰ واحد دامداری خانوادگی آغاز می شود. دامداران شیر تازه روزانه را به تولیدکنندگان خیره پنیر تحویل می دهند که عمدتاً تعاونی های دامداری با مسئولیت محدود هستند و اکثراً فرایند عمل آوری را به عهده انبارداران متفرقه محول می نمایند. قبل از ارسال به فروشگاه، پنیر مدت ۱۸، ۲۴، ۳۰ یا ۳۶ ماه زمان برای عمل آمدن زمان نیاز دارد.

گذشت زمان پنیر را خوش طعم و مانند پولی که در حساب به آن بهره تعلق می گیرد ارزشمند می کند. تریکاکیس می گوید: «تولیدکنندگان با خواب سرمایه بسیار طولانی مدت روبرو

فوربز (www.forbes.com) انتخاب شده است که روش متکامل تری از روابط تجاری را نشان می دهد.

از سال ۱۹۵۳ تاکنون «بانک کردیتو امیلیانو» وثیقه ای غیرمعمول در برابر وام های بنگاه های کوچک پذیرفته است. تیوب های عظیم پنیر پارمزانو-رجیانو (پارمزان)، این بانک که محلی ها به آن «کریدم (Credem)» می گویند، اکنون تبدیل شده به جدیدترین پرونده تحقیقاتی دانشکده تجارت هاروارد (HBS)، «کریدم: بانکداری پنیری».

این تحقیق پیرامون روشی است که طی آن بانک مذکور مسئولیت مرحله ای پرهزینه از روند پنیرسازی را به جای دامداران تولیدکننده ی پنیر منطقه امیلیا رومانی شمال ایتالیا عهده دار می گردد. «کریدم» نه تنها پنیر را به عنوان وثیقه قبول می کند، بلکه تا زمان تسویه وام، تیوب های پنیر را در خزانه هایی با کنترل دقیق شرایط هوایی عمل آورده و می رساند. در حالی که دامداران در هزینه های نگهداری صرفه جویی می کنند، بانک در زمینه یک تجارت پرخطر مهارت هایی کسب می کند.

نیکولایوس تریکاکیس (Nikolaos Trichakis)

مدل تجاری فعلی در صنعت پسته ایران از بدوی ترین اشکال تجارت بوده و متناسب با رشد این صنعت در کشور تکامل نیافته است. مدل فعلی مدلی است که تولید کننده و تاجر را در معرض ریسک فراوان قرار داده و تقریباً هیچگونه جایگاهی برای اصول علمی بازاریابی متمرکز در آن دیده نشده است. به طور خلاصه می توان گفت که با کاستی های فراوانی روبرو هستیم. دنیای امروز راهکارهایی متعدد برای غلبه بر چالش های متفاوت در زمینه ی تجارت و بازاریابی فراهم نموده که صنعت پسته ایران همواره از این راهکارها محروم بوده است. سیستم های نوین تأمین منابع مالی، تجارت الکترونیک و حرکت به سمت فروش (Business to Business) B2B مثلاً فروش تاجر از کارخانه تأیسی به کارخانه ماشین سازی، یا عمل فروش به کسی بجز مصرف کننده نهایی)، کنترل کیفی متمرکز، ارائه یکنواخت کالا، بازاریابی متمرکز و ... همگی ابزارهایی هستند که با کمی اراده می توانند در دسترس این صنعت معظم قرار گیرند و باعث اعتلای آن در عرصه رقابت و تجارت جهانی شوند. به امید آن روز. در ادامه مقاله ای از وبسایت

تماس گرفته و مراتب را به اطلاع وی می‌رساند.

البته به منظور اینکه مبدا دانشجویان این تحقیق را کاملاً بدون ریسک فرض کنند، خلاصه واقعه «فریب روغن سالاد ۱۹۶۳» نیز به عنوان هشدار ضمیمه تحقیق شده است. طی آن واقعه تاجر کلاهبرداری موجودی انبار روغن سویای خود را وثیقه وام‌هایی کلان از بانک‌های وال استریت نمود. بازرس‌ها به طور منظم از انبارها بازدید و وجود وثیقه را تأیید می‌کردند، غافل از اینکه مخازن محتوی آب بودند و تنها مقدار ناچیزی روغن بر روی سطح آب غوطه‌ور بوده و آنها را فریب می‌داد.

ترکاکیس می‌گوید: «هنگام تأمین منابع مالی در برابر موجودی انبار، دام‌های بالقوه اینچینی وجود دارند.»

علیرغم آنکه تمرکز پرونده تحقیق کریدم بر مدل «وثیقه‌پنیری» است، ترکاکیس متذکر می‌گردد که این بخش تنها یک درصد از فعالیت‌های تجاری بانک را شامل می‌شود. ولی حسن نیت نهفته در آن ارزشی بسیار والاتر دارد.

«این روش کمک نموده تا کریدم به عنوان بانکی که برای امور اجتماعی منطقه و تولیدکنندگان اهمیت قائل است شناخته شود.» وی می‌افزاید: «قرض دادن در ایتالیا به عنوان کاری ناشایست دیده می‌شود و یادآور نزول خوارانی مانند «شایلاک در تجارت ونیز» است. بسیاری از مردم هنوز چنین حسی نسبت به قرض‌دهندگان و بانک‌ها دارند. همین که بانکی که توانسته چنین زیرساختی را فراهم نموده و ارزش این کار را به مخاطبین نمایش دهد کار بزرگی است.»

وثیقه قبول می‌کند. تحقیق نشان می‌دهد که به منظور اطمینان بانک از پیشگیری تحمل خسارت ناشی از نوسانات قیمت بازار و فساد کالا، مبلغی معادل ۷۰ تا ۸۰ درصد از ارزش وثیقه به عنوان اعتبار در نظر گرفته می‌شود.

یکی از شرکت‌های تابعه کریدم، ماگاتزینی جنرالی دل تگلیاتسه (MGT)، مسئولیت نگهداری از این وثیقه تندبو را در دو انبار تحت مالکیت بانک با ظرفیت انبار ۴۴۰ هزار تیوب پنیر ۳۶ کیلوگرمی برعهده دارد. انبارهای MGT مجهز به تیم بازرسی آموزش دیده و به روزترین فناوری در تهویه و کنترل هوا می‌باشند. (طبق این تحقیقات، MGT از ارائه خدمات انبارداری به پنیرداران متفرقه‌ای که وثیقه‌گذاری نموده و صرفاً نیاز به رسانیدن پنیر دارند نیز کسب درآمد می‌کند).

نتایج تحقیقات نشان می‌دهد که تنها یک درصد از پنیر طی فرآیند رسیده شدن دچار افت کیفی شده و نیاز به بازنگری قیمتی دارد، در حالی که میانگین افت کیفی در این صنعت ۱۰ درصد می‌باشد. از آنجایی که بانک ناظر بر رسیده شدن پنیر در انبار خودش است، به طور مستمر در جریان ارزش آن نیز می‌باشد. عدم بازپرداخت تسهیلات توسط تولیدکننده، منجر به فروش وثیقه توسط بانک پس از رسیده شدن پنیر می‌گردد. از منظر بانک این روندی کاملاً بدون ریسک است. ترکاکیس می‌افزاید: «در تمام مدت رسیده شدن، وثیقه تحت تملک بانک است. هر آن که موردی مانند تشکیل حباب در پنیر پیش آید و بانک حس کند که ارزش وثیقه رو به افت است، بی‌درنگ با تولیدکننده

هستند.» وی می‌افزاید: «آنها اساساً سرمایه کاری خود را به مدت دو سال با موجودی انبار گره می‌زنند. البته برای کاهش هزینه‌ها می‌توانند مدت رساندن پنیر را کاهش دهند ولی در آن صورت پنیری که ما می‌خوریم به این خوشمزگی نخواهد بود.»

به علت کندی روند ارائه به بازار، دسترسی دامداران به خطوط اعتباری ضروری است. اما تردید وام‌دهندگان برای ارائه تسهیلات به تولیدکنندگان پنیر نیز قابل درک است.

ترکاکیس توضیح می‌دهد که دامداری‌ها اساساً بنگاه‌های تجاری کوچک و متوسطی هستند که سکان داران دامدار، مخالف هرگونه اتحاد ولو به منظور ثبات بیشتر می‌باشند. «سنت ایتالیا باعث شده که آنها تکه‌تکه باقی‌مانند.» وی می‌افزاید: «بیشتر این‌ها خانواده‌هایی هستند که قرن‌هاست پنیر تولید می‌کرده‌اند و آنقدر به حرفه خود عشق می‌ورزند که در برابر اینکه بخشی از شرکت سهامی بزرگی شوند مقاومت می‌کنند.» البته سایر ریسک‌های بازار را نباید نادیده گرفت. قیمت‌های پارمزانو-رجیانو بسیار متأثر از تقاضای بازار بوده و همواره با نوسانات شدید همراه می‌باشد. طبق تحقیقات HBS تغییر یک درصدی تقاضا می‌تواند قیمت‌ها را تا ۱۰ درصد تحت تأثیر قرار دهد. مخصوصاً رکود اقتصادی بر این صنعت بسیار تأثیرگذار است چرا که پنیر گران قیمت کالایی لوکس محسوب می‌شود.

در عین حال در طول زمانی که برای رسیدن پنیر مورد نیاز است مشکلات زیادی آنرا تهدید می‌کند: تعریق، تشکیل حباب، یا بدتر از همه تورم تا حد ترک خوردگی. هر یک از این نواقص، صرفنظر از نرخ روز بازار، باعث کاهش ارزش پنیر می‌شود. ترک‌های بیش از حد تیوب پنیر را از حیز انتفاع ساقط می‌کند.

«پس واضح است که برای چنین محیطی زیرساخت سرمایه‌ای ویژه‌ای باید طراحی شود.» ترکاکیس می‌افزاید: «پس با این سوال مواجه می‌شویم که آیا این کار شدنی است؟ و پاسخ مثبت است.»

گروکشی پنیری

کریدم پنیر کال نرسیده را به قیمت کارشناسی روز پنیر رسیده به عنوان

هرس باردهی درختان پسته

علی اسماعیل پور

عضو هیأت علمی پژوهشکده پسته کشور

در فصل خواب و برحسب نوع رقم و شرایط آب و خاک با شدت های متفاوتی انجام گیرد. سربرداری شاخه های پررشد (مخصوصاً درختان جوان) در زمستان قبل از سال کم بار جهت کنترل غالبیت انتهایی توصیه می شود. کاربرد این نوع هرس عمدتاً در درختان جوان و در مناطقی است که درختان دارای رشد رویشی زیاد هستند.

اولین هرس شدید سرشاخه ها باعث تولید شاخه با جوانه های رویشی و هرس های بعدی روی همین شاخه ها باعث رویش شاخه های جانبی میوه دهنده در سال بعد و در نتیجه سبب باردهی کامل آنها در سال سوم می شوند (شکل ۱).

۲- هرس تنک شاخه = بیخ بر کردن (Thinning out):

این روش عبارت است از بیخ بر کردن شاخه از انتهای تحتانی. این روش اولاً برای تسهیل نفوذ نور خورشید و جلوگیری از ایجاد سایه در درخت، تسریع در رشد شاخه های مثمره مرکزی و تولید میوه انجام می شود (شکل ۲). ثانیاً برای محدود کردن رشد عرضی درخت در بین ردیف ها جهت تسهیل تردد وسایل و ادوات کشاورزی، انجام می گیرد. این روش هرس تأثیر زیادی در تقویت و تحریک رشد رویشی جانبی مثل هرس سربرداری ندارد. معمولاً به منظور کاهش سال آوری،

سمپاشی، برداشت و... هدف از انجام هرس درختان بارور پسته:

- تولید و حفظ شاخه های میوه دهنده

- کمک به رشد گیاهی و تولید میوه با توجه به دو مشکل عمده فیزیولوژی درختان پسته (سال آوری و غالبیت انتهایی) انجام هرس باردهی سالانه در شرایط محیطی مناسب الزامی است. اصول موفقیت هرس درختان بارور پسته بر اساس شناخت کامل از چگونگی رشد رویشی و شناخت دقیق کیفیت و عادت باردهی درختان استوار است.

روش های هرس در درختان بارور پسته:

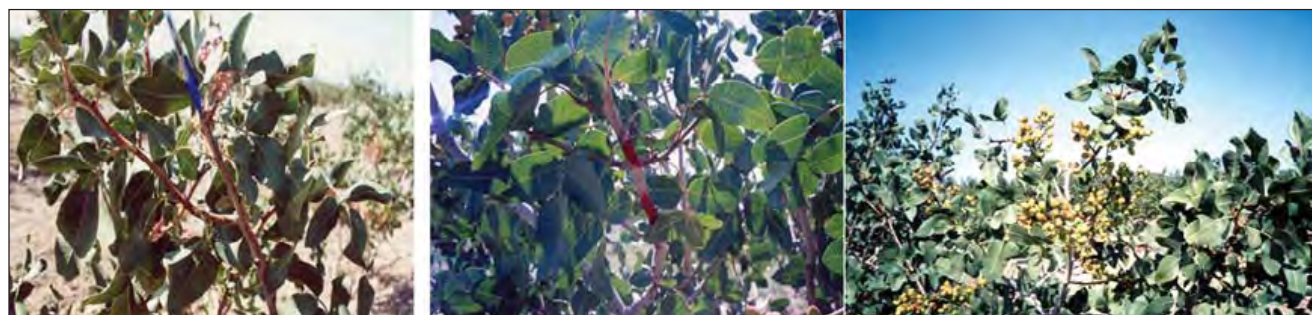
۱- هرس سربرداری (Heading back): سربرداری عبارت است از قطع قسمتی از سر یا انتهای فوقانی بازو، شاخه و سرشاخه های درخت که در این حالت شاخه یا سرشاخه و بازو از محل بریدگی تحریک می شود و رشد جوانه های جانبی زیر محل برش را تشدید می نماید (شکل ۱). در این روش هدف اصلی جلوگیری از رشد رویشی بیش از حد جوانه انتهایی و تقویت رشد جوانه های جانبی است. سربرداری شاخه باعث افزایش شاخه های جانبی، افزایش سطح میوه دهی و کاهش ارتفاع درخت شده که همه بر روی تشکیل جوانه گل تأثیر مثبت دارند (شکل ۱). این عملیات بایستی

به کلیه عملیاتی که باعث قطع کامل و یا جزئی شاخه، ریشه، پوست، برگ، گل یا میوه می شود، هرس می گویند. هدف از انجام هرس تحت تأثیر قرار دادن و هدایت نحوه رشد و باروری گیاه می باشد. هرس یکی از عملیات باغبانی است که همراه با سایر عملیات داشت از قبیل آبیاری، کوددهی و تغذیه، کنترل آفات و بیماری ها، تولید میوه بهتر و بیشتری را تأمین و تضمین می نماید.

فواید هرس:

هرس درختان بارور دارای مزایای فراوانی است که مهمترین آنها عبارتند از:

- حذف شاخه های خشک، مزاحم، آفت زده، مریض و شکسته جهت حفظ و تأمین سلامتی گیاه
- ایجاد شرایط مناسب جهت ورود نور و هوا به درون تاج درخت و خلوت کردن قسمت های متراکم در مرکز درخت جهت تولید محصول بیشتر و مرغوب تر
- ایجاد تعادل مناسب بین قسمت هوایی و زیرزمینی (ریشه) گیاه
- جوان کردن درختان مسن از طریق حذف شاخه های پیر و مسن و وادار کردن درخت به تولید شاخه های جدید
- تنظیم گلدهی و ایجاد تعادل بین رشد رویشی و میزان تولید محصول
- محدود کردن رشد و کوتاه کردن ارتفاع درخت جهت تسهیل عملیات

شکل ۱- مراحل مختلف هرس سربرداری، رشد و تولید شاخه جانبی و تولید خوشه میوه روی شاخه های جانبی تحریک شده

شکل ۲- روش انجام هرس تنک شاخه به منظور حذف شاخه های اضافی در مرکز درخت

تابستانه بوده که انجام آن الزامی است. هرس تابستانه غالباً در مورد درختان جوان پسته قبل از باردهی انجام می شود و در درختان بالغ صرفاً جهت حذف پاجوش و شاخه های بیمار، معیوب و مانع که در مسیر رفت و آمد باغ هستند، انجام می گیرد.

در مورد هر دو نوع هرس باید به این دو نکته توجه نمود که اصولاً هرس در هر زمان انجام شود، باعث تاخیر در باروری نهال های جوان و کم شدن محصول درختان بارور می شود، بنابراین، باید در تمام انواع هرس جانب تعادل رعایت گردد و قطع اندامهای گیاه تنها به مقدار لازم و در نهایت احتیاط انجام شود.

روش های انجام هرس:

هرس درختان پسته در دنیا به دو روش دستی و ماشینی (مکانیکی) انجام می شود که در هر مورد توضیحات لازم ارائه شده است:

۱-هرس دستی:

در این روش، هرس درختان پسته بوسیله دست با استفاده از وسایل هرس و نیروی کارگر انجام می شود. لازم است نیروی کارگری مورد استفاده برای انجام هرس، دوره های آموزشی کوتاه مدت هرس درختان پسته را بصورت علمی و عملی طی کرده و شناخت کاملی از اصول کلی رشد و نحوه باردهی درختان پسته

فصل هرس:

عملیات هرس بایستی زمانی انجام گیرد که گیاه بتواند زخم حاصله را تحمل کرده و کمتر صدمه ببیند. از نظر زمانی، هرس درختان در دو فصل زمستان و تابستان انجام می شود که در ادامه ذکر می شود:

هرس زمستانه (سیاه):

این نوع هرس زمانی انجام می شود که برگ ها خزان کرده و یا شروع به ریزش می کنند. این عملیات می تواند تا قبل از تورم جوانه ها و شکوفا شدن جوانه های گل و رویشی انجام شود. در صورتی که شرایط محیطی اجازه دهد، عملیات هرس می تواند در تمام طول مدت پاییز و زمستان انجام شود. درخت پسته را همانند سایر درختان میوه سردسیری همه ساله در زمستان هنگام خواب گیاه هرس می نمایند. هرس زمستانه باعث ضعف کمتر، تقویت بیشتر جوانه های گل باقی مانده، تقویت گیاه و ازدیاد شاخ و برگ می شود. هرس شدید زمستانه باعث تاخیر باردهی گیاه شده و در صورت وجود سرمای شدید در منطقه، بایستی هرس را پس از رفع سرما انجام داد.

هرس تابستانه (سبز):

هرس کامل و مناسبی است که در تنظیم میوه دهی موثر بوده و در واقع مکمل هرس زمستانه است. هرس پاجوش و تنه جوش ها نوعی هرس

تعداد شاخه های میوه دهنده پسته را قبل از سال پربار به حدود نصف تا دوسوم کاهش می دهند که این عملیات باعث تقویت شاخه ها و جوانه ها و خوشه های گل باقی مانده و نیز باعث رسیدن آب و مواد غذایی بیشتر به جوانه های گل در حال تشکیل (جلوگیری از ریزش جوانه گل)، جهت تولید محصول سال آینده (سال کم بار) شده و نهایتاً بر روی تولید محصول یکنواخت (کاهش سال آوری) و افزایش تولید محصول اثر مثبت دارد. این عملیات بایستی در فصل خواب زمستانه انجام گیرد. از بین بردن پاجوش ها که دارای رشد عمودی هستند و نیز تنه جوش های شاخه های اسکلتی که بر روی نفوذ نور اثر منفی دارند، الزامی است. این شاخه ها مصرف کننده قوی آب و مواد غذایی هستند که با سایر اندام ها رقابت می نمایند. چنانچه نگهداری آنها به منظور رشد سبزینه بیشتر و پر کردن قسمت خالی تاج مدنظر باشد، بایستی زاویه انشعاب قائم آنها کاهش و به سمت شاخه افقی تا نیمه افقی هدایت شوند تا از رشد رویشی طولانی جلوگیری و زمینه تشکیل جوانه گل بر روی آنها فراهم گردد.

جهت محدود نگه داشتن اندازه درخت، انجام هرس سربرداری و تنک شاخه بصورت سالیانه الزامی است.

فرا گرفته باشند. از مزایای این روش اینکه قدرت انتخاب شاخه و تفکیک شاخه های بارده و غیر بارده توسط کارگر وجود دارد. علیرغم مزیت های ذکر شده، هرس دستی روشی زمان بر، کند و گران قیمت است و عملاً در سطوح وسیع مقرون به صرفه نمی باشد و امکان عدم اتمام هرس در فصل مناسب نیز وجود دارد. لازم به یادآوری است به دلیل سیستم کاشت و طراحی باغات موجود پسته کشور، متأسفانه تنها روش عملی و کاربردی برای اغلب باغات پسته ایران، روش هرس دستی می باشد.

مهمترین ادوات مورد استفاده جهت هرس دستی درختان شامل انواع اره و قیچی های باغبانی است.

۲- هرس ماشینی (مکانیکی):

در این روش، عملیات هرس باردهی با استفاده از ادوات مخصوص برای هرس سربرداری (سرزنی) و تنک شاخه استفاده می شود. کاربرد ماشین آلات مخصوص سرزنی در درختان میوه و پسته کاربرد بیشتری دارد و عمدتاً در درختان و شرایطی مورد استفاده قرار می گیرند که رشد رویشی بیش از حد درختان وجود دارد. از مزایای این روش هرس این است که سریع تر و ارزانتر انجام می شود. از معایب این روش این است که انجام هرس و قطع شاخه ها غیر ارادی است. چنانچه هرس شدید باشد به دلیل قطع شاخه های مثمر و مفید، باعث ایجاد خسارت و کاهش محصول و درآمد می گردند ولی به دلیل بالا بودن سرعت کار، جهت سربرداری و احیاء باغات پیر مناسب است. ماشین آلات مهم مورد استفاده در هرس مکانیکی شامل دستگاه پنوماتیک (بادی) هرس مخصوص تنک شاخه، دستگاه مخصوص سرزنی درختان و دستگاه مخصوص پرچین کردن (بغل زنی) یک طرفه یا دو طرفه درختان است. مسلماً کاربرد این ادوات به دلیل اندازه بزرگ در شرایطی امکان پذیر هست که درختان دارای فاصله ردیف و درخت منظم بوده و امکان تردد این وسایل در بین ردیف یا درختان مقدور باشد. به دلیل فواصل متراکم درختان و نیز عدم انجام هرس فرم

دهی مناسب در اغلب باغات پسته کشور، برنامه ریزی جهت استفاده از این ادوات مقدور نیست مگر در باغات جدیدالاحداث که بر اساس اندازه ادوات موجود و مورد نیاز طراحی و احداث می گردند.

نکات مورد توجه در هرس باردهی:

در هرس شاخه، برای اخذ فرم و شکل مطلوب و جلوگیری از رشد بی رویه و عقب افتادن باروری و کم شدن محصول سال بعد، رعایت نکات زیر ضروری است:

۱- در موقع حذف کامل یک شاخه، صرفنظر از قطر آن، باید دقت شود که برشی که برای هرس زده می شود در پایین ترین قسمت شاخه و به موازات تنه اصلی ایجاد شود، بطوریکه قسمتی از شاخه بریده شده بر روی تنه یا شاخه اصلی باقی نماند. این امر باعث می گردد که سطح بریده شده، سریعاً توسط بافت پوششی پینه التیام یابد و راه نفوذ عوامل بیماری و پوسیدگی مسدود گردد.

۲- اگر شاخه ای که قطع می شود مسن و دارای قطر بیش تر از پنج سانتی متر باشد، باید سطح بریده شده را با چسب باغبانی که دارای سم قارچ کش باشد پوشاند تا به درخت فرصت کافی برای التیام داده شود و در عین حال قسمت های مرکزی سطح بریده شده که قابلیت ترمیم ندارند، مصون بمانند.

۳- اگر درختی چند سال هرس نشده و نیاز به هرس شدید داشته باشد، این کار باید در طی چند سال انجام شود و به تدریج درخت به شکل و اندازه دلخواه در آید.

۴- در هنگام حذف کامل شاخه ها، باید دقت داشت که هر چه زاویه ای که شاخه با تنه و یا شاخه حامل خود می سازد به قائمه نزدیک تر باشد، این شاخه قویتر بوده، رشد بهتری خواهد نمود و چنین زاویه ای در مقابل وزن میوه و فشارهای خارجی تحمل بیشتری خواهد داشت.

۵- در انشعابات دو شاخه ای، آنهایی که قطر یکی از شاخه هایشان از دیگری کمتر است قویتر از آنهایی هستند که قطر آنها با هم مساوی

است. بنابراین، باید کوشش کرد که انشعابات دو شاخه ای که قطر انشعاب آنها یکسان نیست، نگهداشته شوند. ۶- در هنگام سرزنی (سربرداری) معمولاً یک سوم تا نصف انتهای شاخه های طویل حذف می شود. وضعیت محل برش نسبت به اولین جوانه نزدیک به آن در نحوه رشد شاخه و شکل درخت بسیار موثر است.

۷- در گیاهان باغبانی و بویژه درختان میوه، برای تولید محصول زیاد و مرغوب باید نور با شدت کافی به تمام نقاط و بویژه به قسمت های درونی آن برسد. برای این منظور باید در هنگام هرس سعی شود با حذف شاخه های اضافی، قسمتهای میانی شاخساره در حد لازم و متعادل باز نگهداشته شود.

در درختان پسته با توجه به اینکه گرده افشانی از طریق باد انجام می گیرد و حرکت باد درون تاج بر روی میزان تشکیل میوه موثر است، هرس دارای اهمیت مضاعفی است.

۸- بسیاری بیماری ها و آفات، در سطح یا درون شاخه های خشکیده، زمستان گذرانی می کنند، از این رو لازم است در تمام طول فصل سال و بویژه در زمستان، تمام شاخه های شکسته و خشکیده بریده و سوزانیده شوند. این عمل بخصوص در مبارزه با آفاتی مانند پروانه چوبخوار و سوسک های شاخک بلند و بیماری سرخشکیدگی شاخه پسته (ناشی از قارچ پسیلومیسس) از اهمیت زیادی برخوردار است.

۹- در برخی موارد هنگام قطع شاخه های کلفت و سنگین، پس از آنکه عمق برش به حدود نصف قطر شاخه رسید، در اثر وزن زیاد شاخه، بقیه شاخه می شکند و همراه خود قسمتی از پوست و چوب تنه را قطع و زخمی می کند. برای جلوگیری از این امر که برای سلامتی گیاه مضر است، باید چنین شاخه هایی را با سه برش قطع کرد.

۱۰- شاخه های هرس شده به دلیل آلودگی احتمالی به برخی آفات و بیماری ها و نیز ایجاد اختلال در عملیات کوددهی، آبیاری و نیز تردد ماشین آلات کشاورزی، توصیه می شود بلافاصله جمع آوری و مورد استفاده قرار گیرند یا سوزانیده شوند.

رعایت بهداشت باغ باید همگانی و در سطوح وسیع انجام شود تأثیر رعایت بهداشت باغ در کاهش جمعیت آفت شیره خشک پسته

محمدرضا مهرنژاد

عضو هیأت علمی بازنشسته، پژوهشکده پسته کشور

شکل ۱- باغ پسته در زمستان که علف های هرز خشک شده و برگ های درختان پسته تمام سطح باغ را پوشانده اند. محل مناسب برای زمستان گذرانی آفت شیره خشک پسته.

حاشیه و کناره باغ ها یا جوار پسته کاری ها تلنبار یا رها می شوند و یا در سطح خاک باغ ها پهن می شوند، برگ های ریزش کرده درختان، دانه های پسته باقیمانده در روی درختان یا روی سطح خاک باغ، سرشاخه، شاخه و تنه ی درختان آسیب دیده و یا خشک، همه و همه محل مناسب و پناهگاهی برای زمستان گذرانی تعدادی از آفات پسته و همچنین قارچ ها و موجودات میکروسکوپی هستند (شکل ۱).

بحث ما در اینجا رعایت بهداشت باغ های پسته برای مهار تعدادی از آفات پسته از جمله پسپل معمولی و به بیان دیگر شیره خشک است، اما لازم است اشاره شود که تمام مواردی که نام برده شدند بستر مناسب برای ازدیاد و پخش قارچ مولد زهرا به آفات توکسین نیز می باشند. بدین ترتیب ملاحظه

آن در جای خود و در نوشتار دیگری ارائه شود.

قسمت عمده ای از مجموع عملیات باغداری که لازم است در طول پاییز و زمستان انجام شود در چارچوب موضوع «رعایت بهداشت باغ» تعریف می گردد. به بیان دیگر مجموعه عملیاتی که منجر به تمیزی باغ می شود و با هدف مهار یا کاهش جمعیت عوامل خسارت زا اجرا می گردد به عنوان بهداشت باغ شناخته می شود.

باقیمانده علف های هرز و بوته های گیاهان علفی اعم از پراکنده در سطح باغ یا تلنبار شده در کناره های باغ ها، سرشاخه های خشک و بریده پراکنده یا انباشته شده در سطح باغ یا حاشیه های آنها، مواد زائد و ضایعات حاصل از ترمینال های ضبط پسته و همچنین کود های دامی و طیور که در

اشکال اساسی در مسیر کنترل آفات پسته، مبارزه با هر یک از آنها به طور جداگانه است که این موضوع از دهه های گذشته تا به حال در کشور ادامه دارد. به این ترتیب، باغدار پسته برای هر یک از آفاتی که با آن مواجه می شود یک برنامه ی عملیاتی جداگانه اجرا می نماید. این موضوع به صورت یک روش غلط و به طور عادت در بین باغداران رواج یافته است. موضوع عمده ی دیگری که هیچگاه به آن توجه نشده است یا کمتر مورد عنایت بوده است، عدم توجه به زمان مناسب مبارزه، میزان تراکم جمعیت آفت و میزان خسارت آن می باشد. باغدار پسته معمولاً با مشاهده ی حشره یا کنه ی گیاه خوار روی درختان، در هر سطحی از جمعیت، اقدام به مبارزه شیمیایی، یعنی سمپاشی با آن می نماید. عدم توجه باغداران و دست اندرکاران تولید پسته به دو موضوع «رعایت بهداشت باغ» و «یتانسیل کنترل طبیعی آفات» در باغ های پسته، از موارد بسیار قابل اهمیت است. علیرغم امکان مهار یا کاهش جمعیت تعدادی از آفات پسته از طریق انجام عملیات ساده در زمستان، عملیات کنترل شیمیایی به طور متوالی، عمدتاً نابجا و بی موقع، مرسوم است. موضوع کاربرد مواد شیمیایی آفت کش بطور نابجا و یا بی موقع، در موارد متعددی موجب ظهور دوباره و یا طغیان آفات پسته در طول ۶۰ سال اخیر شده است.

در این نوشتار موضوع رعایت بهداشت باغ و تأثیر آن در مهار و کاهش جمعیت پسته با تأکید بر کاهش جمعیت پسپل معمولی پسته یا شیره خشک بطور بسیار اختصار و در حد حوصله باغداران و دست اندرکاران تولید این محصول بحث می شود. تأثیر عوامل کنترل طبیعی در کاهش آفات پسته مقوله دیگری است که لازم است بحث

شکل ۲- کپه ی ضایعات و مواد زاید ترمینال فرآوری پسته که در جوار باغ پسته تخلیه و رها شده است. محل مناسب برای زمستان گذرانی آفت شیره خشک پسته.

دهه ی اخیر این نوع عملیات باغداری به تدریج در بیشتر باغ ها کنار گذاشته شده است. انجام شخم زمستانه ی باغ های پسته در تمام سطح باغ و از جمله محل سایه انداز درختان تا کنار تنه آنها توصیه می شود. همچنین، حذف تمام مواد آلی اعم از بقایای گیاهی، مواد زاید حاصل از فرآوری پسته و کودهای دام و طیور در داخل و اطراف باغ های پسته ضرورت دارد (شکل ۳).

می توان این مواد را بصورت چالکود و یا روش مناسب دیگر در خاک مدفون نمود. اکیدا توصیه می شود این مواد بصورت آزاد در داخل یا جوار پسته کاری ها رها نشوند.

موضوع بهداشت باغ البته مختص و محدود به انجام عملیات مشروح بالا در سطح باغ نمی شود بلکه بهداشت کامل محصول و عدم جابجایی خوسه و دانه ای از پسته روی درخت، بریدن و معدوم نمودن سرشاخه، شاخه و تنه درختان معیوب و خشک را نیز شامل می گردد. رعایت بهداشت باغ در پسته کاری های کالیفرنیا مرسوم است و به منظور مهار آفت پسته در آن سرزمین توصیه می شود. در کشور ما، با رعایت بهداشت باغ و انجام عملیات مناسب در

زمستان را پشت سر بگذارد، در اوایل بهار می تواند حدود ۹۰۰ تخم بر روی اندام های تازه سبز شده درخت پسته بگذارد. به همین دلیل حتی تعداد کم پسپیل زمستان گذران، می تواند جمعیت بزرگی روی درخت ایجاد نماید. اگر جمعیت این آفت در بهار پایین باشد و سپس اصول برخورد با این آفت نیز رعایت گردد، واضح است که از ظهور جمعیت های بزرگ آن در ادامه فصل رویش یعنی نیمه دوم بهار و در طول تابستان جلوگیری می شود.

البته لازم است توجه کنیم که عملیات زمستانه باغداری که از الزامات رعایت بهداشت باغ است باید همگانی و در سطوح وسیع انجام شود. اگر باغداران، هر کدام به سهم خود موضوع را رعایت کنند و به این مهم همت بگذارند، موضوع نتیجه بخش می شود. بسیار واضح است که کاهش جمعیت زمستان گذران آفت و یا کنترل کامل آن روشی سالم و کم هزینه در مدیریت باغ است. این موضوع با انجام شخم زمستانه ی باغ امکان پذیر می باشد. شخم زمستانه باغ های پسته در گذشته های دور رایج بود و به نام «پاککنی» یا «پا بیل» شناخته می شد. در چند

می شود که موضوع رعایت تمیزی باغ ها، موجب مهار چندین عامل خسارت زا در باغ های پسته می گردد. حداقل ۷ آفت پسته، تمام و یا قسمتی از جمعیت زمستان گذران خود را در زیر خاک سطحی باغ های پسته، یا زیر بقایای گیاهی، مانند علف های هرز و برگ های ریزش کرده درخت و همچنین در لابلای مواد آلی، مانند انواع کودهای دامی، طیور و مواد زاید ترمینال های ضبط پسته موجود در سطح باغ و یا حاشیه ی آن می گذرانند. مضافا تعدادی از آفات پسته دوره پاییز و زمستان را در دانه های باقیمانده روی درخت و یا زیر درختان و بعضی از آفات پسته این دوره را در سرشاخه و شاخه معیوب و نیمه خشک درختان اعم از روی درخت یا در سطح باغ سپری می کنند.

جمعیت قابل توجهی از آفت شیره ی خشک پسته عمدتا در محل سایه انداز درختان پسته، در زیر بقایای گیاهی مانند زیر برگ های ریزش کرده در پاییز، بقایای علف های هرز و مواد آلی، همچنین در زیر لایه های سطحی خاک، لابلای شیارها و شکاف های خاک و زیر کلوخه ها زمستان گذرانی می کنند. همچنین پسپیل های زمستان گذران در محل هایی که بقایای گیاهی و یا مواد آلی مانند ضایعاتی که از پایانه های ضبط پسته خارج و در نزدیکی و اطراف باغ ها تخلیه می شود، و همچنین محل تلنبار کودهای حیوانی و بقایای گیاهی زمستان را می گذرانند (شکل ۲ و ۴).

قابل توجه است که از زمین های بدون پوشش گیاهی اعم از داخل و یا خارج از باغ ها، تعداد اندکی پسپیل زمستان گذران جمع آوری شده است. بر اساس تحقیقات انجام شده، محل سایه انداز درختان پسته که در زمستان شخم شده بودند در مقایسه با قسمت های مشابه و شخم نشده بطور معنی دار تعداد بسیار کمتری پسپیل در ابتدای بهار خارج شد. بنابراین شخم باغ های پسته خصوصا قسمت هایی که دارای پوشش گیاهی است از اوایل دی تا اوایل اسفند، می تواند شیدیدا به جمعیت پسپیل صدمه بزند. هر پسپیل معمولی پسته ماده که

شکل ۳- تیلر نسبتاً عمیق خاک در محل سایه انداز درختان پسته در زمستان، به منظور دفن برگ های پسته و همچنین علف های هرز. به عبارت دیگر انجام تیلر به منظور بهم زدن محل زمستان گذرانی شیر خشک پسته و نتیجتاً مرگ آنها.

شکل ۴- سایه انداز درختان پسته که بوسیله برگ های ریزش کرده پوشیده شده است. محل مناسب برای زمستان گذرانی آفت شیر خشک پسته.

زمستان، دو آفت قدیمی و کهنه پسته از چند دهه قبل مهار شده اند. در این رابطه کنترل زنبورهای مغزخوار پسته را می توان نام برد که با برداشت کامل محصول و جمع آوری یا شخم مناسب خاک باغ ها موجب حذف جمعیت زمستان گذران این آفت در روی درخت و حذف و دفن دانه های آلوده پسته در زیر درختان شد. آفت زنبور مغز خوار در قسمت بسیار عمده ای از پسته کاری های ایران مهار شده است، هرچند در ۵۰ سال پیش، آفت اصلی در پسته کاری های استان کرمان بوده است. همچنین بریدن و معدوم نمودن شاخه های نیمه خشک پسته و عدم رها سازی آنها در سطح و حاشیه باغ ها یا خودداری از انباشته کردن آنها در مکان های مجاور پسته کاری ها، موجب مهار مناسب و مؤثر آفت سوسک سرشاخه خوار پسته می شود. منظور از بیان این دو مثال این است که آفتی موزی و پرجمعیت مانند شیر خشک را نیز با رعایت بهداشت باغ که در بالا ذکر شد می توان مهار نمود و مانع از تشکیل جمعیت های بزرگ آن در ابتدای بهار گردید.

منابع:

- مهرنژاد، محمدرضا ۱۳۸۱. پسایل پسته و سایر پسایل های مهم ایران. انتشارات سازمان تحقیقات و آموزش کشاورزی، تهران. ۱۱۶ص.
- مهرنژاد، محمد رضا ۱۳۹۳. آفات درختان پسته ایران، دشمنان طبیعی و روش های کنترل. نشر سپهر. تهران، ۲۷۲ص.
- Mehrnejad, M.R. 2001. The current status of pistachio pests in Iran. Cahiers Options Méditerranéennes, 322-315 :56.
- Mehrnejad, M.R. 2008. Seasonal biology and abundance of *Psyllaephagus pistaciae* (Hymenoptera: Encyrtidae), a biocontrol agent of the common pistachio psylla *Agonosscena pistaciae* (Hemiptera: Psylloidea). Biocontrol Science and Technology, -409 : (4) 18 4 17.
- Mehrnejad M.R. 2010. Potential biological control agents of the common pistachio psylla, *Agonosscena pistaciae*, a review. Entomofauna, :31

Copland 2005. The seasonal forms and reproductive potential of the common pistachio psylla, *Agonosscena pistaciae* (Hem.: Psylloidea). Journal of Applied Entomology, -342 :129 346.

272-249.

Mehrnejad, M.R. 2014. Pest problems in pistachio producing areas of world and their current means of control. Acta Horticulturae, 169-163 :1028.

Mehrnejad, M.R. and M.J.W.

بررسی جزئیات فنی اصلاح خاک های شور و قلیا

بیشتر از ۸ باشد، در حالی که استاندارد جهانی آن ۴ است. باید توجه داشت که بین شوری و بافت خاک رابطه وجود دارد. اگر بافت خاک سنگینی وجود داشته باشد این استاندارد را باید به ۴ برسانیم ولی اگر خاک سبک باشد که اعمال آبشویی امکان پذیر باشد، عدد ۸ مناسب است. از خصوصیات مهم شیمیایی در خاک که به بافت خاک برمی گردد ظرفیت تبادل کاتیونی خاک است. به این معنی که خاک قدرت نگهداری آب و املاح غذایی را داشته باشد و این عدد ۱۰ تا بیشتر از ۱۵ است و هر چه این عدد پایین تر بیاید نگهداری آب و مواد غذایی در خاک کاهش پیدا می کند. این املاح در شوری و ترکیب شوری تجمع پیدا می کنند؛ مثلاً وجود آنیون کلر و بیکربنات در خاک و آب مناسب نیست.

یکی از مهمترین خصوصیات شیمیایی خاک، pH (اسیدیته) است و تمامی خصوصیات خاک را تحت تأثیر قرار می دهد. فعلاً وجود آهک، عامل غالب در تعیین pH خاک های مناطق پسته خیز است و هرچه آهک در خاک بیشتر باشد pH بالاتر می رود. مناسب ترین pH برای خاک و تغذیه گیاه ۶٫۵ تا ۷ است که در خاک های مناطق پسته کاری این میزان را نداریم. pH باعث حلالیت عناصر غذایی در خاک و جذب عناصر غذایی بوسیله ریشه می شود.

یکی دیگر از خصوصیات شیمیایی خاک، ماده آلی است که میزان آن در خاک باغ های پسته کم است. مقدار ماده آلی باید در حد بیشتر از ۱ درصد باشد ولی در مناطق ما این مقدار وجود ندارد و در حال حاضر در باغ های پسته حدود ۰٫۱ تا ۰٫۱۱ وجود دارد. در ادامه جزئیات فنی استفاده از مواد آلی ذکر خواهد شد. **نسبت کلسیم به منیزیم (اشاره ای به نکات فنی استفاده از گچ)**

مورد بعدی نسبت کلسیم به منیزیم در خاک است که باید حداقل بیشتر از ۱ باشد. به این مفهوم که میزان کلسیم در خاک بیشتر از منیزیم باشد. عامل دیگر درصد گچ و آهک است. مواد مادری اغلب خاک ها آهک است. وجود آهک با این که باعث بالا رفتن pH خاک می

نباید بیشتر از ۳۵ درصد باشند. موضوع بعدی بافت خاک است که نشان می دهد مجموع ذرات زیر ۲ میلی متر چند درصد شن، رس و سیلت دارند و ترکیب این سه ماده بافت را تشکیل می دهد. بافت مناسب درخت پسته می تواند سبک، نسبتاً سبک تا متوسط باشد یا به اصطلاح شنی - لومی تا لومی است. بافت های سنگین مشکلاتی از نظر حرکت آب و رشد ریشه و تجمع شوری دارند. البته خاک های سبک آبشویی زیاد و هدر رفت آب و عناصر غذایی را به دنبال دارند، اما مدیریت تغذیه در آنها سهل الوصول تر است.

در بعضی مناطق پسته کاری بالا بودن سفره آب زیر زمینی باعث بروز مشکلاتی می شود؛ مثلاً در بعضی از مناطق ورامین و اطراف شیراز سطح آب بالا است. این آب محدود کننده ی عمق خاک است و برای پسته مناسب نیست. شایان ذکر است که سفره ی آب کاذب در اثر وجود یک لایه سفت در خاک ایجاد می شود و باعث تجمع آب بر روی این لایه می گردد، این عامل باعث آسیب به ریشه و عدم آبشویی مناسب املاح از خاک می شود و مشکلاتی را در آینده ایجاد می کند.

شوری و اسیدیته خاک

مهمترین خصوصیت شیمیایی خاک، شوری و میزان املاح محلول در خاک است. این شوری (Ec) برای پسته نباید

سید جواد حسینی فرد فارغ التحصیل دکترای خاک شناسی از دانشگاه صنعتی اصفهان است. وی از سال ۱۳۷۶، عضو هیأت علمی مرکز پژوهشکده پسته ایران بوده و سال ها مسئولیت آزمایشگاه آب و خاک موسسه را برعهده داشته است. حسینی فرد بیشتر مشکلات مناطق پسته کاری را به رابطه آب، خاک و گیاه مربوط می داند. در ادامه بررسی اصلاح خاک به تفصیل از زبان وی نقل شده است که خواندنی است.

عمق، بافت و فیزیک خاک

قبل از هر گونه عملیات کاشت باید بستر مناسب خاک را بشناسیم. خاک مناسب کاشت پسته باید عمیق باشد چون با درخت پسته سرو کار داریم. به این معنی که عمق خاک باید حداقل ۲ متر و بصورت یکپارچه، یکواخت و بدون لایه غیرقابل نفوذ باشد. عمق خاک جایی است که ریشه براحتی می تواند نفوذ کند. اگر در مقطع عرضی خاک به یک لایه سخت برخورد کنیم؛ یعنی آنجا عمق خاک محدود شده است. بهتر است خاک لایه بندی شدید و لایه غیر قابل نفوذ تا دو متر نداشته باشد؛ چون در چنین فیزیک خاکی، آب خیلی خوب نمی تواند نفوذ کند. مسئله بعدی وجود سنگریزه در خاک است، که ذرات درشت تر از ۲ میلیمتر هستند و اگر در خاک زیاد باشند، مطلوبیت آن را محدود می کنند. در طول پروفیل خاک این ذرات

شود اما وجود مقدار کمی از آن باعث ایجاد ساختمان خوب خاک می گردد. استاندارد جهانی مقدار آهک در خاک ۵ درصد است ولی بهتر است در خاک باغ های پسته از ۱۵ درصد بیشتر نشود. گچ برای خاک های مناطق پسته خیز خوب است چون اغلب این خاک ها شور هستند و درصد قلیائیت آنها بالاست. یکی از معایب استفاده از گچ این است که از درصد رس خاک و ذرات تشکیل دهنده آن کم می کند. درصد گچ زیاد می تواند باعث سفتی خاک شود و مقدار اضافه کردن آن تا ۵ درصد مناسب است؛ چنانچه در شرایط خاکی مناطق پسته خیز تا ۲۰ درصد هم گچ اضافه شود مشکلی ایجاد نمی کند؛ به شرطی که لایه سفت ایجاد نشود. اضافه نمودن گچ به خاک در جهت اصلاح خاک شور و قلیا، افزایش جذب کلسیم در خاک، کاهش سمیت بُر و اصلاح ساختمان نامناسب خاک کاربرد دارد. گچی که به زمین می دهیم گچ کشاورزی است که فرمول آن $2 \text{ Ca So}_4 \cdot \text{H}_2\text{O}$ (سولفات کلسیم بعلاوه ۲ مولکول آب) است. اگر این گچ را از معادن بیاوریم بلوری شکل است؛ مگر اینکه این گچ فرآوری و نرم شود. گچ کشاورزی نباید شور باشد، نسبت کلسیم به منیزیم آن باید بین ۱ تا ۴، درصد سنگریزه آن کم و درجه خلوص آن حداقل ۴۰ به بالا باشد. میزان کاربرد گچ از طریق محاسبات قابل تعیین است.

روش کاربرد گچ ابتدا باید به صورت سطحی شبیه ماسه بادی باشد. اگر گچ روی سطح ریخته شود کار ماسه بادی را انجام می دهد. گچ چون کلسیم دارد با عنصر فسفر در تقابل است. بنابراین باید اولویت کار را تشخیص دهیم و کاهش فسفر را با منابع کودی حل کنیم. اگر گچ را با کود حیوانی مخلوط کرده و بصورت چاله کود دهیم، کار اشتباهی است چون منبع فسفر را از دست می دهیم.

چگونه خاک مطلوبی داشته باشیم؟

چگونگی دور هم جمع شدن ذرات خاک، ساختمان خاک را تشکیل می دهد. ساختمان خاک تحت تأثیر موادی مثل آهک، گچ و مواد آلی است. هر چه این مواد آلی کلسیم داشته باشد بر روی ساختمان خاک موثرتر است. ساختمان خوب خاک یعنی اینکه خلل و فرج

شوند، بستر مناسبی برای کاشت نهال فراهم می آید.

اگر در باغ های احداث شده که درختان ثمری دارند لایه بندی شدید وجود داشته باشد، بهتر است خاک در یک طرف درختان در حد واسط سایه انداز به بیرون سایه انداز، حداقل به عرض یک بیل مکانیکی بهم زده شود. تمام این موارد باید تحت نظر یک متخصص باشد که تا چه عمق و به چه شکلی خاک بهم بخورد تا لایه سخت از بین رود. مسئله ای که در این خصوص باید رعایت شود این است که اگر امسال یک طرف درختان این کار را انجام گرفت، حتماً یک یا دو سال بعد طرف دیگر آن را بهم بخورد؛ چون در اثر این کار ریشه ها قطع می شوند. باید مراقب بود تا درخت خیلی صدمه نبیند و بتواند خودش را بازیابی کند.

بدلیل ظرفیت بافری خاک (مقاومت در مقابل تغییرات شیمیایی) هر چه بخواهیم pH را تغییر دهیم خاک مقاومت می کند. بنابراین بهتر است در خاک هایی مبادرت به کشت شود که pH بالایی نداشته باشند تا بتوان با اضافه کردن مواد آلی و اسید به صورت موضعی pH را مناسب رشد گیاه نماییم.

معمولاً کشاورزان خاکی که از معادن ماسه می آورند را به دلیل مشاهده اثرات خوبش به باغ اضافه می کنند. ماسه فقط نقش مالچ را بازی می کند.

خاک وضعیت خوبی داشته باشند که در این حالت نفوذ پذیری، قدرت نگهداری آب و املاح و تهویه خوب را در پی دارد. درصدها و مواردی که تاکنون نام برده شدند ایده آل ها بودند و می خواهیم به سمتی رویم که درصدی از این ایده آل ها را اجرایی کنیم.

ابتدا باید اراضی مناسبی برای کشت انتخاب شود. یعنی خاک، خیلی سنگین و خیلی سبک نباشد. بافت خاک و شوری یکی از مهمترین خصوصیات است که باید نقشه آن تهیه شود. مرحله بعد ساختمان خاک است که با اضافه کردن مواد آلی قابل تصحیح است. اگر جایی ساختمان خاک، نفوذ پذیری و نگهداری آب مشکل دارد، باید با اضافه کردن مواد آلی ساختمان خاک را بهبود دهیم.

لایه بندی شدید خاک هم از دیگر موارد محدودکننده رشد درختان پسته است. اگر بخواهیم تازه شروع به کاشت پسته کنیم، محل کشت نهال را بسته به درجه لایه بندی بایستی حتماً با لودر یا بیل مکانیکی بر هم بزنیم تا خاک یکنواخت شود. نظارت بر این کار هم حتماً باید توسط متخصصین انجام گیرد. نحوه بر هم خوردن و زیر و رو شدن بستگی زیادی به خصوصیات خاک دارد. حداقل جایی که قصد کاشت نهال را داریم بهتر است به صورت مته وار خاک بهم بخورد تا ریشه مستقر شود. در حین بهم خوردن خاک، چنانچه مواد آلی اضافه

به این معنی که به نگهداری بیشتر آب در خاک و جلوگیری از اثرات تبخیر سطحی آب کمک می نماید. خاکی که سنگین باشد بطور طبیعی سطح آن ترک می خورد و باعث تبخیر آب می شود. اگر روی سطح این خاک های سنگین با ماسه بادی پوشانده شود، لوله هایی که آب را از عمق خاک به سطح منتقل می کنند، قطع شده و ارتباط آنها با هوا کم می گردد و جلوی تبخیر آب را می گیرد.

برخی کشاورزان می گویند که آهن این خاک ها برای درختان مفید است؛ باید گفت، اصلاً چنین نیست؛ چون آهن در این گونه خاک ها برای گیاه قابل جذب نیست. البته برخی از این خاک ها مقداری پتاسیم دارند ولی مقدار آن قابل توجه نیست که بتواند اثر خوبی بر رشد درختان پسته داشته باشد. طبق آزمایش های انجام شده، درصد بالایی از خاک هایی که از معادن مختلف به خاک های باغ های پسته اضافه شده بودند، خصوصیات خوبی نداشتند و مشکلاتی را ایجاد کرده اند که یکی از این مشکلات شوری است. کشاورزان باید حتماً آزمون شوری، تعیین نسبت کلسیم به منیزیم و میزان آهک برای اینگونه از خاک ها را انجام دهند. اضافه نمودن خاک باید در زمان خواب درختان صورت گیرد که از نیمه اول آذر تا اواخر بهمن است. این خاک را نباید بیشتر از ۱۰ سانتی متر در کنار درخت ریخت و بیشتر از آن هزینه اضافی است چون تنها می خواهیم سطحی را ایجاد کنیم که مانع تبخیر آب شود. در ماسه دادن، خاک نباید پای درخت ریخته شود؛ برخی کشاورزان خاک را تا حدی اضافه می کنند که طوقه درخت زیر خاک رفته و درخت صدمه می بیند، که اشتباه است.

یکی از مهمترین خصوصیات شیمیایی قابل اصلاح در خاک ها سدیمی بودن یا قلیا بودن خاک هایمان است. در حقیقت زیاد بودن سدیم قابل تبادل در خاک نسبت به کلسیم و منیزیم است که بالا بودن آن یک خصوصیت شیمیایی نامناسب تلقی می شود. این عامل معمولاً با شوری همراه است. این دو فاکتور در مناطق ما دو عامل محدود کننده هستند و سنجش آنها

اولویت دارد. اگر فقط شوری بالا باشد اصلاح خاک باید با آبشویی انجام شود و لازمه آن این است که زهکشی خاک خوب باشد و آب هم به اندازه کافی موجود باشد که بتواند نمک را از دسترس ریشه خارج کند. اگر شوری و نسبت جذب سدیم بالا بود در اینجا علاوه بر آبشویی نیاز به اضافه کردن گچ داریم.

انواع مواد آلی در بازار وجود دارند. تشخیص خوب بودن کود باید براساس یک سری از پارامترها انجام گیرد. یکی از این موارد اندازه گیری نسبت کربن به نیتروژن است. این نسبت باید حداقل زیر ۲۰ باشد که فقط در آزمایشگاه اندازه گیری می شود. این مهمترین پارامتر است که درجه پوسیدگی کود را نشان می دهد و هر چه پایین تر باشد نشان دهنده پوسیدگی بیشتر کود است. برای اصلاح خصوصیات فیزیکی خاک، کود گاوی بهتر است. کودی باید وارد باغ شود که تازه نباشد. اگر به کودها خاک اره اضافه شده باشد نسبت کربن به نیتروژن بالا می رود که مطلوب نیست. کود ماهی کود بسیار خوبی برای مناطق شور است و pH بسیار پایینی دارد، ولی گران است. اگر عملیات پوساندن را بر روی کودهای آلی و حیوانی انجام دهیم، کمپوست بدست می آید. این در حالی است که کود مرغی نیازی به پوسیدن ندارد.

ورمی کمپوست ها یک سری کرم ها هستند که ترکیبات مفیدی به کود اضافه می کنند. این کود ذرات گرانولی سیاه رنگ گرد ناشی از عبور از بدن کرم است، خصوصاً برای مناطق شور کود خوبی است ولی قیمت بالایی دارد. دو روش برای کاربرد کودهای آلی در باغ وجود دارد. یکی پخش سطحی یا تیلر کردن است و دیگری چاله کود. روش پخش سطحی برای مناطق پسته خیز مناسب نیست؛ چون ریشه ها وارد سطح می شوند و به دلیل کم آبی، درخت دچار تنش می گردد و همچنین استفاده از این روش، علف هرز را زیاد می کند. بنابراین بطور عمومی توصیه ای برای سطحی انجام نمی شود. ولی اگر مناطقی وجود داشته باشد که خاک خیلی سنگین

بوده عملاً دادن کود بصورت چاله کود، کود را نمی پوساند و بهتر است سطحی داده شود. در روش چاله کود عمق چاله خیلی مهم است. بهتر است در حفر چاله کود، عمق میانی تراکم ریشه درختان مورد استفاده قرار گیرد؛ یعنی اگر تراکم ریشه در عمق ۴۰ تا ۷۰ سانتی متری است کف چاله کود باید ۶۰ سانتی متر باشد. در این روش، کود در کنار ریشه گذاشته می شود. هزینه چاله کود نسبتاً بالاست چون باید کارگر چاله بکند و ممکن است ریشه های ریز را از بین ببرد. بهتر است این چاله را در یک طرف درخت ایجاد کنیم و جای آن هر دو تا سه سال یکبار در طرف دیگر تکرار شود. در بحث استفاده از عناصر غذایی در خاک باید چند نکته را بصورت پایه در نظر گیریم. دو نوع کمبود عناصر غذایی داریم. کمبود در خاک کیفی و کمی است. اگر کمبود کمی عناصر غذایی در خاک وجود داشته باشد باید عنصر را به خاک اضافه کرد. همه عناصر به غیر از ازت در خاک حرکت کندی دارند و شدیداً تحت تأثیر حلالیت در خاک قرار می گیرند. پتاسیم تحت تأثیر رس های خاک است. فسفر و عناصر میکرو شدیداً تحت تأثیر pH، میزان آهک و کندی حرکت در خاک اند.

برای رفع کمبود کمی عناصر در خاک نباید در خاک ماده آلی استفاده نماییم. اگر این مواد با ماده آلی مخلوط باشند با خاک کمترین تماس را دارند. برخی منابع می گویند، هیچ ماده شیمیایی را نباید با کمپوست مخلوط نماییم، چون هدف تأمین ماده بیولوژیکی خاک است. ولی چنانچه اولویت مان فراهم کردن عناصر غذایی برای باغ است باید شرایط خاک مناطق مان را هم در نظر بگیریم.

بهترین حالت دادن کود شیمیایی بین مواد آلی و بصورت لایه لایه است. کودهای محلول در آب از جمله فسفر، پتاس و میکروها را با توجه به ذخیره خاک و محصول زیاد در طول فصل می توانیم استفاده نماییم. کودهای محلول در آب در خاک های سبک، بهتر جواب می دهند. وقتی خاک سنگین باشد یعنی رس بالایی دارد و اثر جذب سطحی فسفر را کم می کند.

خودمان عهده دار فعالیت های تحقیقاتی و مطالعاتی شدیم!

چکیده‌ای از برنامه های تحقیقاتی قابل اجرا در باغ های پسته

محسن حیدری

کارشناس بخش تحقیقات و توسعه باغ های پسته

کیفی درختان پسته، بررسی اثرات اصلاحی مقادیر مختلف گچ خام و نیز اثرات محلول پاشی انواع کودهای ریز مغذی در افزایش رشد و عملکرد کمی و کیفی محصول پسته از جمله این تحقیقات می باشند.

در زمینه کنترل آفات کلیدی و رایج در منطقه، در ابتدا کل مجموعه به قطعات ۲،۵ هکتاری تقسیم شد و با ثبت و پایش بیولوژی این آفات، عملیات سمپاشی تا حد امکان به موقع صورت می گیرد. همچنین با داده برداری های مکرر از وضعیت آلودگی به آفاتی چون پسیل پسته، روند تغییرات جمعیتی این آفات مورد بررسی قرار گرفته و قطعات ۲،۵ هکتاری بر اساس اولویت و بر مبنای رسیدن به آستانه خسارت اقتصادی سمپاشی می شوند. همچنین مقایسه میزان اثر زمان های مختلف و انواع فرمول های سمپاشی بخشی از تحقیقات این حوزه را تشکیل می دهد. آزمایش روش های غیر شیمیایی نیز از جمله برنامه های تحقیقاتی کنترل آفات است. مقایسه اثر انواع سموم علف کش پیش و پس رویشی، جهت مدیریت بهینه علف های هرز باغ ها از دیگر موارد تحقیقاتی در جریان است.

در پایان یادآور می شود سالانه پس از تدوین کامل مطالعات و تحقیقات انجام شده در جلسات و کارگروه های تخصصی نتایج مطالعات و تحقیقات صورت گرفته مورد ارزیابی قرار گرفته و رهیافت های اجرایی و کاربردی به عنوان دستورالعمل به مسئولین اجرایی مزارع ارائه می گردد. متأسفانه باغداران در ایران الزاماً بدلیل عدم وجود شرکت ها و نهادهای تخصصی اجرایی و یا تحقیقاتی می بایست برای دستیابی به بهره وری مناسب برای انجام هرچه بهتر اقدامات باغبانی، فعالیت های تحقیقاتی و مطالعاتی مربوطه را خودشان عهده دار گردند و عدم توجه به این مهم باعث کاهش بهره وری و افزایش قیمت تمام شده می شود و بتدریج سود آوری باغداری کاهش خواهد یافت و همانند بسیاری از محصولات باغبانی دیگر مثل سیب مجبور به حذف باغ ها خواهیم شد.

راندمن آبیاری از اهداف اصلی و استراتژیک این مجموعه تلقی می شود. لذا در این راستا مطالعات و آزمایشاتی جهت تعیین زمان و مقدار مناسب آبیاری به کمک سنسورهای رطوبتی و همچنین مقایسه عملکرد کمی و کیفی محصول به ازای مقادیر مختلف آبیاری و نهایتاً بودجه بندی آب برای قطعات مختلف در زمان های مناسب صورت گرفته است.

از دیگر محورهای پایه ای تحقیقاتی در این مجموعه مسائل مربوط به امور اصلاحی ارقام و پایه های پسته می باشد. شناسایی و انتخاب تک درختان پر رشد و پر محصول از ارقام مختلف و اقدام به کیل گیری سالانه این درختان و همچنین بررسی میزان خلوص ژنتیکی آنها به کمک روش های آزمایشگاهی انگشت نگاری ژنتیکی از جمله این امور می باشند. همچنین به منظور بررسی میزان سازگاری و ارزیابی میزان عملکرد کمی و کیفی ارقام مختلف پسته در منطقه بوئین زهرای قزوین باغ کلکسیون با بیش از ۷۰ رقم پسته روی پایه اکبری احداث شده است که سالانه شاخص های عملکرد کمی و کیفی این ارقام ثبت می گردد. همچنین برنامه احداث باغ آزمایشی پسته با پایه های مختلف داخلی و خارجی از دیگر مطالعات این حوزه می باشد.

موضوع تغذیه بهینه درختان پسته از مهمترین امور تحقیقاتی است که سالانه در قالب طرح های مقایسه ای و آماری مورد ارزیابی قرار می گیرند. به طور متوسط سالانه بیش از ۱۰ طرح تحقیقاتی تغذیه ای در این مجموعه طراحی، اجرا و پس از آنالیز آماری نتیجه گیری و در برنامه های تغذیه سالانه مجموعه مورد استفاده قرار می گیرد. از مطالعات پایه ای صورت گرفته می توان به مطالعات برآورد نیاز کودی درختان پسته به عناصر پر مصرف، آنالیز آماری رابطه عملکرد با عناصر برگ در قطعات مختلف باغ و استخراج جدول نرم های دریس برای باغات این مجموعه، بررسی چند ساله اثرات انواع کودهای آلی بر عملکرد کمی و

انجمن پسته ایران در برنامه ی یکی از تورهای باغی اش، بازدید از مناطق پسته کاری ساوه ی استان تهران و بوئین زهرای استان قزوین را گنجانده بود. گزارش مربوط به این بازدید را در شماره ۸ خبرنامه مهرماه این انجمن خواندید. در ادامه بر آن شدیم تا چکیده ای از برنامه های تحقیقاتی اجرا شده در این مجموعه از باغ ها که تحت تملک و مدیریت آقای علی نظری عضو هیأت امنا انجمن پسته ایران است را بازگو نماییم.

با توجه به تغییر در دیدگاه باغداری و به منظور تحول در اصول روز باغبانی، در اولین گام، ثبت نقشه ارقام، جانمایی پایه های نر، تعیین زمان گلدهی پایه های نر و محل های مربوط به واکاری ها و همچنین درج نتایج آزمایش خاک و برگ قطعات جهت شناخت موثر و مدیریت بهینه باغبانی در سرلوحه کاری این مجموعه باغ ها قرار گرفته است. لازم به ذکر است که نقشه های مذکور کمک شایانی به نحوه بلوک بندی طرح های آماری آزمایشی نیز نموده است. هر ساله با شناخت ارقام غالب، ارقام ناشناخته و کم محصول در هر قطعه و اصلاح پیوند در این قطعات، و همچنین اصلاح نسبت، پراکنش و همزمان سازی پایه های نر شیوه مدیریت به شرایط ایده آل نزدیک می شود.

مجموعه حاضر با هدف دسترسی به عملکرد متوسط سالانه یک کیلوگرم پسته تر به ازای هر متر مکعب آب مصرفی برنامه ریزی شده است. به عبارتی افزایش

چالش ها و راهکارهای تثبیت و افزایش تولید پسته

علیرضا پناهنده عضو هیأت مدیره انجمن پسته خراسان - محمدرضا امیرصادقی

مباحثه و تحلیل

هزینه بسیار گزافی که انتخاب اقلیم و خاک غیر مناسب خواهد داشت، بهتر است سازمان های مردم نهاد در این زمینه باغ های الگویی را در مناطق مستعد ایجاد و توسعه داده، رقم مناسب هر اقلیم را شناسایی و در اختیار فعالان صنعت قرار دهند.

مدیریت یکپارچه

مدیریت باغ های پسته یکپارچه نیست و این مشکلات بخش تولید را افزایش داده است. پیشنهاد می شود در ابتدا برخی باغداران بزرگ و متوسط شروع به مدیریت یکپارچه باغ های خود کرده و در صورت توفیق، با مشوق هایی

بازار آب هم چنین می تواند در میان مدت برخی باغ های غیر بهره ور را از مدار تولید خارج کرده و در غالب مناطق کشت محصولاتی که به لحاظ اقتصادی بازدهی کمتری دارند محدود و به سوی محصولاتی با بازدهی اقتصادی بیشتر هدایت خواهند شد.

اقلیم

تغییرات اقلیمی در سال های اخیر به نحو چشمگیری افزایش داشته و در توسعه باغ های جدید پسته لازم است به این مهم توجه شود. انتخاب اقلیم مناسب در کنار برآورد دقیقی از نوع خاک هر منطقه ضروری است. به دلیل

در خصوص چالش ها و راهکارهای تثبیت و افزایش تولید پسته ایران موارد متعددی را می توان برشمرد که در ادامه بطور خلاصه به آنها اشاره شده است.

آب

آب همواره در فلات ایران کم یاب بوده و همیشه این سرزمین با بحران آب مواجه بوده است. در صنعت پسته می توان با توسعه سیستم های نوین آبیاری (قطره ای، زیر سطحی)، انتقال حوضه به حوضه آب، توسعه سیستم های هوشمند برداشت آب، ایجاد و توسعه بازار آب تا حدودی از این بحران عبور کرد.

کارآمدی برای تبادلات تجربیات، بررسی پیشنهادات و هم چنین نقد و بررسی دیدگاه های فعالان در همه زنجیره تولید و توزیع ایجاد نمود. اطلاع رسانی وضعیت دقیق هواشناسی در مناطق پسته کاری، بانک جامع اطلاعاتی از کلیه فعالان و دسترسی آسان برای کاربران، اطلاع رسانی در خصوص مخاطرات فصلی مانند سرما، گرما، تگرگ، آفات و هم چنین بهینه سازی آبیاری، تغذیه، هرس و... می توانند از جمله کارکردهای این سیستم جامع اطلاعاتی باشند.

کشت فرا سرزمینی

بحران آب و اقلیم در کنار ضرورت برای حفظ و یا افزایش جمعیت ایجاب می کند تا برخی از محصولات کشاورزی که آب بیشتری مصرف میکنند را تشویق به تولید در ورای سرزمین مادری نماییم. با افزایش بهای پسته در ۱۵ سال گذشته و تغییرات اقلیم جهانی، برخی از کشورها به این صنعت روی آورده و عرضه جهانی را افزایش داده اند. فاصله زیاد بین عرضه و تقاضا و هم چنین آهنگ کند رشد تولید ایجاب می کند که در کشت فراسرزمینی مناطق جدید تولید صنعتی پسته شناسایی، باغات الگویی در این کشورها تأسیس و با اتخاذ استراتژی فنی، اقتصادی و حقوقی مناسب سرمایه گذاران داخلی را برای تولید پسته ورای سرزمین مادری هدایت و تشویق نماییم.

کنسرسیوم های تجاری

عرضه پسته ایران در بازارهای جهانی به صورت یکپارچه و مدیریت شده نیست و لذا در بازار جهانی پسته هایی با کیفیت متفاوت و با قیمت هایی به مراتب کم تر از محصول کشور رقیب عرضه می شود. پسته ایران که به دلیل طعم و مزه خاص، همیشه بهای بیشتری از پسته آمریکا داشت، در سنوات اخیر به دلیل تعدد عرضه کنندگان و هم چنین عدم کیفیت یکنواخت، بهای نازل تری از محصول رقیب یافت.

این کنسرسیوم می تواند با حضور تولید کنندگان و عرضه کنندگان عمده در قالب عرضه پسته با کیفیت یکسان و با تناژ مشخص و روبه رشد شکل گرفته، نوسانات بازار را مدیریت کرده و پیگیری های حقوقی و تجاری قراردادهای را سامان دهی کند.

است. در برخی از استان ها سازمان مذکور چنین سخت گیری را اعمال نمی کند. بهتر است در این خصوص با نگاه بومی و با امکان سنجی فنی و اقتصادی برای همیشه این مشکل را رفع نمود.

شناسنامه دار کردن نهاده های تولید

مثل معروفی در زبان فارسی می گوید «ماست بند نمی گوید ماستم ترش است». در همه سال های گذشته صنعت پسته با بحران نهاده های بی کیفیت و بی هویت مواجه بوده است. تعدد عرضه کنندگان این نهاده ها که هریک خود را بهترین می دانند در کنار نبود سازمان دهی منسجم برای نظارت، سبب شده تا باغداران هر چه بیشتر در بهت و سردرگمی بسر برده و گاه خسارات جبران ناپذیری را متحمل شوند.

در این خصوص پیشنهاد می شود مسئولین ذیربط با فوریت وارد عمل و بر تولید و توزیع نهاده ها نظارت بیشتری اعمال نمایند. با ایجاد و توسعه نظام نامه تولید و توزیع نهاده های باغی می توان بخشی از مشکلات ناشی از تولید و توزیع محصولات بی کیفیت و بی هویت را کاهش داد.

شناسایی و تشویق فعالان برجسته صنعت

برای توسعه محصول پیشنهاد می گردد افرادی که توانسته اند با حداقل امکانات، تولید بیشتر و با کیفیت تری داشته باشند شناسایی و مورد تشویق قرار گیرند. این افراد می توانند ارائه دهندگان خدمات باغی تا تولید کنندگان خرد در شهری دور باشند. در برخی مناطق پسته کاری الگوهای باغ داری، رقم منتخب و ... بومی موفق را شاهدیم که این الگوها می توانند هر چه بیشتر شناسایی و توسعه یابند. در راه کار مذکور می توانیم جامعه پسته را هر چه بیشتر به یکدیگر نزدیک کرده و ضمن ثبت و توسعه تجربیات گام های ارزشمندی در حفظ این سرمایه های انسانی گران قدر برداریم.

سیستم اطلاع رسانی منسجم

برای تثبیت و افزایش تولید بهتر است سیستم اطلاع رسانی (شامل روزنامه، مجله، سایت، خبرگزاری و...) منسجم و

سایر باغداران متوسط و خرد نیز با الگو برداری از ایشان مدیریت باغ را یکپارچه نمایند. این یکپارچه سازی می تواند تغذیه و مبارزه با آفات را تسهیل کرده و هم چنین بهای تمام شده محصول را کاهش و در نهایت محصولی با کیفیت یکسان و کمیت بیشتر تولید گردد.

شناسایی و معرفی مناطق جدید مستعد

همان گونه که پیشتر گفته شد، اقلیم ایران در حال تغییر بوده و برخی مناطق که در گذشته مناسب پسته کاری نبودند در شرایط پیش رو قابلیت کشت و توسعه این محصول را یافته اند. انتخاب بهترین رقم مناسب این مناطق در کنار شناسایی مخاطرات و هم چنین امکان سنجی های فنی و اقتصادی مستلزم ایجاد و توسعه باغ های الگویی است، که پیشنهاد می شود سازمان های مردم نهاد این مهم را برعهده گیرند. هم چنین میتوان در این مناطق با مشوق هایی مدیریت یکپارچه را از نخست ترویج و توسعه داد.

قانون ارث

طبق قانون ارث، باغ ها می توانند به هر میزان میان ارث بران تقسیم گردند. این تقسیم شدن های مکرر در دراز مدت باغ ها را هر چه کوچک تر کرده، مدیریت را پراکنده تر و آن را با دشواری های بیشتری مواجه می سازد. این کوچک شدن باغ ها هزینه های مدیریت را افزایش داده و در نهایت پسته هایی با کمیت و کیفیت نازل تر روانه بازار مصرف خواهند شد. پیشنهاد می گردد مسئولان ذیربط با فراست و دور اندیشی در این مهم وارد شده و تصمیمات شجاعانه تری را به فوریت اتخاذ نمایند.

مالیات

در سنوات گذشته قانون مالیات بر ارزش افزوده تصویب و شروع به اجراء گردید. تا لحظه نگارش این مقاله تکلیف مالیات بر ارزش افزوده واحدهای ضبط خدماتی مشخص نگردیده است. لازم است در این خصوص هر چه سریع تر تصمیم گیری شود.

محیط زیست

در برخی از استان ها سازمان محترم محیط زیست واحدهای ضبط را ملزم به اجرای سیستم های تصفیه فاضلاب مطابق با آخرین استانداردها نموده

توسعه اقتصادی با گذر از تفکر دولتی

همچنان که مصرف گرایی خیز برداشته و واردات نامعقول نقش انکار ناپذیری بازی می کند، ناله های صادرکنندگان غیرنفتی و تولیدکنندگان بیشتر به گوش می رسد. در این اثنا در برخی از نشریات محلی و کشوری، مطالبی درباره ی مثلث توسعه اقتصادی استان کرمان و تشکیل هیأتی به نام کمیته رفع موانع تولید در راستای حل مشکلات تولید، به نظر جذاب و تأمل برانگیز می نمایند. با این رویکرد تصمیم بر آن شد که به گفتگو با آقای دکتر جعفر رودری، رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان کرمان بنشینیم و نظرات او در این خصوص را مورد کنکاش بیشتری قرار دهیم، که خواندنی است.

آقای دکتر! لطفاً خودتان را معرفی کنید، تحصیلات شما در چه زمینه ای بوده و فعالیت ها و سوابق اجرایی شما از چه سالی شروع شده اند و در چه زمینه ای بوده است؟

بنده جعفر رودری رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان کرمان هستم. در سال ۷۷ از دانشگاه تهران در رشته توسعه اقتصادی و برنامه ریزی، فارغ التحصیل شده ام. بعد از اتمام تحصیل به کرمان بازگشتم و در سازمان مدیریت کار خود را شروع کردم. در دوره دولت نهم و دهم عنوان سازمان مدیریت و برنامه ریزی به برنامه ریزی استانداری تغییر یافت و بنده مدیر کل دفتر برنامه ریزی و بودجه استانداری بودم و همچنین در کنار کار اجرایی به تدریس در دانشگاه های استان در زمینه اقتصاد مشغول هستم.

بر اساس خبرهایی که در سطح استان و کشور مطرح می شود، برای استان کرمان یک مثلث توسعه اقتصادی تعریف شده و در راستای آن کمیته ای به نام کمیته رفع موانع تولید تشکیل شده است. لطفاً در مورد ارکان این مثلث و کمیته و اهدافی را که دنبال می کنند، توضیح دهید.

ریشه علمی تشکیل ایده مثلث توسعه اقتصادی به این مسئله برمی گردد که در مبحث توسعه، اجزا و عناصر مختلفی

یا پیوندهای اجتماعی است. پیوندها، ارتباطات را به لحاظ کمی نشان می دهند. هر جامعه ای که درجه ارتباطات و پیوندها بین عناصرش بیشتر باشد، تبادل اطلاعات در آن راحت تر انجام می شود و همکاری و مشارکت راحت تر اتفاق می افتد. اگر این پیوندها متکی بر اطمینان و اعتماد باشند این پیوندها که به لحاظ کمی وجود دارند به سمت کیفی شدن می روند و این شرایط بهترین شرایط برای تحقق توسعه است.

اگر تجربه توسعه را در کشورهای شرق آسیا نگاه کنید، این مسئله براحتی می تواند اتفاق بیفتد. زمانی که برنامه توسعه با مشارکت دولت و بخش خصوصی تدوین و طراحی می شود، نهایتاً این برنامه برای اجرا به جامعه برمی گردد و همراهی مردم و این عناصر بسیار در موفقیت و عدم موفقیت تأثیر گذارند. لذا اگر مردم اطمینان بیشتری به برنامه های دولت داشته باشند، دولت هم راحت تر می تواند سیاست های خودش را اجرا کند. عدم اطمینان، عدم اجرا را به دنبال دارد و سرانجام دولت ها را به سمت یک سری برنامه های عامه پسند سوق می دهد که اثرات زود گذر ظاهری دارند ولی تأثیر گذاری مثبتی را به دنبال ندارد.

کمیته رفع موانع تولید فقط مربوط به

دخیل هستند. این اجزا، دولت و عوامل اجرایی آن، عوامل اجتماعی و نهادهای مدنی، مردم و کارآفرینان در بخش خصوصی، جامعه دانشگاهی، بخش قضایی و جامعه روحانیون که به نوعی کار تبلیغ و ترویج و فرهنگ سازی در رابطه با توسعه دارند را شامل می شود.

توسعه یک مفهوم مشارکتی است؛ یعنی توسعه براساس آنچه که در کشورهای دیگر تجربه اش را داریم و در مباحث تئوریک ذکر شده است، نمی تواند تنها با جزئی از این عناصر محقق شود و برای محقق شدن توسعه به عنوان یک الزام، همراه شدن و همراستایی این ارکان مختلف اهمیت دارد که در ادبیات توسعه اقتصادی نقطه حساسی است. شاید یکی از پیچیدگی های مهم در فرآیند توسعه، ایجاد هم افزایی و همراستایی این عناصر هستند که بعضاً از محدوده ی فعالیت بسیار گسترده و متنوعی برخوردارند. لذا اینکه چگونه بتوانیم این اجزا و عناصر را در کنار هم قرار دهیم و بستر توسعه را فراهم کنیم، همواره یکی از دغدغه های اساسی در مبحث توسعه بوده و هست. اخیراً مسئله سرمایه اجتماعی در بحث توسعه به جد وارد شده و کاملاً در همین راستا است. در بحث سرمایه اجتماعی دو مقوله مهم مطرح می شود: یکی اعتماد اجتماعی و دیگری مسئله مشارکت

های کاهش فقر و نرخ بیکاری در جامعه سنجیده می شوند. شاخص HDI (شاخص توسعه انسانی) بیشتر جنبه های توسعه در استان را نشان می دهد. اما هنوز این برنامه در استان ها محقق نشده است ولی در حال پیگیری است.

یکی از شاخص های مهم توسعه اقتصادی تغییرات ساختاری است که در بخش های اقتصادی اتفاق می افتد. باید ببینیم که تولیدات در کدام بخش و با چه بهره وری اتفاق افتاده و چقدر ارزش افزوده داشته اند و همچنین چه میزان از صادراتی که انجام می گیرد دانش بنیان بوده و ناشی از پروسه ارزش آفرینی است. همه این موارد قطعاً شاخص های مختلفی هستند که با آن ها می توان روند رشد و توسعه اقتصادی را دنبال کرد.

آیا این شاخص ها اندازه گیری شده اند؟

روال به این صورت است که براساس ادبیات اقتصادی، برنامه ریزی سند چشم انداز استان به تبع ملی از سال ۱۳۸۴ شروع شده است و دو برش ۱۰ ساله یکی تا سال ۹۴ و یکی از ۹۴ تا سال ۱۴۰۴ دارد. براساس سند چشم انداز در سال ۱۴۰۴ سهم جمعیتی ما نسبت به حال حاضر افزایش پیدا می کند. بدین معنی که استانی مهاجر پذیر باشیم و برای تحقق این موضوع باید امکانات اقتصادی و زمینه های سرمایه گذاری، رفاهی، آموزشی و بهداشتی و درمانی را در جنبه های مختلف و رقابتی فراهم کرده و از استان های دیگر پیشی بگیریم و بر این اساس بتوانیم سهم جمعیتی مان را ارتقا دهیم.

استان کرمان به عنوان قطب جنوب شرق کشور علاوه بر نقش استانی، نقش منطقه ای نیز دارد. براساس سند چشم انداز برنامه پنج ساله توسعه حدود ۴۰ تا ۵۰ شاخص در بخش های مختلف وجود دارد که در مجموع ترکیب این شاخص ها، درجه توسعه یافتگی را نشان می دهد. ایرادی که در حال حاضر وجود دارد این است که شاخص ترکیبی تعریف شده دیگری به جز شاخص توسعه انسانی نداریم. از این جهت شاخص های متعددی در نظر گرفته می شود که بتوان با تجمیع آن ها، درجه رشد و توسعه یافتگی را نشان داد. در استان کرمان این شاخص های منفرد را داریم که در ابتدای برنامه در بخش های مختلف هدف گذاری می شوند و در انتها

توسعه، آگاهانه است. بسیاری از مواقع ما در تحقق رشد اقتصادی موفق بوده ایم؛ اگر چه استمرار لازم را نداشته است، در برهه هایی این رشد اتفاق افتاده است. ولی در بسیاری از موارد نسبت به رشد اقتصادی عقب تر هستیم. از این جهت اگر رشد اقتصادی را صرفاً افزایش تولید به لحاظ کمی، چه در بخش کشاورزی و چه در بخش صنعت و معدن در نظر بگیریم، به عنوان یکی از الزامات توسعه اقتصادی بسیار مهم و مفید است به گونه ای که رشد اقتصادی شرط لازم توسعه اقتصادی است. باید توجه داشت که هر رشد اقتصادی، توسعه را به دنبال ندارد. عمده ترین مواردی که باعث اولویت توسعه اقتصادی نسبت به رشد اقتصادی می شود، تغییرات بنیادی در ساختارهای اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی متناسب با آن است. گاهی اوقات اگر این الزامات مثبت در حوزه های فرهنگی، اجتماعی و سیاسی، متناسب با رشد اقتصادی حرکت نکنند، به جای رفاه به یک مسئله بغرنج بدل می شود. هدف گذاری در استان، صرفاً افزایش تولید اقتصادی نیست و ما باید در بهبود ارتقای سطح فرهنگی، تعاملات اجتماعی و افزایش سرمایه اجتماعی حرکت کنیم.

به نظر می رسد مطرح کردن بحث توسعه و اجرای آن وزنه سنگینی باشد. شما چه شاخص هایی را برای توسعه اقتصادی در نظر گرفته اید؟ این شاخص ها بعد از چه مدت قرار است بازنگری و سنجش شوند؟

یکی از ویژگی های تحقق توسعه، بلند مدت و تدریجی بودن آن است. مهم این است که در جهت توسعه حرکت کنیم. سند چشم انداز جمهوری اسلامی در سال ۱۳۸۴ تنظیم شد که افق آن سال ۱۴۰۴ بود. طبق این سند کشور ایران باید طی دوره ۲۰ ساله به یک کشور توسعه یافته تبدیل شود و مقام اول را در سطح منطقه کسب کند. اگر چه متأسفانه نسبت به این سند عقب هستیم ولی نیمی از آن راه را رفته ایم؛ قطعاً یکی از وظایف ماست که در این مسیر قرار بگیریم. در بحث توسعه، شاخص های مختلفی را در نظر می گیریم از جمله، شاخص تولید و رشد اقتصادی، شاخص های مربوط به توزیع درآمد که بتوانیم درآمد را در استان متعادل تر کنیم و همچنین شاخص

استان کرمان نیست و برای کل کشور این دستور آمده است. در استان این کار زیر نظر استاندار دنبال می شود. دستگاه های اصلی در بخش صنعت و کشاورزی استان، اتاق بازرگانی و بخش خصوصی، دستگاه های اجرایی مثل محیط زیست و میراث فرهنگی که در فرآیند صدور مجوزها تأثیر گذارند، بطور جدی در این کمیته فعال هستند و کمک می کند که در استان فضای مناسبی برای سرمایه گذاری داشته باشیم. به عبارت دیگر، فرآیند صدور مجوز و محقق شدن مقدمات اجرایی برای انجام سرمایه گذاری با هزینه کمتر و سرعت بیشتری بتواند محقق شود.

شما اشاره کردید که این اجزا مختلف باید با هم مشارکت داشته باشند، آیا برنامه ای برای جلب این مشارکت در برنامه ششم توسعه در نظر گرفته اید؟

آنچه که در مبانی نظری این کار دنبال می شود، این است که معمولاً برنامه هایی که از پایین به بالا تدوین می شوند، درجه مشارکت پذیری بیشتری دارند. به این دلیل که هر چه مردم بیشتر در تدوین و تأمین نیازهایشان مشارکت داشته باشند، قطعاً در اجرای برنامه های مربوطه مشارکت بیشتری خواهند داشت. دومین مسئله، شفافیت اطلاعات و در اختیار بودن آن برای سطوح مختلف است. بنابراین بسیاری از شاخص هایی که بهبود کسب و کار را در جامعه رقم می زند، در اجرایی شدن این مشارکت تأثیر گذارند. در استان کرمان یکی از اهداف اساسی، ایجاد فضای کسب و کار مناسب از طریق ایجاد پنجره واحد، تشکیل جلسات مختلف به عنوان اطلاع رسانی و نهایتاً جلب نظر آحاد مختلف است. در برنامه عملیاتی که با پیشنهاد آقای استاندار مطرح شده و در زمینه اقتصاد مقاومتی استان کرمان است، ۶۰ نفر از مسئولین مختلف استان حضور دارند و میثاق نامه ای امضا کردند تا در این راستا اطلاع رسانی و شفاف سازی اطلاعات صورت گیرد تا مشارکت نتیجه دهد.

آیا وجه تمایزی بین رشد اقتصادی و توسعه اقتصادی یک منطقه قائل هستید؟ اگر تفاوت دارد چرا از واژگان توسعه اقتصادی استفاده کردید؟

بله صد در صد. دلیل استفاده از کلمه

که حتماً پذیرش عمومی و زمینه لازم فرهنگی در منطقه وجود داشته باشد. تا مردم منطقه به این اعتقاد و یقین نرسند، ابزارهایی که صرفاً اقتصادی هستند جواب نخواهند داد.

سنا طبق گفته اقتصاددانان، تثبیت و بعضاً کاهش نرخ ارز توسط دلارهای نفتی و همچنین افزایش سالانه تورم داخلی، هزینه های تولید کالاهای صادراتی از قبیل پسته را به شدت بالا برده است. این باعث شده که کشاورز ایرانی یارای رقابت با رقیب آمریکایی خود را نداشته باشد. این مانع را چگونه ارزیابی می کنید؟ سازمان مدیریت و برنامه ریزی کرمان چه تصمیمی برای رفع این مانع می تواند اتخاذ کند؟

ما ۸۰ درصد مباحث مان نسبت به فضای اقتصادی، متأثر از فضای ملی است. یکی از آنها سیاست های پولی و مالی کشور و سیاستهای ارزی است که در راهبری امر توسعه جزو ابزارهای بسیار مهم اند. در فرآیند رقابتی، تولید کنندگان این تمایل را دارند که نرخ ارز این آزادی عمل را داشته باشد که بتواند با استفاده از آن بخشی از تورم داخلی را جبران کنند. اما کاهش نرخ ارز از منظر صادرات، سیاست درستی نیست. ولی باید توجه داشت که همه ی این ابزارها ملی است. در مباحث اقتصاد مقاومتی هم ملاحظات مربوط به سیاست های پولی و مالی و سیاست های ارزی مطرح شده است. اگر دولت بخواهد بر یک محصول خاص (مثل پسته) تمرکز کند و تصمیم گیری کلان کند، به میزان اثرگذاری این محصول و جایگاه آن در سطح ملی بستگی دارد. یعنی اگر در سطح کلان بخواهد اصلاحی در این زمینه انجام شود، قاعدتاً باید به گونه ای باشد که همه جوانب مختلف کار سنجیده شود و در نهایت بخش داخلی، تولید و صادرات ضرر نکنند.

سنا با توجه به اینکه رتبه ایران در شاخص آزادی اقتصاد، ۱۷۱ و همتراز با کشورهایی از قبیل جمهوری کنگو، اریتره و گوئینی است؛ چه رابطه ای بین آزادی اقتصاد و توسعه ی اقتصادی یک کشور وجود دارد؟

الگوهای مختلفی در بحث توسعه دنبال می شود، ولی کم هزینه ترین و بهینه ترین

از منابع طبیعی این اختیار را نداریم که فقط خودمان را ببینیم. ما وارثان نسل گذشته ایم و قطعاً باید این منابع را برای نسل بعد به ارث بگذاریم. اگر این دو مسئله را در امر تولید پسته دخیل کنیم به نظر می رسد باید تولید پسته در گذشته را مدیریت می کردیم. به گونه ای که همگام با حفظ جایگاه مهم و ارزش اقتصادی این محصول در نظام اقتصادی استان مان، بتوانیم نسبت به پایدار بودن منابع آبی و حفظ خاک منطقه اقدامات لازم را انجام دهیم. از این جهت در برنامه های توسعه ای استان یکی از اصلی ترین دغدغه های ما این است که این جایگاه در عرصه جهانی و ملی حفظ شود.

سنا چه مسئله ای باعث شده که توسعه پایدار در تولید پسته اتفاق نیافتد؟ چگونه قرار است این موانع برطرف شوند و چه مدیریت و برنامه ریزی بر آن اعمال خواهید کرد؟

به این سادگی نیست که بتوان با یک بخشنامه این مسئله را حل کرد. این یک مورد عمیق اجتماعی و اقتصادی است. برای حل این مسئله، باید همراستایی تدوین و اصلاح قوانین موجود در زمینه های مختلف از جمله آب را داشته باشیم. اگر قوانین برداشت آب توسط کارشناسان اصلاح می شد و نهایتاً با تکیه بر مردم و بخش خصوصی می توانستیم مصرف آب را مدیریت کنیم، شاید اثرات زیان بار این مسئله کمتر مشاهده می شد. آنچه که جهاد کشاورزی استان دنبال می کند این است که با یک سری از سیاست های تشویقی و یارانه ای بتواند تسهیلاتی را در اختیار کشاورزان بگذارد و مردم با همراهی بتوانند روش های آبیاری این منطقه را اصلاح کنند و بتوانیم جایگاه پسته را حفظ و نگاه توسعه پایدار را دنبال کنیم.

سنا برای توسعه اقتصادی اهرم های اقتصادی را مهم تر و کارا تر می دانید یا اهرم های فرهنگی را؟ قطعاً در مباحث توسعه اقتصادی ایجاد بسترهای فرهنگی را مقدم می دانم. اغلب ثنوری های اقتصادی، ایجاد یک بستر فرهنگی برای شروع اقدامات مهم اقتصادی را لازم می دانند. از این رو زمانی ابزارهای اقتصادی از سمت دولت می تواند در سیاست گذاری بکار روند

برای تحقق این اهداف بعد از انجام برنامه مورد آسیب شناسی قرار می گیرند. یکی از ایرادات اساسی در برنامه چهارم و پنجم این بوده است که متأسفانه بخش زیادی از هدف گذاری ها محقق نشد.

سنا از دید شما موانع تولید در کشور و استان چه هستند؟ آیا اشتراک و افتراقی بین موانع مختلفی که بر سر راه تولید کالاهای غیرنفتی وجود دارد می بینید؟

من ترجیح می دهم بیشتر در حوزه استانی به سوال شما پاسخ دهم؛ چون موانع تولید در کشور کاملاً مشخص و روشن هستند. بخش زیادی از موانع در فضای استانی متأثر از فضای ملی است و بر این اساس، استان ها خیلی نمی توانند با یکدیگر اختلاف قابل ملاحظه ای داشته باشند. اما آنچه که برای استان ها مهم است همین فضای موجود ملی است که سایه بر کل استان ها انداخته است. وجود زیر ساخت ها نیز مهم هستند. عملکرد استان ها می تواند در فرآیندهای صدور مجوزها، مباحث مالیاتی، هماهنگی های اداری، میل و رغبت واقعی بخش دولت و اعتقاد واقعی به حضور بخش خصوصی و اقدام عملی در این راه متفاوت باشد. به همین دلیل است که در یک استان که شرایط ملی حاکم بر کل کشور یکسان است، یک استان جلوتر و یک استان عقب تر است. ضمن اینکه مباحث طبیعی، اکولوژیک منطقه، گرما و گرد و خاک نیز تأثیر گذارند.

سنا از دید شما آیا در تولید پسته کشور و استان مانعی وجود دارد؟ پسته عمده ترین محصول صادراتی کشور و محصول استراتژیک استان کرمان است و در تأمین نیازهای ارزی استان نقش مهمی دارد. اگر تراز تجاری استان را بررسی کنیم، بخش اعظم مثبت بودن این تراز که باعث می شود نیازهای مربوط به خرید ماشین آلات و کالاهای سرمایه ای تأمین شود صادرات پسته است. برنامه ریزی در خصوص پسته استان توجه به مسئله توسعه پایدار است. در این بین دو عامل مهم و اساسی وجود دارد: اول مورد ملاحظات زیست محیطی است، تا بتوانیم تداوم تولید را برای سالیان متمادی داشته باشیم. دومین نکته حفاظت از منافع بین نسلی است. در این مورد ما در برداشت

می آوردیم کمتر می بود. این قضیه از سال ۱۳۵۳ بشکل گسترده بر کشور سایه افکنده و الگوی مصرف در جامعه ایرانی نهادینه شده، بنابراین به این راحتی نمی توانیم این را تغییر دهیم. اگر بخواهیم حضور دولت را کاملاً حذف کنیم و متکی به نظام عرضه و تقاضا شویم باید این انتقال در یک مسیر منطقی و به صورت تدریجی انجام شود. باید به یک سری الگوهای بومی برسیم. یک ایرانی به لحاظ ارزش ها و فرهنگ هیچ گاه نمی تواند سبک زندگی یا الگوی رفتاری شبیه به شخصی که در شرق آسیا یا اروپا زندگی می کند داشته باشد. آقای میردال که پدر علم اقتصاد است اشاره می کند که کشورهای در حال توسعه نباید الگوهای به ارث رسیده از ما را بطور کامل بگیرند و بخواهند بشکل صد در صد در کشور خودشان پیاده کنند.

این واقعیت را باید بپذیریم که اگر دنبال توسعه هستیم باید در رفتارهای فردی به عنوان یک شهروند و در سطوح بالای حاکمیتی در خیلی از جاها تجدید نظر کنیم. مفهوم توسعه زمانی شکل می گیرد که یک دولت توسعه طلب با مردم توسعه جو در کنار هم قرار گیرند. اگر بخواهیم توانمند شویم و بخواهیم ثروت های ملی مان را بفروشیم، بهتر است کار و تلاش مان را بیشتر کنیم.

سوال در پاسخ سوال شما باید بگویم، قطعاً اقتصاددانانی که با تفکر دولتی خو گرفته اند وجود دارند که از رفتن به سمت اقتصاد آزاد و پیامدهای اجتماعی آن ترس زیادی دارند. آیا سناریوهایی مختلفی که در صورت رفتن به سمت اقتصاد آزاد ممکن است ایجاد شود را تعریف کرده اید؟ اگر بارانه ها حذف شود آیا استان کرمان این پتانسیل را دارد که مردمش در رفاه زندگی کنند؟ خدا رو شکر کشور غنی داریم و از پتانسیل بالایی برخورداریم که می توان بارانه ها را حذف کرد. اینکه آیا شدنی است که این اتفاق افتد؟ باید بگویم قطعاً بله. زمینه و پتانسیل این کار وجود دارد که با پرورش آن بتوانیم در آینده این کار را عملی کنیم.

به یک پکیج کامل اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی نیاز است. چرا خانواده های ما فقط اشتغال در دولت را شغل تلقی می کنند؟ چرا یک فرد تحصیل کرده اولین چیزی که به ذهنش می رسد این است که یک فرم استخدامی پر کند و به ادارات دولتی بدهد؟ صرفاً با یک بخشنامه نمی توان به نظام بازار آزاد رسید. باید در زمینه فرهنگی و پیامدهای اجتماعی آن کار کنیم. اگر بخواهیم از نظام دولتی که دولت در کار تخصیص کالاها و صادرات دخالت دارد به سمت خصوصی سازی رویم این کار باید به شکل تدریجی اتفاق افتد و گرنه یک سری گروه ها از بین خواهند رفت و عملاً دوام انجام این کار را نخواهند داشت.

سوال شما بیشتر پیامدهای اجتماعی تغییر رویه از بازار دولتی به سمت بازار آزاد را مطرح می کنید. آیا تحمل مردم ما این قدر کم است که نتوانند این قضیه را بپذیرند؟ نکته دیگر اینکه به نظر من رفتن به سمت اقتصاد غیردولتی اصلاً به چشم نمی خورد و در مطالعه ای که در اتاق بازرگانی انجام شده است، شاید ۵ درصد از بنگاه های دولتی بطور واقعی واگذار شده اند. این مسئله نشان می دهد که رغبتی از سوی دولت نشان داده نمی شود. شما این مسئله را چگونه می بینید؟

متأسفانه بخش زیادی از ما به لحاظ فکری دولتی زاده شده ایم و این فکر دولتی بودن در ما نهادینه شده است. طرف اجتماعی قضیه هم کار ساده ای نیست. مثلاً مدیریت مربوط به یارانه ها را در نظر بگیرید، چه ضرورتی دارد که همه دهک ها یارانه دریافت کنند؟ ما نزدیک به ۸۰ میلیون جمعیت ایران را حقوق بگیر کرده ایم. به نظر شما چند درصد از علمای اقتصادی می گویند که بازگشت از این سیستم مشکلی ایجاد نمی کند؟ متأسفانه در اقتصاد ما، محصولی مثل نفت بفروش می رفته و پول آن به جامعه تزریق شده است. عملاً رفاه در جامعه ما با میزان تلاش، رشد و توسعه اقتصادی تناسبی ندارد. به عبارتی اگر حضور نفت را نداشتیم رفاه اقتصادی که از کار و تلاش بدست

سیستم ها به لحاظ کارایی و اقتصادی نظام های مبتنی بر بازار آزاد هستند که یک اصل پذیرفته شده است. با توجه به اینکه بخش زیادی از اقتصاد ما دولتی است و حتی در بخش غیر دولتی هم حضور دولت به شکل غیر مستقیم اثرگذاری زیادی دارد، اتخاذ هر گونه سیاستی در این رابطه، باید با سنجش جوانب مختلف باشد. زمانی که بحث آزادی تجارت بین المللی بطور کامل مطرح شود، برخی از صنایع در کوتاه مدت دچار آسیب جدی می شوند. بنابراین باید نسخه ای برای پرداختن به آثار و عوارض اجتماعی که از اجرای این طرح ها بوجود می آید، داشته باشیم. باید توجه داشت که آزادی اقتصادی و فضای تجارت بین الملل قطعاً در توسعه اقتصادی تأثیر بیشتری دارد.

سوال به اعتقاد بعضی از صاحب نظران، یکی دیگر از موانع تولید داخلی ورود بی رویه کالاهای خارجی به دلیل وجود ارز ارزان قیمت است که اساساً موجب ورشکستگی بخش های تولیدی غیروابسته به دولت شده است؟ این مطلب را چگونه ارزیابی می کنید و چه راهکاری برای رفع آن دارید؟

در تدوین برنامه ششم یکی از مباحث، سیاست های ارزی است ولی اینکه تصمیم نهایی چه باشد و دولت چه مسیری را دنبال کند، به جمع بندی کارشناسی که در این حوزه انجام می شود بستگی دارد. سازمان مدیریت هم بر روی این قضیه حساس است و پیشنهاد کارشناسی خود را برای حل این مسئله می دهد.

سوال چرا ما به سمت اقتصاد آزاد نمی رویم؟ چرا دولت برای رفتن به سمت اقتصاد آزاد واهمه دارد؟

به این سادگی نیست. برای اینکه تبدیل به یک اقتصاد آزاد شویم، اولین مسئله ای که بوجود می آید پیامدهای اجتماعی این قضیه است و انتقال یک سیستم به یک سیستم دیگر، پروسه بسیار پیچیده و در عین حال زمانبری است. براساس ابلاغیه اصل ۴۴ قانون اساسی شرکت هایی که در بخش دولت فعالیت دارند باید به بخش خصوصی واگذار شوند. اما در این کار خیلی موفق نیستند و یا اینکه کاربریشان تغییر می کند و یا به شرکت های خصوصی تبدیل می شوند. بنابراین در تبدیل شدن به اقتصاد آزاد

پول نفت، باعث عقب ماندگی ذهن اقتصادیمان شده!

می گویند بخش تحقیقات پسته وظیفه خطیر خود که همانا پژوهش در خصوص مسائل فنی این محصول است را طی سالیان گذشته به خوبی انجام نداده است. یا شاید هم پژوهش و تحقیق به طور مکرر انجام شده است ولی خروجی آن برای کشاورز قابل استفاده نبوده، به گمانم بعضی ها هم می گویند خود کشاورز رغبتی به استفاده از این طرح های تحقیقاتی نداشته است. خلاصه آنچه مشخص است طرح های تحقیقاتی اجرا شده دغدغه بالفعل کشاورزان نبوده است. بزرگی می گوید: رنگ رخساره خبر می دهد از سر درون؛ به نظر نمی رسد مانعی بر سر راه تولید پسته وجود نداشته باشد؛ که حال کشاورز این مرز و بوم گواه این مدعاست. دکتر امان الله جوانشاه، رئیس پژوهشکده پسته کشور که به نحوی نماینده جامعه علمی است از موانع تولید پسته در کشور می گوید. در ادامه این مصاحبه خواندنی ارائه شده است.

مصاحبه و تحلیل

پوسته آقای دکتر! از دید شما موانع تولید، خصوصا موانع تولید پسته در کشور چه هستند؟
تولید یک پروسه بهم پیوسته است و اجزای مختلفی دارد. در بحث پسته، از زمانی که یک زمین انتخاب می شود و یک دانه پسته کاشته می شود و به باردهی می رسد و در نهایت به بازار عرضه می شود، فاکتورهای مختلفی از جمله سیاسی، فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی دخالت دارند. هر کدام از این فاکتورها نقص و نقطه قوتی دارند و باعث کاهش و یا افزایش تولید می شوند. تولید به تنهایی به خود تولید ختم نمی شود. تولید با مصرف کالا و برگشت سرمایه معنی پیدا می کند. از نظر بنده موانع تولید فاکتورهای محیطی، انسانی، سیاست گذاری های دولت، خرید پسته از کشاورز و نقدینگی بازار هستند. وقتی محصولی مثل پسته داریم که فاکتورهای مختلفی بر روی آن اثر دارند، مشکل است که بخواهیم موانع را کامل بیان کنیم.

پوسته منظورم موانع تولیدی است که بطور مستقیم ساخته دست

پوسته مگر بخش های تحقیقاتی فعال نبودند که این آگاهی را ارائه دهند؟

هیچ وقت از تحقیقات خواسته نشده است. قاعدتا بخش های تحقیقاتی وزارت نیرو ممنوعه بودن دشت ها را بررسی و اعلام کردند.

پوسته پژوهشکده پسته در جهت رفع بحران آب چه فعالیتی انجام داده است؟

بگذارید صادقانه پاسخ دهم. حجم کار موجود به قدری بالا بوده که در مقایسه با کار انجام شده شاید نسبت قابل قبولی نداشته باشد. ولی همان کارهایی هم که انجام شده، درست مورد استفاده قرار نگرفته است. به عنوان مثال سیستم های آبیاری تحت فشار از خیلی وقت پیش توصیه شده، ولی هنوز این سیستم ها در باغ های پسته به خوبی بکار گرفته نشده اند.

در بحث مدیریت باغی که به کاهش اثرات شوری کمک زیادی می کند، بخش تحقیقات توصیه های زیادی ارائه داده ولی متأسفانه در باغات استفاده نمی شود و یک حلقه ی مفقوده است. خود شخص کشاورز هم نیازی به رعایت این مسائل نداشته است، چون آب ارزان قیمتی داشته و هیچ وقت به صرفه جویی

بشر هستند.

بحث کمبود آب یکی از موانع ساخته دست بشر است. اگر ما سطح زیر کشت را با مقدار ورودی آب تغییر نمی دادیم، شاید در حال حاضر این مشکل در بحران آب وجود نداشت. مجوزهای حفر چاه، غفلت ها و سهل انگاری های مدیران باعث کمبود آب و کاهش کیفیت آن شده است.

پوسته شما در صحبت هایتان اشاره کردید که ایجاد این مانع بیشتر توسط کشاورزان و دولتی ها بوده است. دولت در ایجاد مانع چه نقشی داشته است؟

دولت مجوز بی رویه حفر چاه عمیق داده است. مثلاً دشت رفسنجان از سال ۱۳۵۱ ممنوعه اعلام شده است اما از آن زمان تاکنون دولت مجوز حفر چاه عمیق را در این دشت داده است.

پوسته چرا دولت مجوز داده است؟
قاعدتا مسئولین آن زمان متوجه این قضیه نبودند.

پوسته از سال ۵۱ تا الان که زمان زیادی گذشته است. چرا تصمیمی جهت برقراری این قانون اتخاذ نشده است؟

دلیل آن قصور، غفلت و عدم آگاهی است.

چاه های آب نشان می دهد که همه آب ها شور نیستند، بلکه منیزیم بالایی دارند. اخیرا با روشی بسیار اقتصادی، می توان منیزیم آب را با هزینه صفر خارج کرد. در واقع قیمت منیزیم بدست آمده هزینه های استخراج آن را پوشش می دهد. اگر از آب درست استفاده کنیم، نه تنها عملکرد باغ کاهش نمی یابد بلکه آب کمتری هم مصرف خواهد شد. اگر از جاده خاکی، از رفسنجان به کشکوئیه بروید باغ های زیادی را می بینید که خشک شده اند ولی باز آبیاری می شوند و ۵۰ کیلو در هکتار هم محصول ندارند.

جامعه کشاورزی ما به کارشناسان قوی نیاز دارد که بتواند مشکل را حل کند. پژوهشکده پسته کشور با شرکت های کارشناسی خصوصی به توافق رسیده که تمام بخش های خصوصی پسته، بصورت کاملاً انعطاف پذیر شرایط خودشان را بگویند و از آنها حمایت شود تا بتوانند خدمات خوبی را ارائه دهند. تیم های کارشناسی به کشاورز متعهد خواهند شد که عملکرد قابل قبولی داشته باشند. پژوهشکده پسته کشور دیگر نمی خواهد کار تصدی گری انجام دهد، بلکه می خواهد امکانات پژوهشکده را در اختیار بخش خصوصی قرار دهد تا هم افزایی صورت گیرد.

چهار منافع بین این کارشناسان و پژوهشکده پسته وجود دارد؟

اگر پژوهشکده امکاناتش را در اختیار بخش خصوصی بگذارد، فقط سهم همان منابع را از بخش خصوصی می گیرد و وظیفه قانونی پژوهشکده تسهیل کردن کار کارشناس در راستای حل مشکلات کشاورز است.

چهار شد که به این نتیجه رسیدید؟

چون دولت خوب کار نکرده است. **درآمد این شرکت های تخصصی چگونه تأمین خواهد شد؟**

از خود کشاورز. این شرکت ها خدماتی ارائه خواهند داد که برای کشاورز ارزشمند باشد.

چقدر این قضیه با ساختار خرده مالکی ما تطبیق دارد؟

این یک مشکل است، ولی وقتی خرده

اما کارهایی که بخش تحقیقات انجام می دهد در زمینه بهره وری آب است، در صورتی که مشکل اصلی از بخش دولتی و مجوزهایی است که صادر کرده اند. آیا پژوهشکده پسته کشور نمی توانست جهت گیری طرح های تحقیقاتی اش در خصوص نحوه مواجهه ی وزارت نیرو در موضوع حکمرانی آب کشور باشد؟!

ما به عنوان یک مرکز تحقیقاتی فقط می توانیم مسائل فنی را مطرح کنیم. ما طرحی به نام کاهش عرض نوار آبیاری و استفاده از مالچ پلاستیکی در زمین اجرا کردیم که بهره وری را بالا برد. آنچه که شما می گوئید باید در هیئت دولت ارائه شود و رسیدگی به آن زمانبر است. در خصوص موارد تحقیقاتی مربوط به پژوهشکده پسته قصد این است که بخش خصوصی وارد شود و در نهایت نفع آن به کشاورزان برسد.

تمام این فعالیت های اقتصادی که موجب بهره وری هم می شوند خوب هستند، ولی الزاماً منجر به رفع بحران آب نمی شوند.

اگر آب را یک فاکتور بینیم، وقتی بهره وری افزایش یابد و از آب موجود حداکثر استفاده را ببریم انگار آب خلق کرده ایم.

اما تجربه نشان داده که افزایش بهره وری به افزایش وسعت سطح زیر کشت منجر شده است؛ این موضوع را چگونه ارزیابی می کنید؟

من با افزایش سطح زیر کشت موافق نیستم. در منطقه کم آبی هستیم. باید سطح زیر کشت را کاهش دهیم. به طور مثال اگر قبلاً از ۱۰ هکتار ۵ تن برداشت می کردیم آن را به ۵ هکتار تبدیل کرده و ۱۰ تن برداشت کنیم. اینجاست که سطح زیر کشت را کم کرده ایم و بهره وری را بالا برده ایم.

طبق یک تخمین، عمر سفره آبی دشت رفسنجان را ۱۵ سال اعلام کرده اند. با توجه به این مدت زمان و حجم آب کم، امکان افزایش بهره وری وجود دارد؟

بله صد در صد. نتایج آزمایش برخی از

فکری نکرده است. وقتی منابع آب ملی است و یک سفره آبی است که همه از آن بهره می برند و آن کسی که بیشتر از این سفره بردارد بیشتر سود برده و فکر می کند برنده شده است؛ در اینجا تحقیقات جایی ندارد.

چهار عاملی باعث شده کشاورزان تمایلی به استفاده از تکنولوژی و شیوه های نوین نداشته باشند؟

ما قدم های اشتباه در کشاورزی زیاد برداشتیم. مثلاً دادن کود یارانه ای که باعث شد کود غیر اصولی و غیر منطقی توزیع و مصرف شود. در بحث آب هم دیر اقدام کردیم. آب مالک ندارد و منابع آن به عنوان سرمایه ملی در دست دولت بوده است. به همین دلیل کشاورز نیازی به رفتن سمت تحقیقات نداشته است.

تا کنون چه طرح های تحقیقاتی در پژوهشکده پسته کشور انجام شده است؟

در سال بین ۴۰ تا ۶۰ طرح تحقیقاتی در حوزه پسته انجام می دهیم و بسیاری از این طرح ها فقط در قالب طرح بوده و استفاده ای نشده و دلیل آن بی برنامه گی نظام مالی کشور است. کشاورز وام بی بهره گرفته و سوخت یارانه ای استفاده کرده و درآمدی کسب کرده است و این درآمد برایش کافی بوده و نیازی به تحقیقات نداشته است. باید توجه داشت که انجام تحقیقات نیازمند سرمایه گذاری است.

آیا فکر نمی کنید جهت گیری های طرح های تحقیقاتی درست نبوده است؟

قطعاً اشتباهاتی داشته ایم. طرح های تحقیقاتی مان گاهاً هم راستا با مسائل حاد کشاورز نبوده است و این اشتباه به دلیل سیاست گذاری های موجود است. فاکتور ارزشیابی یک محقق، مقاله هایی است که در مجلات علمی خارجی (ISI) چاپ می شوند! محقق یا باید شرایط ارزشیابی را داشته باشد یا مشکل کاربردی کشاورز را حل کند. از مشکل کاربردی کشاورز لزوماً مقاله ISI در نمی آید و با نیاز کشاورز فاصله داشته است.

شما می گوئید یکی از موانع تولید پسته بحران آب است.

رشد آن همگام با نرخ تورم داخلی است. نظر شما در این رابطه چیست؟

متأسفانه دولت هر وقت می خواهد به واردات کمک کند نرخ ارز را ثابت می کند و به صادرات جفا می کند و بالعکس. ولی اگر هزینه های تولید را پایین آوریم به مشکلی بر نمی خوریم. **س:** از زمان ابلاغیه اصل ۴۴

قانون اساسی در خصوص خصوصی سازی تنها ۵ درصد از شرکت های دولتی خصوصی شده اند و بیشتر به سمت خصولتی شدن رفته اند. ساختار پژوهشکده را چگونه طرح ریزی کرده اید که در تله خصولتی نیافتد؟

در طرح ریزی ساختار جدید پژوهشکده پسته، منافع بخش های خصوصی، محققین و کشاورزان در نظر گرفته شده و دولت فقط بحث نظارت را خواهد داشت.

س: چه چیزی باعث این عدم مدیریت شده است؟

نفت! دولت پول سهل الوصولی را از طریق نفت دریافت کرده و باعث شده که مغز اقتصادی مان رشد نکند.

س: در پژوهشکده طرح تحقیقاتی در این رابطه انجام نشده است؟ خیر. ما مشکل یابی در بخش کلان اقتصاد را نداریم.

س: شما اهرم های اقتصادی را قوی تر از اهرم های فرهنگی می دانید؟

بله. صحبت پیامبر است که می فرمایند شکم گرسنه ایمان ندارد. وقتی که مسائل اقتصادی درست حل و فصل نشوند، راجع به ایمان هم تردید ایجاد می شود.

س: یکی که از موانعی که از دید صاحب نظران بخش های تولیدی و صادراتی کشور مطرح می شود، تثبیت یا کاهش نرخ ارز و عدم

مالک ها کنار هم قرار گیرند بزرگ می شوند.

س: یعنی قرار است تجمیع اراضی را نیز انجام دهید؟

ما این کار را انجام نمی دهیم. در واقع شرکت های خدماتی این کار را انجام می دهند.

س: این می طلبد که هر شرکت یک شخص آگاه به مسائل توسعه ای داشته باشد.

بله صد در صد. بازار خدمات فنی پسته باید تغییر کند و از سیستم دولتی به سمت بخش خصوصی برود. **س:** آیا غیر از بحران آب مانع دیگری بر سر راه تولید پسته می بینید؟

اگر بخواهم مانعی را نام ببرم آن را اثر منفی عدم مدیریت در سطح اقتصاد کلان کشور بر اقتصاد پسته می دانم؛ البته مانع آب هم از این قضیه نشأت گرفته است.

در ایران سرمایه اجتماعی نداریم دولت در جهت گیری اقتصادی و اجتماعی نقش داشته است

مهدی ایرانی کرمانی عضو هیئت امنای انجمن خرما، مشاور ارشد هیأت رئیسه اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی استان کرمان و عضو هیأت رئیسه کمیسیون کشاورزی است. وی که دانش آموخته رشته جامعه شناسی از دانشگاه سوربن فرانسه است، نظرات قابل توجهی در خصوص موانع تولید پسته و توسعه پایدار آن دارد. در ادامه گزیده ای از تحلیل های آقای ایرانی کرمانی را به تفصیل می خوانید. به نظر بنده یکی از موانع توسعه در درجه اول حجم دولت و تورم در دستگاه های دولتی است. در اصل ۴۴ قانون اساسی، نظام اقتصاد ایران به سه بخش تقسیم شده است: بخش دولتی، تعاونی و بخش خصوصی؛ که بخش خصوصی به عنوان زائده ای برای جبران کمبودهای دو بخش دیگر اجازه فعالیت دارد. خصوصاً مدیران میانی که در دولت صاحب منصب هستند به بخش خصوصی اجازه کار نمی دهند. باید اصل روابط و ساختار اقتصادی اصلاح شود و در حاکمیت اراده ای پیدا شود که دستگاه های دولتی را کوچک کند. بر اساس برآورد معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی ریاست جمهوری، ساعت کار یک کارمند دولت در دستگاه های دولتی حدوداً یک ساعت و ۲۰ دقیقه است و اگر آن را با ۷ ساعت و نیم کار یک کارمند در ژاپن مقایسه کنیم، این یعنی اینکه به اندازه چهار پنجم مازاد کارمند داریم. دلیلش این است که ساختار اقتصادی مملکت بعد از انقلاب و بعد از قانون اساسی به سمت حجیم بودن دستگاه های دولتی رفته است. ۸۵ درصد بودجه دولت، هزینه های جاری است و فقط ۱۵ درصد آن صرف توسعه و کارهای عمرانی می شود. باید توجه داشت که ایران در منطقه تبدیل به یک قدرت بسیار قابل اعتنا شده است و از نظر سوق الجیشی نظامی و منطقه ای، نظم و نظام قدیم

را برهم زده است. ایران در حال حاضر قدرت منطقه است که این قدرت از طریق اراده قوی مردم با یک جمعیت قابل توجه ایجاد شده است. بنابراین می تواند این موانع منطقه ای و سیاسی را رفع کند و با کاهش حجم دولت، توسعه سرعت می گیرد. پسته زیر مجموعه ای از اقتصاد ایران است. زمانی که از توسعه در صنعت پسته صحبت به میان می آید باید بدانیم که منظورمان توسعه در کجای این صنعت است؟ در تولید، تجارت یا کیفیت آن؟ ایران آب ندارد که بخواهیم از نظر سطح زیرکشت توسعه دهیم! سالی ۱۰ هزار هکتار از باغات پسته ایران خشک می شود. اما توسعه در بهره وری جایگاه دارد. برای رسیدن به این هدف باید اعمال مدیریت کنیم و دانش داشته باشیم. در ایران با وجود داشتن مرکز تحقیقات و ۱۴ هزار پرسنل، بسیاری از مردم متقاعد نشدند که مسأله افلاتوکسین را جدی بگیرند. این قضیه باعث می شد ۵۰ درصد از محموله های صادراتی پسته مرجوع شود و در یک مقطع زمانی میزان صادرات پسته به اروپا

از ۹۰ هزار تن به ۱۰ هزار تن رسید. یکی دیگر از موانع توسعه، نرخ ارز است. نتایج یک تحقیق در یک دوره ۱۰ ساله نشان می دهد، هزینه تولید پسته ۴۰۰ درصد افزایش یافته است؛ در حالی که پسته را به دلار می فروشیم که قیمت آن در این مدت فقط ۲۰ درصد بالا رفته است و این مسئله هم نشان دهنده مداخلات دولت در سطح وسیع است. تمام اندیشمندان سیاسی جامعه شناسی دنیا، اهمیت دولت را بسیار برجسته تر از فرد می دانند و همه می گویند که منافع اصناف تابع حکم دولتی است. البته در ایران مشمول قواعد کلی جامعه شناسان می شویم! دولت همیشه نقش اساسی در جهت گیری های اقتصادی و اجتماعی این مملکت داشته است. مثلاً وقتی منافع کلان مملکت ایجاب می کند که از صنایع داخلی حمایت شود و باید سازوکاری ایجاد شود که افراد نتوانند برخلاف منافع ملی قدم بردارند، دولت اجازه ورود هر جنس بنجلی را به کشور می دهد. وقتی که داریم برای هیچ کاری به

هستند. به عقیده من اقتصاد، فرهنگ یک جامعه را تعیین می کند. اول از همه باید از لحاظ اقتصادی تأمین باشیم و رسیدن به رفاه اقتصادی با تلاش امکان پذیر است. اوائل قرن بیستم انگلستان یکی از ثروتمندترین کشورهای کره زمین بود و این نتیجه یک قرن و نیم تلاش بود. آنچه که در ایران مغفول مانده است، توسعه طبقه متوسط است. آنچه که در زیر خاکستر ایران وجود دارد، طبقه متوسط مجهز به دانش است که ضامن ثبات سیاسی، اقتصادی و اجتماعی در هر جامعه ایی این طبقه است. من امیدوارم که حاکمیت به این نتیجه برسد که تمرکز باید بر تولید باشد و تولید محقق نمی شود مگر با حمایت بخش خصوصی، کاهش تصدی گری و حجم دستگاه های دولتی.

دولت این برق را به من کشاورز ۱۰۰ تومان می دهد.

آلمان به طور میانگین در سال ۱۰۰۰ میلیمتر بارندگی و کرمان ۱۰۶ میلیمتر بارندگی دارد. مصرف آب شهروندان کرمانی در روز ۳۰۰ لیتر و در آلمان ۱۵۰ لیتر است. به دلیل اینکه عقل در این کشورها حاکم است. معضل بحران آب فعلی، ناشی از نابسامانی ها در اداره کردن وزارت نیرو است. ملت با حکومت مسئله اعتماد و پیوند دارد. ما در ایران سرمایه اجتماعی نداریم. چیزی که در جامعه رواج پیدا کرده دروغ است که باعث نزول سرمایه اجتماعی شده است.

من زاده ی اقلیمی بی آب هستم و یک سری خصوصیتی پیدا کردم و آیین هایی دارم که زاده ی اقلیم اند. مولفه های فرهنگی زاینده جغرافیا و تاریخ ما

خانواده ها یارانه می دهیم این یعنی تخریب. نفت ملت را تنبل کرده است و آن قشری که برای دسترسی به آب، قنات های طولانی را با مشقت زیاد حفر می کردند، الان بدون هیچ کاری یارانه می گیرند و تبدیل به آدم های تنبل شده اند.

حتی نفت جز تولیدات نیست بلکه یک گنج خدادادی است که آن را برداشت می کنیم و آن را فقط هزینه می کنیم و هیچ سرمایه گذاری نمی کنیم. یکی دیگر از بدبختی های ما برق است که به نفت برمی گردد. هزینه تولید یک کیلو وات ساعت برق چقدر است؟ قیمت یک لیتر گازوئیل در خلیج فارس حدود ۲۰۶۰ تومان است؛ با یک لیتر گازوئیل ۳ کیلو وات ساعت برق تولید می کنید. فقط هزینه سوخت آن ۷۰۰ تومان می شود.

راه حل سورت برای انواع پسته (مغز و با پوست)

شرکت TOMRA Sorting Solutions برترین شرکت ارائه دهنده دستگاههای سورت صنایع غذایی بر پایه تکنولوژی سنسور برای کلیه صنایع فرآوری خشکبار و میوه های خشک میباشد. تجهیز و ارتقاء خطوط تولید مشتریان و کمک به آنها در ارائه کیفیت بالا و ثابت نقطه قوت این شرکت در ۴۰ سال اخیر بوده است.

HELIUS

سورت ضایعات:

- انواع لکه های رنگی سیاه، زرد یا قهوه ای
- پسته های با پوست باقیمانده (گو)
- لکه های فلورسنت زرد/افلاتوکسین

NIMBUS BSI

سورت ضایعات:

- پوست
- انواع چوب و شاخه
- سنگ
- مغزهای چروکیده
- خشک شده سیاه یا کپک زده

لطفاً برای دریافت بروشور، اطلاعات فنی و قیمت با نماینده شرکت آقای مرتضوی بشماره همراه ۰۹۱۲۱۰۱۷۰۹۰ تماس حاصل فرمایید.

شرکت تجارت راه تهامی

موونتو (شرکت بایر آلمان)

کود باواریا (ساخت کشور آلمان)

تجارت راه تهامی

نماینده گی مجاز و رسمی بایر آلمان

و کود باواریا آلمان در استان کرمان

کودهای باواریا آلمان در فرمول های مختلف ، مخصوص خاک های شور و قلیایی

شماره همراه: ۰۹۱۳۲۹۷۲۰۰۵

شماره دفتر: ۳۳۴۲۹۷۷۷

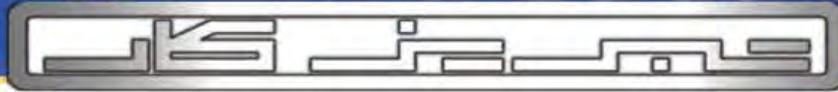
Email: Irantahami@yahoo.com

شرکت تجارت راه تهامی

شهرستان زرنده ، خیابان بهشتی ، جنب بانک رسالت

شرکت تجارت راه تهامی

TabrizKar Machinery and Engineering for Processing Nuts and Seeds Shelling, Roasting, Winnowing, Cracking, Grinding, Washing, Drying, Slicing &..

Manufacturer of Machinery For:

- Shelling line machinery for PISTACHIO, Almond, Hazelnut, Walnut, Apricot kernel
- Roaster line machinery for all Nuts
- Fruit, Dates, Vegetable, Herb washer&Dryer
- Full Automate Kernel peeling line
- Cereal/Grain winnowing line machinery
- Raisin processing line machinery
- Slicer machinery

And Slicer, Seive, Lifter, Control Belt shell Separator, Cleaner, Dryer, Grinder, Dicer, Powder maker, Sorting &..

برخی از تولیدات:

- خط عمل آوری مغز (مغز کن) پسته، بادام، فندق، گردو، الوک، بنه، هسته زرد آلو، هسته آلبالو و..
- خط برشته کنی (تفت دهی یا روستینگ) آجیل
- خط شستشو و خشک کن میوه، خرما و سبزیجات
- خط کامل پوست گیر مغز (پسته سبز، بادام سفید)
- خط بوجاری حبوبات و آماده سازی برای بسته بندی
- خط فرآوری کشمش
- ماشین آلات خلال کنی
- ماشین آلات قنادی و کارگاهی برای صنایع غذایی
- خرد کن، پودر کن، گرانول، سورت، اسلایسر، والس
- آسیاب، خشک کن، پوچ گیر، سرند، بالابر، نوار کنترل

صادرات کننده به
Exporter to
26
Country

خط عمل آوری مغز / مغز کن

خط تمام اتومات برشته کن (روستینگ / تفت دهی)

خشک کن

CE
2138

آدرس کارخانه: تبریز - نرسیده به پمپ بنزین پالایشگاه - خیابان بوتان گاز - پلاک ۵ کد پستی: ۵۱۹۷۸-۱۳۱۷۱
فکس: ۰۴۱-۳۴۲۴۹۲۳۱

Add : No.5 ButanGas Ave. Azarshahr Road - Tabriz / IRAN

Tel : +98 41 3424 4847-9

P.Code : 51978-13171

Fax : +98 41 34249231

Web site : TabrizKar.com

Email : info@tabrizkar.com

www.iran-pistachio.com

**We are grower, producer and exporter of
HIGH QUALITY IRANIAN PISTACHIO FOR
MANY YEARS**

Central Office : No.699, Imamreza Blvd, Sirjan, IRAN

Factory Add : 12th km Of Sirjan - Tehran Road Sirjan IRAN

E-mail: info@iran-pistachio.com

Tell: 0098 - 34 - 42246593

skype id : padideh.pistachio

OUR QUALITY , YOUR BENEFIT

هدف ما:
ارتقاء بسته بندی جهت حفظ کیفیت و ماندگاری محصول
و ارائه راهکارهای نوین بسته بندی

تولید کننده کیسه های بیگ بگ ویژه بسته بندی
و صادرات پسته، خشکبار و غلات در ایران
بر اساس استاندارد EN-ISO 21898:2005

ماهان پلی پک

تنها دارنده تاییدیه اتحادیه اروپا در ایران
در ارائه ی متریهای بسته بندی با گرید غذایی
شامل: بیگ بگ پلی پروپیلن،
کیسه پلی پروپیلن و نایلونهای وکیوم

ماهان پلی پک مرکز تخصصی مشاوره، تولید و تامین اقلام بسته بندی پسته شامل:

- * تولید کیسه های بیگ بگ پلی پروپیلن در سایز های ۱۰۰۰ و ۱۲۰۰ کیلویی
- * تولید نایلونهای وکیوم پلی آمید دار جهت بسته بندی مغز پسته با ماندگاری طولانی
- * تولید کیسه های گونی پلی پروپیلن ۵۰ کیلویی پسته
- * تولید انواع کارتن های سه لایه، پنج لایه و کارتن پالت
- * تامین کننده انواع پالتهای چوبی و پلاستیکی
- * تامین کننده شیت های کارتن پلاست

آدرس: تهران، انتهای خیابان شهید مطهری
خیابان یوسفیان، کوچه گل سرخ، پلاک ۱۰، واحد ۸
تلفکس: ۰۹۱۲۱۰۰۴۹۱۷ همراه ۸۸۱۴۸۶۴۳ و ۴۵

طرح شراکتی امین پدیدار

با بیش از ۱۰ سال سابقه اجرا

راه حل مدیریت نوسانات قیمت پسته

باهداف

بالا بردن سرعت فرآوری
جلوگیری از ضرر و زیان اقتصادی باغداران و صادر کنندگان
اطمینان از فروش پسته و دریافت وجه آن
کاهش اضطراب ناشی از نوسانات بازار
افزایش امنیت نگهداری محصول

از شما دعوت می شود به ۲۵۰ باغداری بپیوندید که هم اکنون در این طرح مشارکت دارند

رفسنجان، خیابان مطهری، نبش مطهری ۵۲

همراه: ۰۹۱۳ ۱۹۱۲۱۲۱

فکس: ۰۳۴ ۳۴۳۲۲۲۸۶

تلفن: ۰۳۴ ۳۴۳۲۰۵۶۰

website: www.aminpadidar.com

email: a.alizadeh@aplgp.com

EBR-1

پایه پسته

WWW.TOOBACOMPANY.IR
INFO@TOOBACOMPANY.IR

شرکت تولید نهال طوبی کرمان

پایه EBR-1 همان پایه پسته UCB-1 است که با فن آوری کشت بافت در شرکت دانش بنیان تولید نهال طوبی کرمان با مجوز موسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال کشور تولید می شود. پایه EBR-1 نسبت به بیماریهای خاکزی نماتد، ورتیسیلوم و گموز مقاوم است. رشد سریع آن باعث می شود که زودتر به قطر مناسب پیوند برسد. محصول بیشتر روی پایه EBR-1(UCB-1) نسبت به سایر پایه ها از مزایای این پایه است.

کرمان - کیلومتر ۵ جاده ماهان
تلفن : ۰۳۴-۳۳۳۳۵۴۸۷
۰۹۱۳۹۴۱۵۲۹۶